

PREDVSEM ODLOČNOST

SO REKLI MALONE VSI, KATERE SMO VPRAŠALI, KAJ JE BILA NAJVEČJA ZNAČILNOST DEVETEGA KONGRESA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

NOVI TEDNIK kot lokalni časnik o devetem kongresu ZKJ ni pisal, saj bi tudi spričo tedenskega izhajanja in omejenega obsega ne mogel storiti dosti v korist hitrega obveščanja. Kot smo že poročali, so potek in zaključke kongresa delovni ljudje zelo pozorno spremljali in to brez razlike ali so člani zveze komunistov ali ne.

OCENE O POMENU KONGRESA bodo še dolgo pričujoče merilo daljnosežnosti in zgodovinske pomembnosti tega dogodka. Naš časnik ni ambicij, da bi analiziral vsebinski potek kongresa in ocenjeval težo ter pomembnost na kongresu sprejetih zaključkov in dokumentov. Poskušali smo nekaj drugega, želeli smo zvedeti, kako ocenjujejo kongres naši delovni ljudje, kako poznajo razprave na njem in kaj jih je na kongresu najbolj pritegnilo.

Casnikarji našega uredništva so v preteklih dneh obiskali mnogo ljudi na našem območju. Z vsakim sobesednikom so napeljali pogovor na pravkar zaključeni deveti kongres. Večinoma vsi, ne glede na to ali so bili člani ZK ali ne, ne glede na starost in veščnost v političnem komuniciranju, so radi povedali svoje mišljenje. Ne-

kaj jih je bilo, ki jim sicer javne funkcije nalagajo, da svoja stališča javno izpovedujejo, ki so izjave odklonili. Morebiti zato, ker se jim lokalni časnik zdi premalo pomemben, ali pa (v kar sumimo) niso kongresa spremljali tako »budno«, kot bi od njih pričakovali.

Najbolj značilno je, da se večidel vsi vprašani občani na prvo mesto postavljali odločnost, ki jo je kongres izpričal pri analizi vzrokov številnih družbenih protislovij, ki jo je pokazal v odločni pripravljenosti poiskati najboljša pota za rešitev najbolj perečih vprašanj.

(Dalje na 6. strani)

Celje, 27. marca 1969 — Številka 12 — Leto XXIII. — Cena 60 par (din)

NOVI tednik

Med tistimi, ki so budno spremljali deveti kongres ZKJ in ki so poročili, razpravah in zaključkih tudi ves čas živahno razpravljali, bil tudi kolektiv rudnika lignita v Velenju.

Ko sem se pred dnevi zasidral pred jaškom rudnika v Pesju, bi vprašal prvega rudarja, ki bo prišel iz jame, kaj sodi o kongresu, sem naletel na glavnega inženirja rudnika JANEZA GRAŠIČA.

»Kaj je name naredilo najmočnejši vtis? Brez pomisleka se moram opredeliti za odločno zahtevo, ki jo je kongres tako jasno postavil, da je treba gospodarsko reformo dosledno speljati do konca in da je prihodnji kongres treba dočakati z blestečimi rezultati reforme. Ekonomika je pogosto kruta, toda edina zanesljiva podlaga za hitrejši procvit naše socialistične družbe.«

FRANČEK FRAKELJ

— Mejdus, zdaj mi je pa dovolj tega »dribljanja«! Bom pa jaz enkrat streljal »elferina«!

SERGEJ KRAJGHER PONOVO MED CELJSKIMI VOLIVCI

V petek se je mudil v Celju predsednik republiške skupščine in republiški poslanec Sergej Krajgher. Prisostvoval je namreč zboru volivcev 19. in 20. volilne enote na Dolgem polju, kjer so ga tudi tokrat predlagali za republiškega poslanca in ponovnega predsednika skupščine. Volivci, s katerimi je imel v tej mandatni dobi redne, rekli bi lahko vzorne stike, za kar so mu izrekli še posebno

priznanje, so njegovo prisotnost izkoristili za pogovor o nekaterih aktualnih družbeno gospodarskih problemih. Sergej Krajgher je obširno odgovarjal na vprašanja v zvezi z državnim kapitalom, dozdevnim zaostajanjem štajerskega območja in koncentracijo republiških sredstev, dalje o celjski cinkarni kakor štajerskem odseku hitre ceste.

—dhr

VREME

OD 27. MARCA DO 6. APRILA

Ves čas nestalno s pogostimi padavinami. V začetku aprila ohlajitev s snegom deloma do nižin. Dr. V. M.

ZADEL JE KOLESARJA

Proti Slovenskim Konjicam se je po cesti I. reda peljal s kolesom HENRIK DOBNIK, 46, iz Zavrha pri Dobrni. V Vojniki je zapeljal na levo stran ceste v trenutku, ko je pripeljal za njim in ga prehitel voznik osebnega avtomobila STEFAN BUCHIAR, 75, iz Grana. Kolesar si je pri trčenju zlomil levo kličnico.

CIK-CAK VOŽNJA

Nesreča se je zgodila na cesti II. reda Arja vas - Velenje v Veliki Pirešci. Kolesar LUDVIK DOBLAR, 56, iz Velike Pirešci je vozil po klancu navzgor v cik cak vožnji, ker se je pogajal. Za njim je pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC RAZDEVSEK, 41, iz Ljubljane, ki je kolesarja opozoril z zvočnim signalom. Kljub zaviranju se je nato zaletel vanj in ga zbil po cesti. Kolesar je dobil udarec v hrbtenico.

NI SPELJAL OVINKA

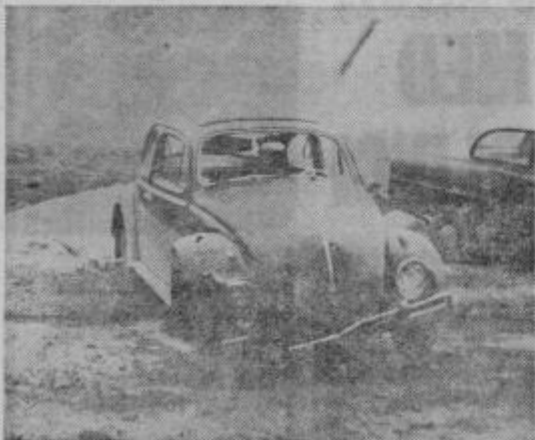
Voznik osebnega avtomobila VINKO SKOPFJANC, 36, iz Brežic je vozil po cesti II. reda za tovarno pohišiva proti Dobovi. Po isti cesti je z leve strani pripeljal kolesar MIHAEL VOLK, 44, iz Krške vasi, ki zaradi hitrosti ni mogel izvoziti ovinka in se je zaletel v avtomobil. Hudo poškodovanega so odpeljali v breziško bolnišnico. Kolesar ni upošteval prometnega znaka »STOP«.

KONJ SE JE SPLAŠIL

V naselju Gaberke v velenjski občini je obstal na desni strani ceste Soštanj - Gaberke s konjsko vprego KAREL VIDEMŠEK, 58, iz Gaberk. Odšel je v bližnjo hišo in pustil konja brez nadzorstva. Iz Soštanj je pripeljal s kombijem FRANC ANĐREJC, 28, iz Raven pri Soštanju. Ko je nameral peljati mimo vprege, se je konj splašil in skočil pred avtomobil. Pri trčenju sta bila poškodovana konj in avtomobil. Konja so morali prisilno zaklati, skupne škode je za 6.000 dinarjev.

ZAVOZIL JE V ŠKARJE

Voznik osebnega avtomobila GASPER ŠNABL iz Maribora je vozil iz Stranice proti Celju ter prehitel kombi. V tem trenutku je pripeljal nasproti avtomobil ljubljanske registracije. Tako je Šnabl, zavozil v škarje. Pri zaviranju je avtomobil zaneslo na levo vozišče, kjer je na bankini zadrl v štor in se prevrnil na levi bok. Zena voznika JUSTINA ŠNABL, je dobila težje poškodbe. Vzrok nesreče sta nepravilno prehitovanje in popolnoma gladke gume. Škoda na avtomobilu so ocenili na 3.000 dinarjev.

Pot, ki se je začela prav prijetno, se večkrat konča na robu ceste. Trenutek nepazljivosti, nepravilno prehitovanje in avtomobil ni več avtomobil.

KOMENTIRAMO NESREČO

PISE KOMANDIR POSTAJE PROMETNE MILICE CELJE FRANC STIHLER

PREHITEVANJE

Zaradi nepravilnega prehitovanja se vsako leto pripeti veliko prometnih nesreč. Stevilnih prehitovanj pa se ne da odpraviti, kajti potovalna hitrost motoriziranih vozil je zelo različna. Na obeh straneh je iz dneva v dan več vozil. Med temi so pogosta tudi težja in tovarnjaki s prikolicami, ki imajo zelo nizko potovalno hitrost (maksimalno dovoljena je 60 kilometrov). Ta vozila s svojimi dimenzijami (dolžina od 18 do 20 m, širina 2,50 m) zavzemajo skoraj polovico vozišča. Prehitovanje teh vozil na cestah, katerih širina znaša 5 do 7 metrov je vselej zelo oteženo. Zaradi številnih nepreglednih zavojev na cestah pa se neredko formirajo za počasnejši voziški cele kolone, ker varno prehitovanje ni mogoče. Takšna počasna vožnja pa dostikrat ustvarja pri voznikih nestrpnost. Niso redki primeri, ko pride do prehitovanja na nepreglednih delih ceste.

Pretekli teden je bilo zaradi nepravilnega prehitovanja več nesreč. Dne 15. marca, približno ob 17. uri je voznik osebnega avtomobila Fiat 750, LJ-277-98 Ferdinand Kramberger, 44, iz Ljubljane, peljal iz Celja proti Mariboru. V številnih zavojih na cesti med Frankolovim in Stranicami je dohitel voznika tovornega avtomobila s prikolico avstrijske registracije. Tovornjaka ni mogel zaradi zavojev varno prehiteti, zato je vozil za njim. Pod straniškim klancem, na blagem desnem nezadostno preglednem zavoju je prišel s prehitovanjem takoj za nezanim voznikom osebnega avtomobila, ki ga je pred tem prehitel. Prehitovanje na nezadostno preglednem delu ceste pa je bilo usodno. Prav v trenutku, ko je bil Kramberger vzporedno s tovornjako, je nasproti pravilno po desni polovici vozišča pripeljal voznik osebnega avtomobila Opel, OE-195-54 Roman Grubič, 26, doma iz Zg. Hudinje 4. Ker je srečavanje ob prehitovanju nemogoče, je Kramberger skušal z zaviranjem zmanjšati hitrost in se pomakniti nazaj na svojo desno polovico vozišča, za tovarnjak. To pa mu ni uspelo. Prišlo je do čelnega trčenja vozil. Po trčenju sta se voznika znašla na travniku ob cesti. Pri nesreči sta se lažje telesno poškodovali potniki v osebnem avtomobilu, Eliza, beta Kramberger, ki je padla iz avtomobila in Ljudmila Kramberger. Škode na obeh vozilih je za okoli 8.000 din.

Le dobrih 200 metrov dalje od kraja nesreče je cesta ravna in pregledna, kjer je mogoče opraviti prehitovanje brez nevarnosti.

Slavko Klančnik, 39, Celje, delovna nesreča, poškodba z žvepleno kislino, Ivan Zagožen, 19, Pongrac pri Grižah, delovna nesreča, poškodovana desna roka Marija Kunšek, 22, Metni vrh pri Sevnici, na poti na delo si je poškodovala desno zapestje; Gerdo Novak, 58, Petrovče, drog mu je zlomil levo krako; Anton Kovše, 37, Zg. Zreče, delovna nesreča, poškodovana leva noga; Adolf Kotnik, 33, Sentjan pri Velenju, delovna nesreča, poškodovana desna noga; Jože Fluher, 38, Družmirje pri Sošanju, v rudniku si je poškodoval levi gleženj; Alojz Pepelnik, 46, Hruševac pri Sentjurju, delovna nezgoda, poškodovan palec leve roke; Tatjana Zorko, 17, Smarjeta, delovna nesreča, poškodovana desna noga; Franc Škerbinek, 43, Celje, delovna nesreča, poškodovan kazalec desne roke; Mirko Gražner, 30, Suho pri Dobju, delovna nesreča, poškodovano desno zapestje; Janez Menhart, 20, Velenje, delovna nesreča, poškodovano desno koleno; Martin Zemljak, 36, Ložnica pri Zalcu, delovna nesreča, poškodovan palec desne roke; Vinko Bohorč, 45, Selce, delovna nesreča, poškodovani prsti leve roke; Franc Macuh, 24, Goriško pri Sošanju, delovna nesreča, poškodovan prst desne roke; Franjo Novak, 24, Velenje, kos premoga mu je poškodoval palec desne roke; Mirko Novak, 16, Velenje, delovna nesreča, poškodovan prst desne roke; Alojz Ahtik, 29, Celje, delovna nesreča, poškodovani prsti leve roke; Alojz Spiljak, 44, Celje, ploščina mu je poškodovala levo roko ter Stanko Tajnikar, 42, Preloge pri Konjicah, delovna nesreča, poškodovana leva noga.

Celje
Alojz Snedič in Alojzija Rupert, oba iz Celja ter Matjaž Pertot iz Ljubljane in Marija Stančič iz Celja.
Hrastnik
Anton Pokleka, Novi log in Marta Znidaršič, prav tako Novi log.
Zalec
Franc Sketa, 20, Topolovje in Stefanija Terglav, 24, Polzela.

Celje
33 dečkov in 26 deklic.

Radeče
En deček

Slovenske Konjice
En deček in ena deklica.

Celje
Anica Korošec, 41, Ložnica pri Zalcu; Sebastjan Cvenk, 79, Celje; Franc Rebernik, 79, Lesčno; Dragica Draškovič, 7 mesec, Hum na Sotli; Ivana Skorjanc, 93, Celje; Antonija Vizjak, 54, Krmeč; Robert Verdnik, 1 dan, Celje; Alojz Dobovšek, 65, Smarino; Frančiška Kroflič, 81, Lesje in Frančiška Apotekar, 90, Smarino v Rožni dolini.

Hrastnik
Zofija Srenk, voj. Haber, 90, Podkraj.

Slovenske Konjice
Jožefa Kovač, 63, Kraberk; Jožefa Korošec, 70, Križevac; Marija Esih, 84, Križevac; Roza Lah, 67, Sp. Grušovje in Ivan Šrekl, 79, Radana vas.

Sentjur pri Celju
Marija Zajc, 75, soc. podpiranka, Botričnica in Ladislav Završek, 60, kmetovalec, Jezerce.

Smarje pri Jelšah
Helena Bogatin, voj. Recko, 66, Bodrež; Jožefa Langer, voj. Novak, 72, Vrh; Mihael Urieh, 67, Babna reka in Maksimiljan Habjan, 57, Smarje.

Zalec
Franc Vozlič, 66, upokojenec, Gornji grad; Amalija Plahuta, voj. Golja, 87, druž. upokojenka, Dobriša vas; Jožef Brglez, 69, upokojenec, Celje; Helena Gaberšek, voj. Brecl, 69, gospodinja, Zabukovica; Anton Salomon, 70, upokojenec, Latkova vas; Elizabeta Franc, 83, druž. upokojenka, Celje; Franc Kovačič, 69, upokojenec, Vojniki; Marija Romih, 74, upokojenka, Smatevi in Jožef Hribar, 20, delavec, Marija Reka.

»USTAVLJAMO TUDI RDEČE«

Zgodilo se je pred dnevi zvečer na celjskih ulicah. Nočni čuvaj nekega celjskega podjetja tistega dne ni bil preveč navdušen, da bi opravljal svoj vsakodnevni posel. Nekoliko dolčas mu je bilo. Kaj se je v tistih trenutkih dogajalo v njegovi glavi, si lahko le mislimo. Morda se je spomnil drznih voženj filmskih junakov ali pa tolpe huliganov iz »kriminalne«, kako brezskrbno kraježe avtomobile in se vozijo iz mesta v mesto.

Skratka, vozil bi se rad. Avtomobila ni bilo težko najti, saj je imel takšno delovno mesto, kjer je bilo avtomobilov v izobilju.

Ko jih je pregledoval, je prav namerno izbral osebnih avtomobil z rdečo registracijsko tablico, ki sicer ni bil last podjetja.

O njegovi vožnji iz podjetja do nekaterih okoliških krajev izven celjske občine ne vemo veliko, sicer pa morda niti ni toliko zanimivo, kaj vse je počenjal poleg rahlega popivanja.

Glavni del zgodbe zanj se je pričel pri povratku v Celje, ko je moral zaustaviti pred dvignjeno roko prometnega milicnika.

»Vozniško dovoljenje, prosim?«

»Nimam.«

»Čigav pa je avtomobil?«

»Moj ni.«

»Kje ste ga dobili?«

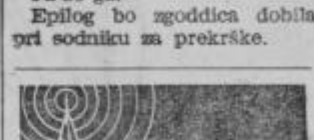
»Vzel sem ga v podjetju, kjer delam, da bi se malo vozil okoli.« je zaupljivo povedal.

»Pa niste videli, da vas lahko zaustavimo? Vas ni bilo strah?«

»Seveda sem mislil na to. Zato sem vzel rdeč avtomobil. Pričakoval sem, da teh službenih ne zaustavljate.«

Pa so ga.

Epilog bo zgodica dobila pri sodniku za prekrške.

Naj vas opozorimo na nekaj posebnih oddaj, ki bodo na sporedu radia Celje od tega do prihodnjega četrтка.

Danes bo na vrsti četrtkova posebna oddaja, v kateri bo govora o vzrokih za tolikšno število prometnih nesreč in smrtnih žrtev na širšem celjskem območju.

Ta petek bo spet na vrsti

oddaja »10 minut z zvezdama«. V nedeljo dopoldne kmalu po 11. uri, bo na stih pogovor s poslušatelji temo Občinski proračun, družbene službe, za nedeljske oddaje pa je program še zgodovinski pis. Torkova reportaža bo nimiva, zato prisluhnite, torej je namreč 1. Hm...

V sredo sta spet na spodu dve oddaji: iz dela celjske občinske skupščine ter oddaja iz delovnih kolektivov. Enkrat bo tešla beseda o organizaciji v KK Zalec - raziteje o enotah, ki delna območju Celja.

Lansko leto je bilo na potnih tekmovalnih za venska dekleta zelo uspešno. Saša Zajc (na sliki) je postala najlepša Slovenka (pri le je premagala celo Nana Košir!), v Beogradu na enem tekmovalju pa sta v ni red zamenjali. Različni ljudje, različni pogledi, žensko »epoto! Tudi Saša postala manekenka, objubil pa, da na lepotnih tekmah njih ne bo več nastopila. Naj rej dekleta pozor: na nste! Morda pa boste uspe Kdo ve?

Foto:

STAJERSK

KOROSK

REVOLUCI

osredn
proslav
stajersk

koroški
partizansk

em

pohod

XIV. divizi

ustanovit

0

Sloven

27. aprila 19

VELENJ

ZBORI VOLIVCEV

Cetrek, 27. marca ob 18. uri v osnovni šoli na Hudobni zbor volivcev volilne enote 23 in 24.

Cetrek, 27. marca ob 18. uri v zadržnem domu v Celju za volilno enoto 29.

Cetrek, 28. marca ob 19. uri pri Ingradu za volilno enoto 23 in 24 na Otoku.

Nedelja, 30. marca ob 9.00 uri v dvorani družbenih orkestracij Teharje za volilno enoto 25 in 26.

Nedelja, 30. marca ob 8. uri v prosvetnem domu v Rožni dolini za volilno enoto 31.

Nedelja, 30. marca ob 8. uri v hotelu Triglav na Dobri za volilno enoto 32.

Nedelja, 30. marca ob 8. uri v osnovni šoli Strmec za volilno enoto 33.

Nedelja, 30. marca ob 15. uri v šoli Socka za volilno enoto Strmec 34.

Nedelja, 30. marca ob 8. uri v dvorani KS Frankolovo za volilno enoto 37.

Vsa lista deklet, ki uspejo na lepnotnih tekmovanjih, začne s poziranjem na raznih reklamnih letakih, nastopajo v televizijskih reklamah; nekatere prodrejo zaradi svoje lepote celo do filma, druge se zadovoljujejo nastopanjem na modnih revijah, kjer občinstvu pokažejo tiste izdelke, ki jih tovarne naredijo za potrošnika. V njih je potem v trgovinah težko ali povsem nemogoče dobiti. Med najuspešnejšimi manekenkami v Sloveniji je tudi najlepša Jugoslovanka za lansko leto Natala Košir, ki bo leto kot ambasadorica Jugoslavije nastopila še na nekaterih najpomembnejših lepnotnih tekmovanjih v Evropi in Ameriki.

MLADINSKI KLUB

Svoje prostore ima na Andrejevi trati. Odprt je vsak dan. 28. marca ob 19. uri bodo predvajali celovečerni ameriški film Junaki velike dirke.

DEŽURNE LEKARNE

Dežurne lekarne: Do sobote (29. marca) je dežurna lekarna Center, od nedelje do prihodnje sobote (30. aprila) pa Nova lekarna na Tomšičevem trgu.

VETERINARSKA POSTAJA

Veterinarska postaja: Svoje prostore ima v Trnovih pri Celju, telefon 31-64. Dežurna je vsak dan.

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem področju je še dovolj prostih mest v zdraviliščih, hotelih ter pri zasebnikih. Odprti so domovi na gori Ojki, Svetina in Celjski ter Mozirski koči. Cesta na Celjsko kodo je enoamerna. Vse ceste so prozne.

RAZSTAVE

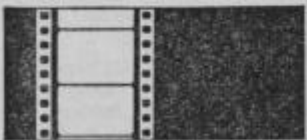
V Likovnem salonu v Celju je še vedno odprta samostojna razstava akademskega slikarja Stefana Platinca iz Ljubljane.

Sreda, 2. aprila ob 17.30. uri v Narodnem domu koncert Komornega moškega zbora pod vodstvom Egora Kuneja. Koncert je namenjen mladini.

Cetrek, 3. aprila ob 20. uri v Narodnem domu slavnostni koncert ob 20. letnici Komornega moškega zbora pod vodstvom Egora Kuneja. Koncert je internega značaja.

Ponedeljek, 7. aprila ob 20. uri v Narodnem domu samostojni koncert Komornega moškega zbora.

Union:

Od 27. do 30. marca ameriško-italijanski barvni film: Zakon brezpravja

Od 31. marca do 3. aprila francoski barvni film: Bledolčni ubijalec

Metropol:

Od 27. do 30. marca angleški barvni film: Doktor Syn ali strašilo

Od 31. marca do 3. aprila francoski barvni film: Gori Pariz?

Dom:

Od 27. do 30. marca nemško-španski barvni film: Skrivnost treh džunk

Od 31. marca do 2. aprila ameriški barvni film: Marne

Od 3. do 5. aprila italijanski barvni film: Made in Italy

Cetrek, 27. marca ob 19.30. uri: Roksančič: Ptici brez jate, gostovanje v Kranju

Sobota, 29. marca ob 19.30. uri: Goodhart: Generacija, komedija, gostovanje v Ravnan na Koroškem.

Sreda, 2. aprila ob 17. uri: Simon: Zares čuden par, komedija, abnorma za upokojece in izven

Cetrek, 3. aprila ob 19.30. uri: Sofokles: Kralj Oidip, tragedija, gostovanje v Novi Gorici.

Od 30. marca do 1. aprila v SLG ne bo predstav

V tednu do 20. marca je bila celjska tržnica dobro založena. Veliko je zlasti prodajalcev solate (kar osem), med njimi tudi iz Dalmacije. Zelena solata se je ponovno pocenila (od šest na pet din), prav tako radič (od 15 na 10 din) in regrat (od 12 na 8 din). Izredno ve-

liko je zelenjave (korenček je po 4 din za kilogram, peteršilj po osem).

Spinača je po 8 din (prej 12), jajčka pa po 0,45 din. Dovolj je sadja, vendar so jabolka izredno draga (tudi po 2,50 do 2,80 din).

Dovolj je tudi obrtnikov in prodajalcev mlečnih izdelkov (smetane in skute).

Avtoturistično podjetje Izletnik prireja od 26. aprila do 4. maja ogled graškega velesejma v Grazu.

28. aprila tri dnevni izlet v Salzburg in München.

23. aprila izlet na cvetlično razstavo v Holandijo.

Za prvi maj pripravljajo izlete v Zugspitze in Insbruck, San Marino-Rimini, Budimpešto in Dolomite. V Jugoslaviji si bodo ogledali Dječjapko sotesko, gradnjo hidroelektrarne in nekatera mesta na romunski strani.

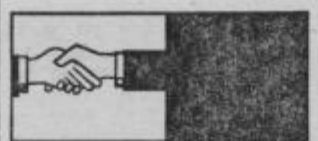
27. aprila bo zanimiv izlet v Bedekovčine, kjer bo domača zagorsko-gurmanska prireditel. Cena izleta je 44 din (prevoz in kosilo).

Vse podrobne informacije dobite v turistični poslovalnici Izletnik v Štanetovi ulici.

PRIREDITVE

Cetrek, 27. marca v Narodnem domu prireja predavanje Društvo knjigovodij.

Ponedeljek, 31. marca »Naša beseda 69« v SLG, sodelujejo osnovna šola Store z recitalom Domovina, celjska gimnazija z recitalom Na mrtvi straži in aktiv ZMS iz Radeč z mladinsko igro Snubač. Sodeluje pesnik France Filič.

V hotelu Evropa so od 13. do 20. marca zabeležili 351 nočitev, med njimi je bilo 52 nočitev tujih gostov.

V Celju so bile 304 nočitve in 164 nočitev tujih gostov. Imeli so tudi dve večji skupini iz Avstrije, ki sta ostali v hotelu po dva dni. V hotelu Celeia imajo vsak dan razen nedelje barski program s plesom.

Plesi so še: v domu JNA, pri Milnarjevem Janezu na Teharjih pri Celju, v Paki v Velenju, v hotelu Kajuh v Šoštanju in Pošti v Rogasli Slatini. Drugih prireditev v hotelih ne bo.

NOVOSTI S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

V čitalnici lahko dobe bralci na razpolago med drugim tudi »le inozemske revije in časnike:

International Herald Tribune. Paris. — Die Tat. Frankfurt am Main. — Die Zeit. Hamburg. — Die andere Zeitung. Hamburg. — The Atlantic. Boston. — Time. New York. — DU. Kulturelle Monatschrift. Zürich. — Novyj mir. Moskva. — UN Monthly Chronicle. New York. — La nouvelle revue française. Paris. — Kosmos. Stuttgart. — Die Naturwissenschaften. Berlin. — Umschau in Wissenschaft und Technik. Frankfurt am Main. — Studio International. London. — Alte und moderne Kunst. Wien. — Cahiers du cinema. Paris.

stara kronika

Leta 1670 je bila v Celju ustanovljena stara lekarna »Pri orliu«.

Leta 1920 je v mestu Celju živelo 17 ruskih državljanov.

Po ljudskem štetju leta 1921 je šlo mesto Celje 6874 civilnih prebivalcev.

Leta 1927 je mesto Celje imelo 41 krojačic, 13 taxistov, 9 frizerskih salonov in brivnic.

V letu 1933 je v Celju mesto bilo 31 gostiln, 10 vinotocov, 3 žganjarne in 3 kavarne.

Banovinski hiralnik v Vojniču je bil vodovodni priključek dovoljen na javni seji Mesnega sveta celjskega dne 21. aprila 1939.

Leta 1929 je bilo v Celju zaradi komunističnega delovanja aretiranih in predanih sodišču 13 oseb, ki so bile obsojene na 6 mesecev do 4 leta zapor.

11. novembra 1930 so v Celju prišli na obisk štirje ministri s svojim spremstvom. Izdatki za ta obisk so skupaj s svečanim banketom v restavraciji hotela »Evropa« znašali 14.034,80 din v tedanji veljavi.

Sredi leta 1939 je v Celju bilo: 104 osebnih avtomobilov, 15 avtotaksijev, 48 tovornih avtomobilov in 11 avtobusov.

Leta 1939 je mestna občina celjska imela 52 aktivnih uslužbencev, 35 uslužbencev mestne policije in 12 mestnih upokojencev.

(ZGODOVINSKI ARHIV)

ZGOREL TURKOV MLIN

V četrtek okrog tretje ure zjutraj je izbruhnil požar v mlinu, last FRANKA TURKA v Mariji Gradu. Navzlic hitri intervenciji domačinov, gasilcev iz Laškega in članov poklicne gasilske čete iz Celja, je požar upepelil kompletno poslopje. Poleg tega je zgorelo okrog deset ton zrnja, moke in vsa oprema s premičninami vred. Zgorela je še prizidana zgradba, poskodbena pa je tudi stanovanjska hiša v priključku.

Kot je ugotovila komisija UJV iz Celja, sodeloval je tudi preiskovalni sodnik okrožnega sodišča iz Celja B. Platinšek, je do požara prišlo zaradi dotrajane napeljave pri dovodnem vodu, med konzolo in glavno varovalko. Pojav, ki na našem področju ni niti tako redek. Ob tem stopa znova v ospredje vprašanje ali bi kazalo podjetju Elektro Celje organizirati posebno varnostno službo, ki bi ob pravočasnih pregledih napeljav opozarjala na nevarnost in na stroške lastnikov ogrožene dele zamenjala.

Turkov mlin je bil eden izmed največjih v laški občini. Škoda je tem večja, ker lastnik zgradbe in naprave imel zavarovanih v višni vrednosti. Mlin je imel zavarovan le za nekaj več kot deset milijonov starih dinarjev. Po doseganju ugotovitvah pa je škoda za več, kot 23 milijonov starih dinarjev.

12 LET IN POL ZA UBOJ

29. julija lani je 19-letni Alojz Ovtar iz Celja v celjski Kolodvorski restavraciji z nožem zabodel vrat 21-letnega Ljubana Koljaja iz Dvora na Uni. Ker mu je nož prerezal žilo utripalnice, je Koljaja med prevozom v celjsko bolnišnico podlegel.

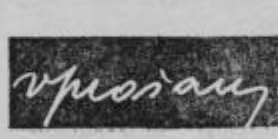
Pretekli teden se je Ovtar zagovarjal zaradi uboja Koljaja in tatvine pred 5-članskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedoval sodnik Vekoslav Tanko.

Obtoženi Ovtar ni imel lahke mladosti. Šolal se je na posebni šoli v Celju. Bil je član društva Olimp, kjer se je naučil tudi boksa, saj sta mu bila moč in sila edino merilo osebnosti. Živel je v neurejenih družinskih razmerah brez prave vzgoje.

Prvo obravnavo so morali preložiti zaradi slabosti obtoženega. Ovtar je tedaj povedal, da se ne spominja, da bi zabodel Koljaja, ker ga je nekdo udaril s stolom po glavi. Priče, ki so bile tisti večer v Kolodvorski restavraciji, so govorile o pretepu med Koljajo in Ovtarjem, ki bi ga naj razbesnel udarec v brado s strani slabotnejšega Koljaja. Potegnil je nož, mahal z njim in zabodel Koljaja v vrat. Noža, ki so ga pokazali na obravnavi, ni spoznal in med drugim poudaril tudi to, da nikoli ne nosi noža, prav tako ga ni imel s seboj tisti usodni večer, ko je po kino predstavi prišel ob 22. uri v Kolodvorsko restavracijo. Po prvem odmoru se obtoženi ni hotel vrniti v sodno dvorano, češ da mu gre branje izjav pri s prve obravnave na živce in da tega ne bo poslušal. Potrebno je bilo precej prepričevanja, da se je obtoženi vrnil pred sodnike.

Sodna izvedenca iz Zagreba psihiatra dr. Zlatko Vinek in dr. Ivan Košljantič sta bila enotnega mišljenja glede Ovtarjeve osebnosti. Zanimala sta, da bi bila mogoča izguba spomina pri Ovtarju, napade pa sta ocenila kot histerične ali psihogene in ne epileptične, ki so poleg tega delno namerno izvajani s strani obtoženega, ki se morda hoče s tem za varovati. Po tej izjavi je

zajel psihiatra dr. Zlatko Vinek in dr. Ivan Košljantič sta bila enotnega mišljenja glede Ovtarjeve osebnosti. Zanimala sta, da bi bila mogoča izguba spomina pri Ovtarju, napade pa sta ocenila kot histerične ali psihogene in ne epileptične, ki so poleg tega delno namerno izvajani s strani obtoženega, ki se morda hoče s tem za varovati. Po tej izjavi je

ODGOVOR GLASBENE ŠOLE V CELJU

»Naša šola je namenjena prevsem glasbeno estetskemu izobraževanju mladine. Namen je, da se mladina izobrazi do stopnje dobrega amaterja — ljubitelja glasbe. Poleg tega je možen vpis v nekatere razrede tudi za odrasle osebe. Takšni razredi so: klarinet, trobenta, rog, pozavna, kontrabas in solo petje. V te razrede

Piše:
Milan Seničar

bilo jasno, da ne morejo upoštevati 6. člen kazenskega zakonika o pristevnosti. Ovtarjeva sposobnost, da bi se imel v oblasti v trenutku dejanja, je bila nebstveno zmanjšana. Ocenila sta ga kot osebo z najblažjo stopnjo zaostalosti v duševnem razvoju. Vsekakor pa je potrebno Ovtarja obravnavaati drugače kot ostale, ker ni popolnoma zdrav.

Ovtar se je namreč zdravil že v bolnišnici Ljubljana-Polje, pa tudi v JLA ga niso sprejeli zaradi socialne psihopatije, ker se ne bi mogel vključiti v kolektiv.

Javni tožilec je zahteval primerno kazen za Ovtarja, ki je vzel življenje človeku na tako surov način in to zato, da pokaže lastno silo in da s tem uveljavljuje svojo agresivnost.

Zagovornik Ovtarja je apeliral na sodišče, da bi pri odmeri kazni upoštevalo obtožencevo mlajšo polnoletnost in okoliščine, v katerih je dejanje naredil. Med drugim je zagovornik povedal, da je obtoženega razburil vsak preprič ali suvanje, kar je v njegovi zavesti povzročilo afektno stanje, ki se je stopnjevalo.

Obtoženi naj bi lani od tuji občini Catru in Kunšteku iz barake na Polulah 1.330 dinarjev. Tudi za to dejanje je bilo zaslišanih več prič.

Sodišče je Alojza Ovtarja obsodilo na enotno kazen 12 let in šest mesecev strogega zapor zaradi uboja in tatvine ter pri tem upoštevalo nekatere razloge obrambe. Do pravnomočnosti sodbe je sodišče odredilo pripor za Ovtarja.

Kaj lahko rečemo o zaključku obravnave na Okrožnem sodišču v Celju? Morda le to, da je bil Ovtar mlad človek, ki se ni mogel vključiti v normalno življenje ljudi, ki priznavajo tudi ali predvsem druga merila kot sta sila in moč. Alojz Ovtar ni hotel biti »ponižan« z udarcem, ker je znal boksa, ker je bil močan. Verjel je, da bo drugim dokazal svojo močnatost in to, kakšna osebnost je, le z močjo. Zato lahko predvidevamo, kaj se je dogajalo v njegovi notranjosti, ko ga je manjši in slabotnejši Koljaja udaril v obraz. Tako bo Alojz Ovtar za dalj časa izločen iz normalnega življenja naše družbe, ker se ji ni znal prilagoditi, ker njegova osebnost ni priznavala družbenih norm.

sprejemajo učence do 24. leta starosti, le v izjemnih primerih in če to dopušča prostor, je dovoljeno prekoračiti starostno mejo. To velja zlasti za osebe s hkrati lepim glasom ali izredno nadarjenostjo.

Naj še povemo, da nas veseli vsak pojav, ki kaže na zanimanje za glasbeno vzgojo. Takšnim željam vedno radi ustrežamo, če ne drugače, z nasvetom.

Ravnatelj glasbene šole

Egon Kunej

OBČINSKO PRVENSTVO MOZIRSKE OBČINE

Na tekmovanju so nastopili tekmovalci Gornjega grada, Ljubnega, Rečice ob Savinji, Luč in Mozirja. Pri pionirjih so bili najboljši Benedek, Semec in Klemenc (vsi Mozirje), med pionirkami pa je zmagala Marija Veršnik pred Metko Veršnik (obe Gornji grad) in Kremlijevo (Mozirje). Med pionirskimi ekipami je zmagalo Mozirje (24 točk) pred Gornjim gradom (16) in Ljubnim (10).

T. TAVCAR

V VODSTVU CELJSKI TISK — V nadaljevanju sindikalnega prvenstva v namiznem tenisu ni prišlo do večjih sprememb. Vrstni red je trenutno naslednji: 1. Celjski tisk 12 točk, 2. Kovinotekna 10, 3.—5. EMO, Železarna in Tkanina 8 itd. V ligi, kjer nastopajo starejši člani, pa je v vodstvu EMO (8 točk) pred Elektro in Prosveto.

T. GORŠIČ

MARJANA LUBEJ ZMA- GOVALKA NA DUNAJU

Na Dunaju je bilo veliko mednarodno tekmovanje v dvoranah, na katerem je nastopila tudi celjska atletinja Marjana Lubej. Zmagala je v teku na 60 m ovire (8,7 sek.) pred Prokopšo in Knopplovo (obe Avstrija).

MALO USPEHA ZA EKIPE S CELJSKEGA PODROČJA

Nogometaši Celje-Kladivar, ki so zelo pozno začeli s treningi, so nastopili v Trbovljah v okviru slovenske nogometne lige. Tekmo so izgubili s 4:1, edini zadetek za goste pa je dosegel Zalski. Celjani so vsaj v prvem delu pokazali zadovoljivo igro, kasneje pa so popolnoma popustili. Na lestvici so osmi s 11 točkami.

V vzhodni conski ligi so v 12. kolu bili doseženi naslednji rezultati: Rače : Steklar 3:3, Celulozar : Zalec 5:1, Velenje : Fužinar 2:2 in Smartno : Bakovci 5:2.

ZA UVOD VISOK PORAZ PROTI DINAMU

Tisto, česar so se vsi ljubitelji rokometu najbolj bali, se je uresničilo. Celjani so v prvi tekmi II. dela zvezne rokometne lige v Mariboru izgubili proti Dinamu iz Pančeva z visokim rezultatom 25:17. Predvsem so razočarali obrambni igralci, mimo katerih so se gostje sprehajali kakor so hoteli. Gole za Celje so dosegli: Telič 8, Koren 3, N. Markovič in Povalej 2 ter Levstik in Safarič po enega. Trenutno so na desetem mestu s 10 točkami, v nedeljo pa gostujejo v Plevlju proti Rudarju, ki je poleg Celja tudi med kandidati za izpad iz lige. Prav ta tekma bo za Celjane velikega in odločilnega pomena.

ZARADI PRETEPA TEKMA PREKINJENA

V okviru zimske košarkarske štajerske lige je v Celju nastopila ekipa Maribora. Tekma je bila v 32. minuti zaradi pretepa prekinjena. Rezultat: 56:52 za Maribor. Tekmo sta namesto delegiranih sodnikov, ki ju ni bilo v Celje, sodila Holzinger in Dorn. O ponovnem srečanju bo odločala komisija, ki vodi tekmovanje.

J. KUZMA

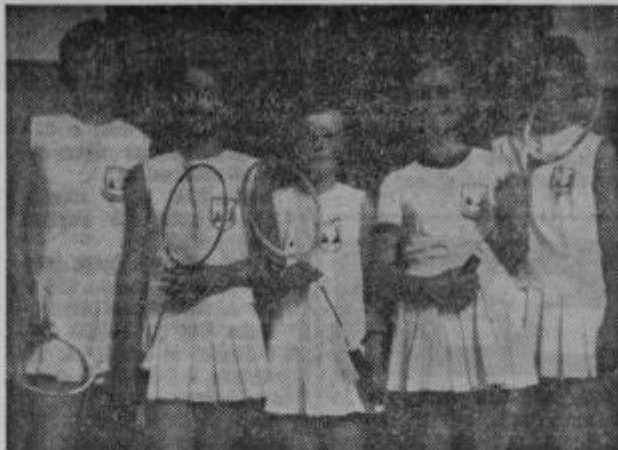
NAJBOLJŠI PIONIRJI OSNOVNE ŠOLE IZ ŠTOR

Na občinskem prvenstvu v šahu so zmagali pionirji iz Štor pred Osnovno šolo Hudinja, III. osnovna šola itd. Med starejšimi pionirkami je bila najboljša II. osnovna šola pred Polulami in Svetino. Prvaki so si pridobili pravico sodelovanja na medobčinskem prvenstvu.

20 EKIP NA SINDIKALNEM PRVENSTVU — Ekipa tekmujejo v prvi in drugi ligi. Tekmovanje je pripravila Občinska zveza za telesno kulturo. Po prvih dveh kolu so še neporaženi Kovinotekna, Prosveta in Avto Celje.

T. GORŠIČ

NAD 845.000 DIN ZA TELESNO VZGOJO

Za športne in telesnovzgojne organizacije v celjski občini je letos v skladu za telesno vzgojo, zatem v postavki za vzdrževanje objektov ter v predvideni kvoti od športne stave rezerviranih nekaj nad 845.000 novih dinarjev. To je razmeroma visoka vsota, toda glede na potrebe in dejavnost se vedno premajhna. Če pa k temu dodamo še tista sredstva, ki jih bodo osnovne organizacije dobile od gospodarskih delovnih organizacij — letos prav gotovo manj, kot lani — potem moramo zapisati, da telesnovzgojna dejavnost v občini ni zapostavljena.

O razdelitvi letošnjih sredstev iz sklada, nadalje za vzdrževanje in od leta, je pred dnevi razpravljala tudi upravni odbor občinske zveze za telesno kulturo in potrdil predlog, kot je bil sestavljen. Dokončno besedo o razdelitvi sredstev pa bo imel svet za telesno kulturo pri občinski skupščini.

V skladu za telesno kulturo je letos 545.000 dinarjev. Po predlogu naj bi društva dobila naslednje zneske: Partizan Celje 29.000, Partizan Gaberje 32.000, Partizan Store 39.000, Partizan Skofja vas 2.000, Partizan Vojnik 10.000, šolska športna društva skupaj 14.000, AD Kladivar 106.000, smučarsko društvo Izletnik 28.000, Neptun 20.000, rokometni klub 61.000, ZNK Celje-Kladivar 30.000, Olimp 10.000, HDK Celje 30.000, košarkarski klub 15.000, občinski strelski odbor 25.000, invalidsko športno društvo 2.000, občinska zveza za telesno kulturo 79.500, judo 4.000, Opekar, Ljubečna 2.000, Partizan Polje 4.000 in rezerva 12.500 din.

Celjska občinska skupščina je nadalje namenila 150.000 din za vzdrževanje športnih objektov, predvidena sredstva od športne stave pa bodo okoli 148.000 novih dinarjev. Ta denar bo porabljen za gradnjo manjših športnih igrišč pri nekaterih šolah pa tudi za smučarski klub Strmec, za kegljaški klub Celje, za celjske rokometne (razsvetljava igrišča) itd. M. B.

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

daje posojila za stanovanjsko in komunalno graditev občanom in pravnim osebam, ki v banki namensko varčujejo, namensko vežejo sredstva za določen čas ali vplačajo sredstva v kreditni sklad banke.

Posojila odobrava za nakup, graditev in dograditev novih stanovanj ali stanovanjskih hiš, komunalnih naprav in napeljav ter za adaptacijo in vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš.

Člani delovne skupnosti lahko namensko varčujejo za stanovanjsko posojilo tudi skupaj s svojo delovno organizacijo. Ta oblika združenega varčevanja je še posebno primerna za delavce, ker jim omogoča dobiti po ugodnih pogojih tako posojilo, ki bo skupaj s prihrankom zadostovalo za nakup lastnega stanovanja ali zidavo lastnega doma.

Pravne osebe ali občani dobe pravico do posojila, če v banki vežejo namenska sredstva najmanj 13 mesecev ter najdalj 20 let. Posojilo lahko začno porabljati po 10 mesecih od dneva vplačila na račun vezanih sredstev.

Izredne ugodnosti smo uvedli za občane, ki varčujejo za stanovanjsko posojilo v konvertibilnih valutah. Po končani varčevalni dobi lahko dvignejo privarčevani znesek v konvertibilni valuti in dobijo stanovanjsko posojilo. Če pa želijo, da jim banka vrne prihranek v dinarski protivrednosti, bodo dobili zato še večje posojilo.

Posojilojemalci lahko začno porabljati posojilo takoj po sklenitvi posojilne pogodbe.

Izkoristite ugodnosti, ki vam jih nudi Kreditna banka in hranilnica Ljubljana in začnite takoj namensko varčevati!

PO DVE ZMAGI ZA BRASLOVČE

Na VII. pionirskem prvenstvu Slovenije za pionirke, ki je bilo v Braslovčah, so imeli največ uspeha tekmovalci iz Planine pri Sevnici in domačini. Na tekmovanju je nastopilo 67 tekmovalcev iz Ježice, Oslonje, Planine in Braslovč ter šolske ekipe Tone Tomšič, Cufar in Ledina (vsi iz Ljubljane).

Rezultati — pionirke: 1. Rauter (Planina), 2. Strniša (Braslovče), 3. Jazbinšek (Pl). Pari: 1. Rauter—Jazbinšek (Pl), 2. Strniša—Strniša (Br), 3. Valentinčič—Zagar (Pl). Podpečan—Golmajer (Pl). Pionirji: 1. Irman, 2. Marjan, 3. Rojnik (vsi Braslovče). Pari: 1. Šepce—Jus (Olimp), 2. Mešane dvojice: 1. Irman—Strniša (Br), 2. Rauter—Strniša (Pl + Je), 3. Strniša—Rojnik (Br). Med ekipami so zmagali domačini (42,5 točke), druga je bila Planina (25) itd. Tekmovanje je dobro pripravilo domače društvo.

Na posnetku so tekmovalke Planine pri Sevnici (levo proti desni): Rauter, Valentinčič, Zagar, Jazbinšek in Valentič.

L. SEVNIČ

KOMENTAR NEDELJSKIH ŠPORTNIH DOGODKOV:

SLAB, NEOBETAJOČ ZAČETEK

Uvod v novo športno sezono za celjske športnike ni vzpodbuden. To je ugotovitev, ki jo lahko zapišemo ob rezultatih, ki so jo prejšnjo nedeljo dosegli celjski športniki.

Veliko smo pričakovali od rokometne sezone. Po skrbnih pripravah, novem trenerju in okrepitvi igralnega kadra bi morali proti Dinamu iz Pančeva zaigrati vsaj bolj podjetno in z večjim elanom, kot so. Vsaka točka je za celjske rokometne dragocena, podcenjevati pa ne smejo tudi razlike med danimi in prejetimi goli, kajti prav to bo lahko ob koncu prvenstva odločalo, kdo bo mora zapustiti zvezno ligo. Prostora za paniko še ni; je pa prostor za razmišljanje, ki naj rodi bolj pozitiven odnos do igre in gledalcev, ki so zvesti rokometu in rokometni igri.

O nogometaših nima smisla izgubljati besed. Na lastno iniciativo so začeli zelo pozno trenirati in to se jim je na prvi tekmi v Trbovljah tudi poznalo. Visok poraz, slaba uvrstitev in kopica drugih težav so faktorji, ki obetajo nič dobrega. Po tem pa se pojavljajo že dva problema: nekateri »zvesti« predanli športni delavci že ukvarjajo z mislijo, da do okrepitve NK Olimpičarstva Kovinarja. Kaj to rodilo ni znano. Vemo pa to, da s tem problem celjskega nogometa ne bomo šel, kvečjemu bo postal bolj zapleten.

Lubejeva je uspela na naju, prva atletska prireditev na stadionu v Celju pa prihodnjo nedeljo. Ze načetku pričakujemo dobre rezultate zlasti od mlajših tekmovalcev, ki so se letos izkazali na republiškem prvenstvu v dvoranah in o največjih krosih. Občinska zveza za telesno kulturo nadaljuje s sindikalnim tekmovanjem v namiznem tenisu, šahu in keglju. Prav ta tekmovanja so novno dokazala, da so segla svoj namen, kajti njih sodeluje vedno več lovni ljudi.

T. VRA

TOREK

V globači, ki so si jo družno razdelile železnica, cesta in Pača, je bilo tisto jutro prijetno hladno. Nosnice so že ovohavale bližajočo pomlad, ki je s pomočjo sonca in izginjajočega snega lezla izza vršacev.

Ustavili smo se v Paki pri Velenju, tam, kjer je 19. februarja 1944 na svojem prehodu s Paškega Kozjaka na Graško goro XIV. divizija prečkala železnico, Pako in cesto ter odšla po strminah naprej proti Cerkovcem.

Vinko HUDOVERNIK, Paki 46: »V bližnji okolici moje hiše so se danes zavetišča, kjer so se na tistem znamenitem pohodu ustavili partizani. Noge so imele ovire v žaklovino, bili so lačni in prezeblji. Takrat sem bil star štirinajst let, vendar se vsega dobro spominjam. Najprej so vprašali, če imamo hrano za ranjence. Dali smo seveda tisto, kar smo v tistem času imeli. Kmalu so odšli naprej. Počasi so lezli v breg proti Cerkovcem.«

Danes kmetujete?

»Ja, s kmetijstvom se ukvarjam. V hlevu je nekaj glav živine, okoli hiše je nekaj hektarov zemlje. Počasni gre. Ne morem se pritoževati. Samo, da so minili tisti hudi časi...«

Stopili smo na zmrznjeno zemljo, ki je še vedno počivala pod zimsko odejo. Po besedah Milana Puglja, Staneta Ržena in Ludvika Boha, ki so bili aktivni udeleženci pohoda XIV. divizije, je bilo tisti dan, ko smo začeli svojo pot, vreme natančno takšno, kot pred 25 leti. Snega je bilo sicer veliko manj, mraz in spomini pa takšni kot takrat. Predvsem živi so bili spomini. Kljub temu, da so ti fantje, ki so me spremljali na poti po 25 letih, bili takrat stari komaj od 21 do 24 let, so se vseh podrobnosti živo spominjali. Dogodki tistih dni so se jim vtisnili v spomin, ki ne bo nikoli zbledel. Svojo mladost so tako kot mnogi drugi preživljali na pohodih, v bojih, v strahu in trepetanju za zmago in življenje, v upanju za srečen konec tistega, kar je vsem poštenim ljudem prizadelo toliko gorja. Bili so razpeti med usodo naroda in lastno usodo, ki se je nujno morala podrediti usodi naroda. Nekakšen podzavestni trepet pa je vseeno moral obstajati! Trepet, ki se je izkazoval v še hujši jezi zoper sovražnika; v jezi zoper vse tisto, kar je krnilo našo svobodo, svobodo naših ljudi.

Prvi posnetek prikazuje spomenik na Graški gori, kjer so bili najhujši boji partizanov s sovražnikom. Ferdo in Matilda Skodnik sta med vojno svojo hišo »podarila« partizanom. Ris in Marta sta bila pri njih dolgo na zdravljenju.

■ V beležnici, spremenjeni v dnevnik, je med drugim zbranim gradivom ostala zapisana tudi misel, ki jo je po končani poti izrekel Ludvik Boh. Po 25 letih je šel ponovno skozi kraje, ki jih je nekoč prehodil v uniformi, s puško v rokah, meglo v želodcu in upanju v očeh, da bo boljše.

■ »Ogromno se je spremenilo!«

■ Spremenile so se čumnote, popravili so kozolce, napeljali so elektriko, razširili nekaj kolovozov. Vse to pa še ni sprememba, razvoj, vsaj takšen ne, ki so ga pričakovali kmetje.

■ »Takrat so obljubljali, da se bodo še vračali in nam pomagali. Govorili so, kako se bo vse spremenilo in kako nam bo dobro! Zdaj pa je od teh obljub ostalo zelo malo. Še obiskati nas nihče ne pride,« so bile bridke ugotovitve, ki so zapele po revni zemlji, ki daje malo; ponavlja samo toliko, da napolni usta in zamaši želodce ljudem, ki z njo opravljajo, ki na njej živijo.

■ Veliko se je spremenilo v petindvajsetih letih! Samo kje se je spremenilo? V hribih, po katerih smo hodili, gotovo ne.

■ Obtožujoče zgodbe ljudi so se kopičile v beležnici...

V Hrastovcu 36 smo obiskali Antonijo KARNIONIK, pri kateri je bila pred 25 leti kurirska in obveščevalska javka. »Prvi partizani so se pojavili že leta 1943. Bilo je avgusta, ko so dozorele slive. S partizani pa smo začeli sodelovati, ko je prišla štirinajsta. Dva partizana sta bila pri nas tri tedne zaradi onemoglosti. Mamo so odpeljali v celjski pisker, potem pa v taborišče v Nemčiji,« je raztrgano pripovedoval sin Jože, ki je doma in vodi kmetijo. »Odkrito povedano: Nikoli več ne bi bil kmet, kajti vsi imajo večje ugodnosti. Saj ni čudno, da mladi odhajajo s kmetij v dolino!«

Jože je sicer delal šest let v rudniku, potem se je vrnil na zemljo. Pravi, da mlade razume, zakaj nočejo ostati v blatu. Ljudje iz doline so mu rekli, naj nekaj gozda poseka in napravi plantažo. Sam se ponovno odpravlja v dolino. Jože živi enostavno sredi nečesa, od koder ne ve kam in kako. Tako kot mnogo drugih, ki se zaradi neurejenega kmečkega vprašanja odpravljajo v dolino. Iščejo zaposlitev in če jo dobijo, ostanejo tam. V obratnem primeru se vrnejo. Kakšen je potem njihov odnos do zemlje?

Od Ivana DVORJAKA, Franca NOVINSKA, Marije TAMSE, Jakoba BOROVNIKA, Mihe PRIZRNIKA in Francke LAMBIZER smo prišli k Martinu MAROLTU.

»Ne zdi se mi pravilno, da bo centralna proslava ob 25-letnici pohoda XIV. divizije v Velenju. Pet milijonov starih dinarjev bodo morali dati samo za obnovitev travnatih površin, ki jih bodo uničili med proslavo. Prav ta denar pa bi lahko porabili kje drugje; morda pri nas. Občinski funkcionarji sicer pravi-

jo, da ne bi šel nihče sem gor, če bi bila centralna proslava na Graški gori. Mi pa moramo dvakrat ali trikrat na teden v dolino kljub temu, da nimamo ceste? Oni pa na praznik ne morejo priti na Graško goro, kjer so bili najhujši boji borcev štirinajste s sovražnikom. Denar bi lahko porabili za ureditev ceste, ki bi bila najlepše darilo tistim ljudem, ki so pred 25 leti pomagali partizanom.«

Pa še res je.

SREDA

Pod nogami je sneg hrustal, kot da bi vrgli suhi kruh v kavni mlinček. Ditalo je po sveži smrekovini, ki je ležala drobno nasekana na očki gozdni poti.

Alojzu ARLICU, pri njem smo se v sredo najprej ustavili, so med vojno naredili veliko hudega očeta so mu zaradi sodelovanja s partizani ustrelili v Mariboru, mati mu je umrla v taborišču, kjer je bil tudi sam. Tam se je spoznal s Sarhovića sinovoma, ki so ju tudi odpeljali. Ko se je vrnil, je z rokami lahko objel samo zemljo. Začeti je bilo treba znova. Danes je že v svoji hiši.

Znova smo zagrizli v breg. Čez goro jurišev smo se spustili v dolino, kjer stanujeta Ferdo in Matilda SKODNIK. »Bunker smo imeli v slami. Tam sta bila skrita Ris in Marta. Po cele noči sem bedela in jima nosila čaj. Risa smo imeli čez dan v sobi, ponoči pa v štali. Pri nas je bil tri tedne.«

Vsi, tudi Miha ANDREJC, Tezija MIKLAVŽINA in Jože ANDREJC so se tistih dni spominjali z veseljem in obupom. Danes? Hudič je z davci, vsi še nimajo priznane dvojne dobe,

pridevkov ne morejo prodati, davke plačujejo težko. Če posekajo kakšno smreko več, so kaznovani. Samo ob ovsu in krompirju se ne da živeti. Nekateri so ob vsem tem obupali in počasi propadajo, drugi nekako rinejo naprej. Mladi, tako kot povsod drugje, odhajajo v dolino, stari ostajajo privezani na zemljo. Tam so se rodili, tam se bodo tudi poslovili od življenja. Z zmučenimi rokami božajo kose zemlje, pripete na bregove, ki se podaljšujejo v oblake. Ne da se živeti od spominov in blestečih obljub, kaj bodo po vojni vse dobili. V dolini pa sprejemajo odloke, ki pogosto ostro režejo v kmečko življenje in le redko upoštevajo tisto težko delo.

»Če bi me privezal za drevo, bi ga s koreninami izpulil in se pognal v dolino,« je siknil Milan, ko je gledal po 25 letih ljudi, ki so takrat dali vse za partizane, danes pa centimeter za centimetrom izginjajo v zemljo, ki jih srka vase. Kot reka ponikalnica so...

Pa še res je.

ČETRTEK

Župnik Franc ŠMON v Zavodnjah pri Šošanju je tajnik ZB. »Na zborih vplivcev so največ razpravljali o nerešenih kmečkih vprašanjih, dvojnih dobah, posojilih za ureditev stanovanj... Problem je, da morajo tisti s priznano dvojno dobo vseeno plačevati kmečko zavarovan-

je. O tem sem pisal tudi v TV-15 pa mi še niso odgovorili. Sicer smo pa marsikaj zamudili. Kar pogledajte Tako dolgo so čakali, da so zdaj zamudili. Priče so pomrle ali odšle po svetu, dokumenti so se izgubili itd. Poleg tega so odgovorni ljudje kmetom premalo razlagali, kakšne ugodnosti imajo in kam se naj obrnejo, da jih bodo lahko izkoristili. Marsikatero stvar smo prepustili naključju, ki danes biča naše hribovce.«

Pa še res je.

Ta vprašanja so ostala do danes nerešena in tudi vprašanje je, kdaj jih bomo sploh uspeli rešiti. Nekdo mi je na poti povedal, da so nekemu 80% vojnemu invalidu, ki je bil v I. in II. svetovni vojni, sodeloval s partizani in kasneje izrešen, tako dolgo urejevali priznanje dvojne dobe, da je umrl. Čudno reševanje problemov tistih, ki so pred 25 leti pomagali partizanom. Še dobro, da nismo izpustili katerega izmed tistih, ki si je svoje življenje uredil sredi mesta...

Veliko se je spremenilo. Še več pa je ostalo nespremenjeno in marsikatera krivica, narejena v teh letih, ne bo nikoli popravljena in izbrisana. Če izbiramo med ljudmi in spomini, se moramo zavestno odločiti za ljudi, katji spomini lahko živijo samo v ljudeh, ljudje pa od spominov ne morejo. Česa drugega pa smo jim dali bore malo...

TONE VRABLJ

REKLI SO O DEVETEM KONGRESU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vseh izjav, zlasti tistih, ki so si skoraj dobesedno podobne, nismo mogli objaviti. Objavljamo pa nekatere navzlic podobnosti z izjavami drugih, so pa svojstvene zaradi razlik med osebnostmi, ki so jih interpretirale:

FRANJO KOČAR, uslužbenec iz Celja:

Najbrž me je med zasedanjem kongresa zanimalo to, kako bo kongres zastavil nadaljni razvoj mednarodnih ekonomskih odnosov. Pričakoval sem in razumljivo je, da se je kongres še nadalje zavzel za razvoj nerazvitih področij, da bi le-ta postala čim bolj enakovredni in uspešni partneri razvitejšim področjem. Vendar pa mislim, da je kongres premalo odločno ali pa ni dovolj jasno postavil zahteve, da morajo za vsa nerazvita področja, ki bodo dobivala sredstva za razvoj, veljati vsi reformni pogoji, ki veljajo tudi za razvitejša področja. Dotacije nerazvitim področjem bi morale biti strogo namenske in biti podvržene strogi kontroli. Vse to bo treba zagotoviti ne glede na to, da stališča vseh v Jugoslaviji ne bodo vselej enotna. Toda boj mnenj in različnost pri sprejemanju stališč ne smejo biti razlog za pojave šovinizma...

Kaj me je najbolj navdušilo? To, da je kongres pokazal vso odločnost in vztrajnost, da družbeno in ekonomsko reformo pripelje do njenega zmagovitega konca.

TONE HRIBERNIK, uslužbenec, Rečica ob Savinji:

»Zelim le to, da bi bilo to, kar je bilo na kongresu izrečeno in sprejeto v resnici realizirano. V tem primeru bi ustvarili v resnici pogoje za idealno ustvarjanje in življenje v vsakem kra-

ju, vsaki republiki. Menim, da bi moral biti IX. kongres v resnici prelomnica v načinu dela med razpravljanjem in teorijo ter med delom v praksi. Mnogo dobrih in za našo prakso pomembnih sklepov smo že sprejeli, vendar jih nismo realizirali. Kaže, da nekateri še vedno menijo, da je že dovolj razpravljati o nekem problemu.»

DANICA FRECE, uslužbenka, Celje:

Delo devetega kongresa ZKJ sem spremljala z največjo pozornostjo. Vseč mi je bila njegova odprtost, odkritost in kritičnost. Zlasti slednja. Menim, da bi s kritičnim obravnavanjem problemov in dela posameznikov morali nadaljevati tudi po kongresu.

Prav tako sem z zadovoljstvom ugotovila, da se je kongresa udeležilo veliko mladih delegatov in da so prav ti mladi aktivno posegli v debato in sploh prispevali lep delež k uspešnemu zaključku. Potrdili so, da moramo na mladi rod gledati drugače, lahko bi rekla realno.

In če že govorim o vtisih, naj dodam še čisto osebnega. Bila sem ganjena, ko sem gledala in poslušala predsednika Tita v zaključnem govoru. On je v resnici simbol naše borbe.

JANEZ STIGLIC, delavec, Nažarje:

»Priznam, da nisem pričakoval tako ostre razprave o raznih napakah in odstopanjih v gospodarstvu in razviščevanju krivde. Prijetno me je presenetilo tudi dejstvo, da so na primer na IX. kongresu mnogo konkretnije razpravljali o nekaterih problemih kot na primer na kongresu komunistov Slovenije. Če vemo, da so bili republiški kongresi organizirani pred zveznim kongresom prav zato, da bi bili konkretni, moramo ugotoviti, da je potem bil naš slovenski — splošen.

Upam, da je IX. kongres v resnici prelomnica dosedanjega načina dela. Samo razpravljanje

in sprejemanje sklepov ne more roditi sadov. Prepričan sem, da moramo čimprej te stvari spraviti v življenje.»

HINKO PODGORSEK, 21 let, doma iz Loke pri Zusmu:

»IX. kongres ZKJ ima zelo velik pomen z ozirom na to, da je potekal med časom naraščajočih političnih nasprotij med velikimi silami. S potrditvijo miroljubnih načel, s katerimi je zaznamovana naša politika, smatram, da bo kongres pomirjevalno vplival tudi na svetovno politiko, saj je vloga Jugoslavije v njej precej pomembna. Po drugi strani pa bo vplival tudi na našo notranjo politiko, na iskanje novih rešitev pri izvajanju gospodarske reforme. Zdi se mi tudi, vse kongresne materiale namreč nisem utegnil prebrati, da je bilo premalo govora o mladini. Najbolj me je navdušil ponovni izbor tovariša Tita za predsednika ZKJ, njegov zaključni govor, manifestacije prijateljstva češkoslovaške mladine in pozitivni odmevi kongresa v tujini.»

LEOPOLD MOKOTAR, dijak Gimnazije pedagoške smeri: »Mislim, da je tudi deveti kongres ZKJ še premalo upošteval mnenje mladih. Razočaran sem bil nad postopkom nekaterih partij v vzhodnih državah, ki niso poslale svojih delegacij. Presenečen sem bil nad rehabilitacijo funkcionarjev o kateri sem prej zelo malo vedel. Zdi se mi, da je nov organ, kjer bo prevladovalo kolektivno delo petnajstih ljudi, izredno posrečena oblika, ki bo lahko uresničila tiste naloge, ki so jih sprejeli na IX. kongresu.»

VINKO KUGLER, delavec, Nova vas:

»Mislim, da je kongres prišel ob pravem času. Potrebno je bilo polskati nove smernice, analizirati napake v dosedanjem delu in izkristalizirati izkušnje iz preteklega obdobja, kot tudi izkuš-

nje delavskega gibanja nasploh. V spominu mi je najbolj ostal Titov govor in njegova ocena notranje in zunanje politične situacije. Popolnoma se strinjam s stališči našega vodstva glede obrambe neodvisnosti Jugoslavije in borbe proti vsakemu agresorju, ker mi potrebujemo mir, saj se nam niso zacelile niti vse rane od prejšnje vojne.»

OTO PRELOZNIK, Smarje:

»Kongresa v celoti nisem spremljal, ker opravljam v glavnem terensko delo in mi vedno primanjkuje časa. Toda kolikor mi je to uspelo, se mi zdi, da je bilo izrečeno mnogo dobrih misli. Name sta naredila največji vtis oba govora predsednika Tita. Če bi vsi komunisti svoje naloge tako opravljali, kot je bilo nakazano, bi bili uspehi verjetno večji in bi šlo vse skupaj hitreje naprej. Bojim pa se, da bo marsikaj ostalo le zapisano. In še to bi povedal, da se tudi meni ne zdi prav, da ni bilo delegacij iz vzhodnih držav. Je pa razumljivo, saj smo jim naravnost povedali, kaj mislimo o agresiji na Češkoslovaško.

BORUT JENKO, elektro inženir v tovarni gospodinjske opreme »Gorenje« v Velenju:

Vtisov je veliko in težko bi jih opredelil. Toda, kljub temu moram reči, da mi je stališče kongresa do naše družbene in gospodarske reforme najbolj pri srcu. Morda tudi zavoljo tega, ker je tudi naša tovarna zrasla in dosegla svoj največji uspeh v času izvajanja gospodarske reforme. Tu smo se odločili, da z delom dosežemo boljše uspehe in lepše življenje. Odločili smo se za krepko in trdo delo. Sadovi takšnega sklepa so danes že vidni. Zato pozdravljam stališče kongresa, da je treba reformo izbojevati do konca. To pomeni, da je naše delo dobilo priznanje tudi na devetem kongresu. Pri vsem tem pa bi rad povedal še to: besede so premalo, treba je dejanj in dela.

Reforma je naš skupni cilj, ne le nekaterih. Zanj bi se morali boriti vsi, prav vsi, ne da na to, kje živimo in delamo.

STANKO JAGER, Sedina Dramlje:

»Dela kongresa nisem redno spremljal, imam številno družino in mi delo jemlje največ časa. Veseli me, da je tovariš Tito ponovno izbran za predsednika ZKJ — njemu vsi zelo zaupamo. Upam, da se bo po tem kongresu pri nas še marsikaj spreminilo na bolje. O samem kongresu ne vem kaj bi vam še povedal... Nekaj sem že bral v časopisih, toda prav vsega nisem razumel. Veliko tujk uporablja jo... Povejte mi, prosim, ali na kongresu bilo govora o odpravljanju privilegij, o zapovedovanju? Veste, jaz sem zelo enostaven človek, tudi v cerkev ne grem in moji otroci tudi. Ampak če bodo kdaj postali člani ZKJ bom ponosen... Ja, o kongresu pa res ne vem veliko. Tito zaupam in tistim okrog njega...»

JOZE JERAM, upokojenec, Spodnje Gorče 13:

»Na IX. kongresu ZKJ me je najbolj razveselilo odločno stališče naše partije do odnosa vzhodnim partijam in naprednim delavskim gibanjem. Razočaran sem nad odnosom Češkoslovaške partije, ki je v zadnjem času zelo popustila in postala neodločna. Presenetilo me je, da je na Češkoslovaškem zaradi znanega pritiska prišlo tako daleč, da njihova partija ni poslala svoje delegacije na kongres v Beograd. Romuni so kljub istemu ali vsaj podobnemu pritisku vseeno prišli.

Popolnoma podpiram tudi odločno stališče naše partije glede izvajanja reforme in demokratizacije v našem samoupravljanju. Tudi ne sme biti nobenega popuščanja in sentimentalnosti. Strinjam se tudi s tovarišem Titom, ki je povedal, da moramo sodelovati z vsemi, vendar pri tem ne smemo trpeti naša samostojnost.

MILE SAVI

To je nekaj zapiskov o pogovorih, ki so jih občan raznih poklicev in starosti imeli člani našega uredništva in sodelavci. Iz zbranih odgovorov seveda ne veje vsa pestrost problemov, ki jih kongres obravnaval in določil način njihove politične rešitve. Ljudje so pač govorili o tistem, kar jim je najbližje, kar je po njihovem najbistvenejše. In ta naša anketa med občan ni popoln odsev kongresa, saj je krivo tudi naključje, ki je pri izbiri anketancev igralo glavno vlogo.

Nekateri odgovori so nekoliko pesimistični, kar pomeni, da bodo morale organizacije ZK pri študiju in presajanju kongresnega gradiva v neposredni praksi, mnoge probleme širše obravnavati, prevesti pa med množico, kajti kongresno gradivo, zlasti pa njegovi dokumenti so dolgoročnejšega značaja, pa bomo pri ponovnem prebiranju odkrivali stališča, ki jih prvokrat morda nismo zapazili ali dajeli.

I. SEJEM — RAZSTAVA — PRODAJA

POHIŠTVA

od 12. do 27. 4. 1969 bo v hali AD KLADIVAR Celje I. sejem najkvalitetnejšega pohištva renomiranih jugoslovanskih proizvajalcev.

Izkoristite UGODEN NAKUP

sobnega in stavbnega pohištva:

- na KREDIT do 1 milijona starih din
- BREZ POLOGA
- BREZPLACNA DOSTAVA NA DOM do 25 km

»ŠIPAD« CELJE

ŠIPAD

MARTIN MAROLT

V dolgi in izredno lepo urejeni hiši živi s svojo družino Martin MAROLT. Po domače jim pravijo »pri Navršniku«. Pred hišo, ki se je »vlegla« na dolg hrbet pod Graško go-

ro, je lep vrt, ki je bil v dneh, ko smo se potepali po tistih krajih, še pod debelo snežno odejo. Smreke so se poljubljale pod pritiskom vetrov, ki so se neusmiljeno in nagajivo podili z brega na breg.

Martin je bil v kleti, kjer je kuhal žganje. Ko je prišel v kuhinjo, se je začel opravičevati, ker je ves zamazan. Bolj ko smo mu dopovedovali, da takšnemu delu, kot ga je malo prej opravljal, ne moreš »streči v mašnem gvanču«, večje je bilo njegovo opravičevanje.

Natočil je žganja, prižgal cigareto, povprašal sina, ki je prišel z nami iz doline, kako je bilo v šoli. »Samo v naši občini ne morejo urediti, da bi vsaj otroci iz teh krajev hodili dopoldne v šolo. Včasih pridejo domov celo šele ob devetih zvečer. V dolini pravijo, da pouka ne morejo imeti samo dopoldne, ker potem v popoldanskem času ne bi mogli svojih otrok na sprehode voditi. Kdaj pa jih mi vodimo?«

V zimskih mesecih so otroci iz teh krajev v dolini. Stanujejo pri sorodnikih, znanih in nepoznatih ljudeh. »S tem jih samo odvajajo od doma; vlečejo jih proč od kmetij, od zemlje. Vse skupaj je na-

vajanje na dolino, na asfalt,« se je razburil Martin, ki z ženo sam opravlja veliko posredstvo.

»Najhuje je z davki. Saj imamo stvari pa jih ne moremo prodati, ker ni ceste v dolino. Šnops nam ostaja, sadje nam ostaja in gnije. Ker ni denarja, sem hotel »plačati« s pridelki. Pa so rekli, da se tako ne plačuje! Kje je tu logika?«

Martin Marolt se ne pritožuje nad tistim, kar mu daje zemlja in kar pomaga sam s svojimi in ženinih rokami izvlači iz nje. Ne razume pa nasprotij, ki višinskega kmeta danes onemogočajo do tiste mere, da počasi obupuje in propada. Martinova hiša je urejena tako, kot da bi stala sredi mesta. Polja so negovana tako, kot da bi noč in dan na njih delalo tisoče parov rok. Pridelek, če je še letina ugodna, je zato lep. Pa kaj Martinu vse to pomaga, če tega ne more prodati, spraviti v dolino!

Z Martinom Maroltom in njegovo ženo smo paberkovali dolgo v noč. Ko smo se naslednji dan poslavljali, smo bili prepričani, da navkljub vsemu Martin tiste zemlje pod Graško goro ne bo nikoli zapustil.

T. VRABL

obrazi

NAPREDEK KK V SAVINJSKI DOLINI TERJA NOVO ORGANIZACIJO

Ni dvoma, da je Kmetijski kombinat Zalec s svojimi številnimi proizvodnimi in predelovalnimi obrati velika proizvodna kmetijska organizacija, ki upravičeno zasluži ime, kakršnega nosi. Ne bi nadrobno naštevati posebnih karakteristik, vendar naj povemo, da je v kombinatu zaposlenih več kot 2000 ljudi, da ima v proizvodnem sodelovanju še približno 3.000 zasebnih kmetovalcev — kooperantov — torej živi od slednje dejavnosti več kot 15.000 ljudi — in da ustvarja letno več kot 26 milijard starih dinarjev realizacije. V kombinat Zalec, ki je svoje korenine poglavl v dveh največjih občinah — v žalski in celjski — so zmerom uprte oči. Ljudi zanima, kako tu gospodarijo, kakšne uspehe dosegajo, kaj snujejo...? In nič čudnega, če je v zadnjem obdobju naraslo zanimanje za KK Zalec tudi zaradi izvajanja znanstveno zasnovane nove organizacije podjetja.

Rast podjetja je dosegla meje, ko dosedanja organizacija z razdrobljenimi obrati ni več zagotavljala racionalne proizvodnje in tudi ni dopuščala izpeljati številnih novih zasnov v ekonomiki. S 1. januarjem letos so organizacijo podjetja zasnovali po novem in to obsežno delo se v potankostih odvija še sedaj. Tako so n. pr. v kmetijstvu iz dosedanjih 11 proizvodnih obratov (ti so opravljali na svojem območju lastno proizvodnjo in kooperacijsko proizvodnjo), ustvarili 1 specializiran proizvodni obrat s 5 delovnimi enotami Trnava, Sempeter, Petrovče, Smarjeta in delovna enota govedoreja. Delovne enote obrata za lastno proizvodnjo imajo v svojem sklopu, torej na terenu — proizvodne enote. Za vse delovne enote ima obraz tele skupne službe: tehnološki oddelek, ekonomski oddelek in proizvodno enoto vzdrževanje objektov.

Bistvena novost je tudi na področju kooperacije. Organizacija delovne enote z ingerencami obrata za kooperacijo je bila potrebna spričo posebnosti te dejavnosti, večje smotnosti proizvodnega sodelovanja kombinata s kmeti in sodelovanja kmetov pri upravljanju te dejavnosti. Or-

ganizacija 11 poslovnih enot za kooperacijo na terenu omogoča večje približevanje dejavnosti kmetom. Za potrebe kooperacijske proizvodnje so izločeni stroji in naprave, pa tudi posebni pospeševalci bodo imeli odslej v okviru poslovnih enot za kooperacijo izredno nalogo strokovno voditi proizvodno sodelovanje in pospeševati le-to v svojem proizvodnem okolišju. Razumljivo, da bo tudi s stališča samoupravnih principov samoupravni organ DE kooperacija sestavljen pretežno in vrst sodelujočev kooperacije, torej iz vrst kmetov, le-ti pa spet v centralnem delavskem svetu podjetja. Nova organizacija predvideva tudi izredno velik prenos kompetenc in večjo samostojnost v kreiranju poslovne politike in delitve na obratne delavske svete oz. sa-

FRANJO KRIVEC

mostojne delovne enote. Kooperanti bodo v samoupravnem organu specializirane enote za kooperacijo odslej lahko bolj suvereno in enakopravno obravnavali ter odločali o svojih zadevah. Tudi pri snovanju dolgoročnejske politike na tem področju bo nova organizacija v kooperaciji bolj pravišna oblika.

Ker predstavlja obdelovalna mehanizacija za lastno kmetijsko proizvodnjo in za kooperacijsko proizvodnjo pomemben činitelj, se z novo organizacijo služb tudi na tem področju obeta bolj ekonomično izkoriščenje proizvodnih strojev in naprav. Ožja specializacija in zajemanje velikih površin dovoljuje po novem uporabo težje mehanizacije, ki je produktivnejša in storitve opravlja za nižjo ceno. Mehanične delavnice — osrednja pri strojni postaji in priročne po proizvodnih enotah — naj bi med drugim tudi omogočile tudi eksperimentalnejše popravilo obdelovalnih strojev in prevoznih sredstev za potrebe kmetijstva ne glede na izvor lastništva. Ker imajo kmetovalci od Vranskega do Dobrne že številne zahtevne stroje

in traktorje, jim je nujno z novo organizacijo omogočiti hitra popravila, da ne bi trpela proizvodnja v sezoni.

Samostojne delovne enote so v sklopu kombinata po novi organizaciji še DE sadjarstvo, DE vrtnarstvo, DE mleko, DE Hmezd, DE pijače, DE mešalnica krmil (le-ta je bila poprej v sklopu Hmezda), DE hladilnica, (strojno postajo kot del enote smo že omenili) nadalje De prehrana, DE hišni sklad in DE samostrežna. V doglednem času bo prišlo do združitve dveh delovnih enot prehrana in samopostrežna restavracija Celje. Poseben obrat v sklopu kombinata so tudi »Mesnine« z DE klavnica in maloprodaja.

Nova organizacija je povzročila tudi določene spremembe v posameznih pomožnih službah finančno-ekonomske narave. Razvojna služba je n. p. organizirana centralno, prav tako finančna, kadrovska komercialna in ekonomska. Komercialne in ekonomske službe imajo tudi obrati oz. delovne enote.

Nova organizacija je že v začetku pokazala, da se ob večji smotnosti in skupnih merilih za celo podjetje da racionalneje zaposliti ljudi. Ze sedaj je nastal v kombinatu višek delovne sile. Del teh so odpustili, nekatere pa zadržali samo za sezonsko delo. Posodobljanje proizvodnje na vseh ravneh sodi tudi v racionalnejše zaposlovanje. Z novimi investicijami (obrat Sinalco, hladilnica) nastaja zaradi visoke avtomatizacije razmeroma malo novih delovnih mest.

V prihodnje so okrog kombinata predvidene tudi pogodbene poslovne skupnosti. Prva je praktično že zaživela; gre za poslovno skupnost za sadje, ki jo tvorijo DE Hladilnica, DE sadjarstvo, KZ Slovenske Konjice, KK Smarjeta in KK Sentjur. Na vidiku je tudi pogodbeno poslovna skupnost za hmelj, sicer pa o teh novih oblikah sodelovanja izven kombinata kdaj drugič. Z novo organizacijo v KK Zalec predvidevajo poslovne skupnosti tudi znotraj podjetja, pač glede na interese posameznih delovnih enot. Gre za čisto ekonomske odnose.

JE NOVA ŠOLA POTREBNA

Res je, da gnotni položaj tudi celjskega šolstva še dolgo ne bo tak, kakršnega bi si vsi želeli. Če se osebni dohodki prosvetnih delavcev sicer zboljšujejo, ostajajo tako rekoč povsem odprta vprašanja v zvezi z investicijami. V občinskem merilu imamo srednjeročni in dolgoročni načrt, vendar si z njim, kot kaže, ne bomo mogli dosti pomagati. Oba načrta sta namreč v najtesnejši zvezi z denarjem, ki ga ni.

Tako je v celjskem srednjem šolstvu trenutno vsekakor v najhujši zagati tehniška srednja šola, ki je dobila svoje prostore v zgradbi bivšega kovinarskega centra v Gaberju, medtem ko ima dve ročni delavnici (osnovni program) za pouk v ročni obdelavi kovin in zlitin na drugem koncu mesta. To dejstvo pomeni seveda veliko oviro v vsakdanjem šolskem delu. Če k temu dodamo, da učilnice za pouk ne ustrezajo, saj so razredi pretesni in ni v njih niti prostora za obešanje zemljevidov, niti možnosti, da bi uporabljali sodobne avdiovizualne pripomočke, je pravzaprav čudno, kako je kljub takšnim okoliščinam mogoče doseči tolikšno učno vzgojne rezultate. O tem nas prepričuje pismena ocena pedagoških svetovalec republiškega zavoda za šolstvo, iz katere povzemamo nekaj ugotovitev: »Upravi, z zelo prizadevnim in razgledanim ravnateljem na čelu, je v zadnjih dveh letih uspelo tako kompletirati in izpopolniti učiteljski kader, da lahko to šolo uvrstimo v Slovenijo na eno najvišjih mest... Idejnost pouka je pri strokovnih predmetih kljub realističnosti učne vsebine zadovoljiva, pri splošno izobraževalnih predmetih pa dosega visoko raven. Materialne razmere učencev te šole so povetini šibke. Dom je prazen, ker učenci iz oddaljenih krajev ne zmorejo mesečne vzdrževalnine v znesku 210 din... Zelo verjetno je, da bi bili uspehi še boljši, če bi imela šola boljše pogoje... Ugotavljamo, da bi bila šola brez samopomoči (lastna dejavnost) obsojena na životarjenje, verjetno pa sploh ne bi imela eksistenčne možnosti.«

Spričo obstoječih razmer je že delj časa prisotna težnja, da bi TSS dobila novo zgradbo. To vprašanje se je zaostrilo tudi na zadnji seji skupščine izobraževalne skupnosti, kjer je bilo med drugim rečeno, naj bi že prenehali o novogradnji samo govoriti, pač pa bi se raje dogovorili za konkretno akcijo. Zastavlja se seveda vprašanje, ali je novogradnja upravičena? Odgovor je v vsakem primeru lahko samo pritrdilen. Čeprav namreč šola številčno ni med močnimi zavodi (v letošnjem šolskem letu je vpisanih v gradbenem oddelku 180 in v strojnem 219 učencev, v oddelkih za odrasle pa 150), se zdi najpomembnejša okoliščina, ki govori v prid novi zgradbi, v tem, da v desetih letih, kar zavod obstaja, ni en sam absolvent ostal brez zaposlitve. Ali ne pomeni to, da ima šola in z njo seveda mladina vendarle solidno perspektivo? Morda bi mogli prav

DRAGO HRIBAR

tu iskati vzrok, da je predavateljski kader vztrajal tudi v najbolj kritičnih trenutkih, čeprav je imel vse možnosti, da se zaposli drugje in se obznanje boljše delovnih in gnotnih pogojev odnese večno prisotne negotovosti.

V zvezi s tehniško šolo je potemtakem najbolj aktualna novogradnja, za katero, kot vemo, ni denarja. Res je, da so bile v preteklosti možnosti precej večje, kot so danes, toda zdi se, da se z razmerami, kakršne pač so, ne bi smeli sprijazniti. Ker je bilo razprav v resnici že dovolj, bi morali zdaj poiskati konkretno rešitev. Morali bi namreč po našem mnenju najti skupen dogovor v okviru gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti širše celjske regije (saj jih je med učenci skoraj polovica iz drugih občin), pri čemer bi morala biti pobudnik in nosilec akcije celjska občina. Tolikšnega bremena pač ne bi mogli nalagati na ramena šolskega kolektiva. Navsezadnje ni nemogoče, da problema ne bi rešili vsaj v nekaj letih, to pa bi šoli pomenilo veliko olajšanje.

PETA KOLONA

(Iz knjige Toneta Ferenc »Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941-1945«)

(Dvanaajstič)

V Mariboru pa je morala biti najmanj še ena skupina nemških vohunov. V njej je bil prav gotovo eden od najpomembnejših odvetnik Otto Badl. Od 1931 do 1935 je bil profesionalni vodja krajevnih skupine Kulturbunda v Mariboru, zaupnik VDA, upravnik nemškega bojnega glasila »Deutsche Nachrichten« in od maja 1938, leta tudi sodelavec varnostne službe. Drugi pomemben vohun je bil odvetnik doktor Franz Brandstätter, namestnik vodje športnega kluba »Rapid« in tudi vodja pravnega urada pokrajinskega vodstva Svabsko-nemške kulturne zveze za Dravsko banovino ter tudi sodelavec že omenjenega glasila »Deutsche Nachrichten«. Z njim je tesno sodeloval trgovec doktor Gerhard Pfrimer. Vohuni so bili tudi že omenjeni Hans Stolschegg, ing. Hans Wegschneider, dolgoletni organizator in voditelj nemške mladine v

Mariboru, ki je bil sodelavec Wehrmachtsarchiva v Gradcu ali Celovcu, Franz Krahnz in drugi.

Neki vohunski center je bil tudi na Apaškem polju. Med tamkajšnjimi vohuni so se zlasti odlikovali Josef Kern iz Lutverce, ki je bil »zaupnik nemške vojaške obveščevalne službe, prenašalec pomembnih vest« in »sodelavec akcije za oborožitev apaških Nemcev«, Thomas Simontschitsch iz Lutverce, ki je bil »vodja Nemcev v Apašah« in »zaupnik nemške vojaške obveščevalne službe«, in Oswald Wurzer iz Gornje Radgone, ki je bil prav tako »zaupnik nemške vojaške obveščevalne službe, prenašalec pomembnih vest« o vojski in oborožitvi in ki je bil »v stari Jugoslaviji zaradi vohunstva v korist nemškega rajha v preiskovalnem zaporu«.

V Rušah je bil nemški vohun član vodstva krajevnih skupine Kulturbunda Albert Wenko, ki je bil »aktivni bojovnik za nemštvo« in vse je v obveščeval-

ni službi posebno izkazal.«

Neki vohunski center je moral biti tudi v Ljubljani in morda še na Jesenicah, na kar lahko sklepamo po aretacijah. V začetku leta 1940 so v Ljubljani, Celju in Mežiški dolini ter Marenburgu aretirali Maxa Hriberniga, Karla Mantela, Fritz Kriega iz Celja, dr. Hermann Grienschnigga itd., ki so bili preko Ljubljane ali pa naravnost povezani z Wehrmachtsarchivom v Celovcu, in Huga Langerška, Ivana Onuka, Ivana Korparja, Franza Vajdo in Lotto Wrentschur, ki so bili vohuni enega od obeh graških vohunskih središč Siegfried Bauer zbežal. 26. maja 1940 so na Jesenicah aretirali predstavnika nemških državnih železnic na Jesenicah Josefa Hrasniga, nemška trgovca iz Ljubljane Petra Angela in ing. Reinholda Schichta in druge. Nekaj oseb je bilo aretiranih v Ljubljani zaradi vohunstva že prej ali pa pozneje.

Omenil sem le najpomembnejše vohunske centre in najpomembnejše vohune, za katere so ohranjeni ali dostopni podatki. Bilo jih je seveda še več, o mnogih pa se v posebnih delovnih razmerah, značilnih za ilegalno in vohunsko delo, sploh niso ohranili podatki. Iz ohranjenih in dostopnih podatkov seveda še ne moremo sklepati, da bi se bili v vohunskim delom ukvarjali vsi Nemci ali ve-

čina njih v Sloveniji, vpisana v Svabsko-nemško kulturno zvezo. Takšna vohunska služba ne bi bila niti učinkovita niti mogoča, neizpodbitno dejstvo pa je in ostane, da so SE NEMSKI VOHUNI PO VEČINI REKRUTIRALI IZ VRST TE ORGANIZACIJE, ZLASTI IZ NJENIH VODSTVENIH ORGANOV, IN

IZ INOZEMSKE ORGANIZACIJE NSDAP, ki sta s svojo vse večjo in poslednejšo nacistično usmerjenostjo in sovražnim ter nacionalno nestrpnim razpoloženjem do Slovencev pomenili za vohunsko delo ugodno politično in organizacijsko osnovo.

(Dalje)

Zaplenjeno vohunsko gradivo (24. maja 1940) Stiger-Hofmannove organizacije »Reinecke« kaže na razvejanoost te dejavnosti po naši deželi. Hofmann je v preiskavi 31. maja 1940 pojasnil, da pomeni beležka IV/14 imena celjskih nacionalistov.

PARCELA ZA PARCELO

Sonca se je odtrgalo in padlo v svoje gnezdo.

Prvi mrak je napolnil vas, kjer je nekaj starih hiš nametanih okoli cerkve in pokopališča. Nove hiše rastejo malo niže na travnikih.

Iz teme se je počasi izluščilo nekaj drobnih človeških postav in po mastni kolovozni poti krenilo proti čudno zamazani hiši.

Posedli so okoli nekaj miz, si natočili tepkovca in počasi pili. Paberkovali so o vremenu, ki da ga je letos še posebno zagodilo kmetom. Sneg je le predolgo ležal na zemlji in je utrudil posevke.

Gospodinja je točila in pobirala drobne svetle kovance.

Tu še dolgo ni več gostilne. Prodali so jo. Danes še samo zna črno točijo. Nekateri kosi v gostilni so še ostali in spominjajo na čase ravnike Avstrije. Takrat je bila to odlična gostilna in dober glas je o njej šel v deveto vas, kot so povedali vaščani, ki se še vedno živo spominjajo tistih dni.

Počasi pa se je začelo krhati. Ljudje,

ki so vodili gostilno, so opešali. Ni jim bilo več do težkega dela, ki ga zahteva obirstvo. Poleg tega so stari umirali, mladim pa ni bilo več toliko za delo v vaški krčmi. Od nečesa pa je vseeno bilo treba živeti. In lastniki niso imeli samo dobre gostilne, temveč tudi veliko polj, travnikov in gozdov. »Prodajati bomo začeli in od tistega živeti« so se odločili.

Prodali so parcelo in živeli z »zaslužnima« denarjem, dokler se je dalo. Ko ga je zmanjkalo, so prodali drugo. In tretjo. In četrto. Krčma je propadla in propadla. Parcele prodajajo in kmalu bodo vse prodane.

Zdaj je vas brez krčme. Malo nižje na travniku nekdo drug zida hišo, kjer bo imel tudi gostilno.

Nekje višje pa prodajo parcele in živijo. Po večerih se ob mizah zbere nekaj ostarelih mož in se med drugim — vsaj v mislih in na tiho — spominja časov ravnike Avstrije in dobre gostilne.

Sonca se je odtrgalo in padlo v svoje gnezdo.

področju kmetijskega kombi-spodbudo za tako združevanje. Ti aktivni so povsod zelo aktivni.

T. T.

MOZIRJE

VZPON NA RADUHO

Pred dnevi so planinci naskočili zasnežene stene Raduhe. Odločili so se za zimsko in s tem prvenstveno vzpono. Troje navez je poskušalo premagati stene, vendar je dvojje navez zaradi dežja in megle sestopilo že pred koncem. Le naveza Edo Bedenik — Drago Kavnik je vztrajala in po osmih urah preplezala smer »ZZA«.

—ez

DEGUSTACIJA V TURISTU

V petek je kolektiv gostinskega podjetja Turist v Mozirju organiziral v sodelovanju s tovarno hranil Petovla iz Ptuj in podjetja Vito iz Slovenskih goric, degustacijo žganih pijač in slovenjgorskih vin. Dopoldne so bili povabljeni gostinci, zvečer pa drugi gostje. Degustacija je bila v hotelu Turist, vodil jo je Marjan Kralj, zabaval trio Ernesta Baranje, prostore pa je za to priložnost aranžiral slikar Jože Horvat-Jaki.

—ez

GORNJESAVINJČANI V PLANICI

Verjetno je malo prireditelj, ki bi privabile toliko občanov mozirske občine v tuje kraje, kot je bil to primer ob letošnjih smučarskih skokih v Planici. Iz skoraj vsakega večjega kraja mozirske občine je krenil poseben avtobus v Planico.

—er

ODRED SAVINJSKIH PARTIZANOV

V Mozirju so po nekajmesečnih pripravah ustanovili taborniški odred, ki so ga imenovali »Odred savinjskih partizanov«. Pobudo za ustanovitev so dale družbenopolitične organizacije, ki so to svojo zamisel tudi materialno podprle. Pripravljalni odbor je imel seveda pri svojem delu nekaj težav, ki so izvirale predvsem iz dejstva, da v mozirski občini doslej nima organizacija še ni delovala in da tudi ni dovolj primerno usposobljenega kadra. Zato so poslali nekaj kandidatov

APRIL MESEC PAVLIHE

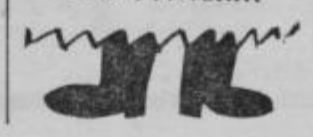

10 x po 50.000.- S din

100 x po 1000.- S din

Ob 99-letnici PAVLIHE!

Podrobnosti o razpisu berite v PAVLIHI!

na štiridnevni seminar za mentorje novoustanovljenih enot. Zaenkrat naj bi v občinskem središču deloval le odred savinjskih partizanov, po krajevnih skupnostih in v šolah pa naj bi ustanovili nižje enote. Če pa bi kdaj kasneje imeli pogoje za ustanovitev samostojnega odreda tudi kje druge, bi taborniški odred savinjskih partizanov preoblikovali v občinsko taborniško enoto. Za starešino so izvolili Vlada Koširja-Matijo, za načelnika pa Janeza Majcna.

VELENJE

PRVI MATURANTI GIMNAZIJE

Letos bomo imeli v Velenju prve maturante gimnazije, ki je bila ustanovljena pred 4 leti. To bo posebno slovesen dogodek za Velenje. Maturanti bodo konec marca priredili v hotelu Paka maturantski ples. Tega se bodo udeležili razen staršev maturantov in profesorjev še maturantje rudarske tehnične šole, predstavniki podjetij in organizacij ter občinske skupščine. Nekatera podjetja so tudi že prispevala denar za zaključni izlet 46 maturantov velenjske gimnazije. Pokrovitelj maturantskega plesa je predsednik občinske skupščine dipl. ing. Peter Krapež.

VOLITVE V OBČINSKO SKUPŠČINO

Po splošnem razpisu bodo volitve v občinsko skupščino Velenje v sredo, 9. aprila (za zbor delovnih skupnosti) in nedeljo, 13. aprila (za občinski zbor). Skupščina v Velenju je presodila, da bo na podeželju večja volivna udeležba, če bodo kmetje izvolili svoje predstavnike v zbor delovne skupnosti hkrati z volitvami svojih predstavnikov v občinski zbor. To je v nedeljo 13. aprila.

MOPEDISTI IN PREKRŠKI

Število prometnih nezgod se v velenjski občini zadnje obdobje ni spremenilo; v primerjavi z naraščanjem prometa je le-teh nekoliko manj, zato pa je precej naraslo število prometnih prekrškov. Med kršitelji prometnih predpisov so večinoma mopedisti. Precej se jih vozi brez ustreznega dovoljenja. Lani so na primer zalotili kar 183 občanov, ki so se po javnih cestah vozili z mopedom, a niso imeli vozniškega dovoljenja. Svet za splošne in notranje zade-

ve podpira ostrejšo zakonodajo no politiko od storilcev metnih prekrškov.

MLADI IZ GABER IGRAJO

Mladinska organizacija berke pri šostanju je še vedno bolj aktivna. Priprave, da bi kulturno-prosvetno delo na vasi. Za 8. marec so zorili igro v petih delih. Po tistem gozdu lovec. Pripravljali so jo že od leta, pod vodstvom ravnika Jožeta Klančnika. Z so navdušili, saj je bila rana polna do zadnjega, tička, poslušalci pa so cem ploskali tudi med ri med posameznimi deli. V Gaberkah so morali nekaj dni kasneje celoviti, z njo pa nameravajo stovati tudi v drugih letih.

PRIPRAVIMO CESTO

Odbor za proslavo slovesa in Koroška v revoli- ki bo 27. aprila v Velenju opozoril cestna podjetja, popravijo vsaj nekateri dele ceste Arja vas—Velenje. Cesta je namreč tako dovana, da bi bil velik met, ki ga pričakujejo dni, nadvse otežkočen.

MALI INTERVJU

Vprašuje: Franjo Križ

Odgovarja: Ivan Grš

Ni pretirano, če p da pozna Ivana Grš, uslužbenca prodajalne časnikov in revij v Velenju najmanj 20.000

CELJE

VLADIMIR DEDIJER V CELJU

Celjska Delavska univerza bo sredi aprila pripravila zanimivo tribuno, na kateri bo predaval znan publicist Vladimir Dedijs. Govoril bo o svoji zadnji knjigi »Izgubljen boj Stalina« in o Ruslovem sodišču. Predavanje bo v Narodnem domu in to najprej za dijake celjskih srednjih šol, zvečer pa za odrasle.

Tribuna o »slovenski hitri cesti« je prestavljena na 10. april, ker so bili vsi tisti, ki bi morali sodelovati, zadržani. Upamo lahko samo, da bo do tribune le prišlo, kajti gradnja slovenske hitre ceste je tudi za občane Celja in okolice zelo zanimiva.

tv

MLADINA IN NARODNA OBRAMBA

Komisija za narodno obrambo in vagojo Zvezne mladine v pogojih okupacije oziroma agresije pri predsedstvu občinske konference ZM v celjski občini bo organizirala debatni klub za vse tiste mladince, ki se zanimajo za ta vprašanja. Sestajali naj bi se vsakih štirinajst dni in pripravljali o značilnostih novega zakona o narodni obrambi, o izkušnjah osvobodilnega boja alžirskega in vietnamskega ljudstva, o okupacijskih sistemih v Sloveniji v letih 1941 do 1945, o vojni strateški koncepti NATO in Varšavskega pakta, o osnovnih značilnostih vseljudske obrambe in podobno. V programu torej niso le izrazita vojaška vprašanja, temveč bodo precej časa posvetili tudi sodobnim aktualnim dogodkom v svetu. Če bo delo debatnega kluba uspelo, bodo morda to obliko dela razširili tudi med drugo mladino.

J. V.

SPORED KONCERTOV KOMORNEGA ZBORA

Komorni moški zbor iz Celja praznuje te dni 30-letnico svojega uspešnega dela. Jubilejni koncert v počastitev obletnice bo imel v četrtek, 3. aprila ob 20. v ve-

liki dvorani Narodnega doma. Drugi koncert pa bo v ponedeljek, 7. aprila, prav tako ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Razen tega bodo zapeli že 2. aprila ob 17.30 za šolsko mladino, v soboto, 12. aprila pa bo ugledni celjski zbor pod vodstvom prof. Egona Kuneja gostoval v ljubljanski filharmoniji.

Pokroviteljstvo nad proslavo komornega moškega zbora je prevzel poseben odbor, v katerem so Olga Vrablič, predsednica občinske skupščine, Janko Ževart, predsednik občinske konference SZDL, Ivan Kramer, predsednik občinskega sindikalnega sveta, Ivo Bele, predsednik občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, mg. ph. Fedor Gradišnik, Marica Zorko in Vlado Novak, predsednik sveta za kulturo in znanost pri skupščini občine Celje.

M. B.

NOVA POSLOVALNICA SLOVENIJALE

Če bodo uresničene vse napovedi, bo kolektiv celjske poslovalnice Slovenijales odprl novo prodajalno in kratko trgovsko hišo v Zidanškovi ulici sredi avgusta letos. Pohoštvo bo v novih prostorih razstavljeno v štirih nadstropjih: v kleti, pritličju, prvem nadstropju in urejenem podstrešju. Pri prodaji bodo uvedli tudi strokovno svetovanje, ki ga bo vodil arhitekt. Hkrati z otvoritvijo nove prodajalne bodo začeli tudi z adaptacijo stare, prav tako v Zidanškovi ulici, ter jo preuredili in povečali.

M. B.

ŠTORSKI STARŠI ZADOVOLJNI

Osnovna šola v Storah ima v svojem letnem delovnem programu v načrtu tudi skupne roditeljske sestanke. Zadnji tak sestanek, ki se ga je udeležilo več ko 250 staršev, je zelo lepo uspel. Ravnatelj šole je staršem govoril o današnji vlogi šole v našem družbenem sistemu in poudaril pomen izobraževanja na splošno. Zanimivo je, da štorska osnovna šola ne skrbi samo za delo »navznoter«, temveč, da se učenci uveljavljajo tudi na različnih prireditvah, proslavah in akademijah. Veliko pozornosti posvečajo tudi svobodnim dejavnostim, saj imajo na šoli več krožkov in celo tamburaški zbor in planinski odsek. Otroci izdajajo tudi svoje glasilo Odmevi. Starši so tak način dela z otroki zelo pohvalili.

M. L.

NOVO SNEMANJE

Ljubljanska televizija bo ponovno posnela predstavo celjskega gledališča. Tokrat bodo posneli dramo Maksima Gorkega Malomeščani v režiji Igorja Pretnarja. Vsekakor je zadnje snemanje predstave SLG v Celju veliko priznanje kolektivu.

tv

FRANKOLOVSKI PIONIRJI PRIDNO BERO

Pionirji frankolovske osnovne šole so vse leto pridno prebirali knjige, saj je bil v knjižnici vsak dan živ-zav. Največ pa so brali tekmovalci za Kajuhovo bralno značko. Skoraj četrtina pionirjev šole se je odločila za tekmovanje. Pred dnevi so izvedli tudi že javno tekmovanje. Pred komisijo se je zvrstilo 50 pionirjev, ki so tekoče in jedrnato odgovarjali. Komisija je bila prav presenečena nad njihovim znanjem. Vsak je gladko povedal Kajuhovo pesmico, vedel mnogo o pesniku ter dobro poznal vsebino dela in pisatelja. Med tekmovalci ni bilo pionirja, ki značke ali pohvale ne bi osvojil. Glebanovo bralno značko so podelili 17 pionirjem, pohvalo 17. bronasto značko osmim, srebrno značko sedmim in zlato štirim pionirjem.

E. C.

NA REVIVO V GRADEC

Pred dnevi je bila tudi v Celju tiskovna konferenca, ki jo je priredilo vodstvo znane Dunajske drsne revije in na kateri so sporočili, da bo druga skupina znanih drsalcov od 1. do 11. maja letos gostovala v Gradcu. Medtem ko je februarja v Celovcu nastopila skupina s »Konfeti«, bodo tokrat na vrsti »Epizode«. To pa je program, v katerem drsajo Milena in drugi.

mb

ZALEC

MLADI IN KMETIJSTVO

Prejšnjo nedeljo je bil v Sempetru v Savinjski dolini ustanovni sestanek aktivna mladih kmetijskih proizvajalcev. Take aktivne so doslej ustanovili že v več krajih na

ake novosti, Stop in Anteno. Gre Novi tednik dobro v promet? »O, sedaj gre veliko bolje. 10. številka mi je hitro zmanjkala. Nekdo iz »Pake« ga je kupil kar 20 izvodov. »Koliko približno prodate časnikov in revij na mesec?« »Samo s časopisi doseže promet mesečno tudi do 1,5 milijona starih dinarjev. »Tale lokalček je malce pretesen, kajne?« »Pretesen, veliko pretesen za toliko ljudi. Kioskom ljudje bolj obračajo hrbe.«

SOSTANJ

1500 PIONIRJEV TEKMUJE

Pred kratkim je bilo na obeh osnovnih šolah v Soštanju zaključeno tekmovanje za Kajuhovo bralno značko, za kar je pred tremi leti dala pobudo občinska zveza prijateljev mladine. Prvo leto se je prijavilo za to tekmovanje okrog 500 pionirjev, že letos pa se je to število potrojilo. Doslej so podelili 90 zlatih, 240 srebrnih in 285 bronastih značk, razen tega pa še 143 pohvalnic in 162 pohvalic. S tekmovanjem so se končali tudi na velenjskih šolah. Zaključnih prireditev sta se udeležila tudi književnika Ela Peroci in France Bevk.

J. B.

KONJICE

SESTANEK SOSEDOV

Minuli teden so se v Slov. Konjicah sestali predstavniki družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine Slov. Bistrice in Slov. Konjice. Skupaj s članom republiške konference SZDL tov. Simoničem so obravnavali dosedanj potek priprav na skupščinske volitve, hkrati pa razpravljali še o predlogu kandidatov za zvezni zbor narodov, ki bodo v tem organu zastopali našo republiko.

SKROMNEJŠI PRORAČUN

Te dni so v konjiški občini končali zbor volivcev. Namenjeni so bili pomladanskim volitvam, pa tudi razpravi o predlogu občinskega proračuna, ki ne kaže najboljših obetov. Kljub temu bodo nekatera področja dobila nekaj več sredstev kot lani, kar velja med drugim tudi za sklad za pospeševanje kmetijske dejavnosti, ki je lani razpolagal z zares skromnimi sredstvi.

BRIGADIRJI

Učenci višjih razredov osnovne šole Dušana Jereba v Slov. Konjicah so ustanovili brigade, ki v popoldanskem času urejajo okolico nove šole. Uredili bodo šolski vrt, pa tudi park in dvorišče. Pri delu jih seveda ovira vreme, toda kljub temu zagotavljajo, da bodo še pred novem mladostni zaseleni trate in zacvetele njihove rože.

VITANJE

LOVSTVO NAJDLJE

Turistično društvo Vitanje je na svojem letnem občnem zboru med drugim ugotovilo, da so turisti nekdanj Vitanje bolj obiskovali. Takrat pa tudi niso bili tako zahtevni kot danes, ko jih ovira neasfaltirana cesta, neugodne avtobusne zveze, pomanjkanje zabave itd. V Vitanje so predvsem prihajali ljudje, ki so hoteli v miru preživeti svoj dopust. Danes pa je precej drugače. Tudi sob je premo, pa še tiste, ki so, nimajo sanitarij. Ugodno se razvija je lovski turizem, ki ga dobro pospešuje lovska družina. Turistično društvo je sklenilo, da bodo letos uredili park in nadaljevali gradnjo baze. To delo so sicer začeli že lani, vendar prepozno. Letos jim bo, kot kaže, uspelo.

Javi

LASKO

ODMEVI NAŠIH GORA

Pred kratkim je bil v Rimskih Toplicah občni zbor domačega planinskega društva, ki so se ga udeležili tudi delegati sosednjih planinskih društev. Med gosti pa je bil tudi urednik Planinskega vestnika prof. Tine Orel, ki je zelo laskavo ocenil delo tamkajšnje organizacije, zlasti pa prvo številko glasila mladinskega in propagandnega oddelka Odmevi naših gora. Staremu odboru so mandat podaljšali in zbor se je zaključil v prijetnem vzdušju, v katerega se je lepo vključila tudi interpretacija Božene Pavčnikove, ki je izvajala balado Andreja Marinka Slovo od narave. Planinci vabijo vse svoje člane in nečlane, da ne pozabijo ne gore, ki jih vabijo v svoje skrivnostno okrilje.

A. M.

HRASTNIK

NOVA PEKARNA

Hrastničani jedo sicer dober kruh, vendar sta oba pekarska obrata stara, njuna oprema pa dotrajana. Občani so že večkrat izrazili bojazn, da bodo nekega dne ostali brez kruha. Domače trgovsko podjetje nima denarja za novogradnjo, pa tudi občina ni na boljšem. Pred kratkim je bil na občinski skupščini razgovor o predstavniki celjskega Merxa. Ob tej priložnosti so razpravljali o možnosti, da bi to podjetje financiralo gradnjo novega obrata za peko kruha. Čeprav še niso dosegli dokončnega sporazuma, bo po vsej verjetnosti Merx gradil v Hrastniku novo sodobno pekarno in sicer na zemljišču, ki so ga že pred časom odredili v ta namen — v zgornjem delu mesta. Gradnja bo veljala nad 2 milijona dinarjev. V kolikor ne

bo ovir, naj bi jo že prihodnje jesen izročili namenu.

SPREJET OBČINSKI PRORAČUN

Pred dnevi so slednjič tu da v Hrastniku sprejeli letošnji občinski proračun. Sprejem le-tega se je nekoliko zakasnil, ker so morali pristojni sveti občinske skupščine usklajevati potrebe koristnikov proračuna s dejansko predvidenimi dohodki. Kljub temu, da so sprejeli 4,63 odstotno prispevno stopnjo od osebnega dohodka zaposlenih, bo treba s proračunskim denarjem letos še posebej skrbno ravnati. Predvideno je, da bo priteklo v občinski proračun 3,823 tisoč din in temeljno izobraževalno skupnost nad 3,5 milijonov dinarjev.

V DRAMLJAH NI MESA

Drameljski potrošniki se čutijo prikrajšane, ker trgovina Merx v njihovem kraju nima možnosti za prodajo mesa. Pravijo, da sta bila celo v stari Jugoslaviji v Dramljah kar dva mesarja, ki sta sicer prodajala samo vsako soboto, toda položaj je bil še vedno boljši kot zdaj. Drameljčani bi bili zelo zadovoljni, če bi lahko kupovali meso vsaj enkrat tedensko.

UREDILI BODO POKOPALIŠČE

Krajevna skupnost Dramlje je od skupščine občine Sentjur dobila 9 tisoč novih dinarjev za ureditev pokopališča in za novo ograjo. Z delom so že začeli.

Msa

SENTJUR

KDO BO PREJ?

Novembra lani je na Ponikvi zgorelo največje gospodarsko poslopje, ki je bilo last Stanka in Marije Galuf. Kmalu nato je skupščina občine Sentjur izdala lastnikom odločbo in določila rok za odstranitev ruševin, ki stojijo sredi vasi in vzbujajo zelo neprijeten vtis. V odločbi je tudi določeno, da mora ruševine odstraniti komunalno stanovanjsko podjetje iz Sentjura na račun lastnikov, če ta dva tega ne bosta storila do določenega roka, ki je morda že pred dvema mesecema. Ponikvičani zdaj čakajo, kdo se bo tega prej spomnil: lastniki ali komunalno podjetje?

Msa

PLANINA

NEKOLIKO MANJ KRVODAJALCEV

Čeprav se je šadnje krvodajalske akcije na Planici pri Sevnici udeležilo 80 krvodajalcev, je to še vedno za 20 odstotkov manj kot običajno. Verjetno bi se bile morale nekoliko bolj angažirati tudi ostale družbeno-politične organizacije, pa bi bil uspeh boljši. Zanimivo je, da Dobrega pri Planici ni bilo niti enega krvodajalca.

Msa

MALA ANKETA

(NE)URESNIČLJIVE ŽELJE VITANJČANOV

Tudi ljudje, ki živijo v Vitanju in njegovi okolici, so — kot vsi — polni najrazličnejših želja. Mnoge od njih so neuresničljive, saj so odvisne od razmer, denarja, subjektivnih in objektivnih razlogov, skratka — marsikaj je odvisno tudi od drugih dejavnikov, ne samo od vitanjskih občanov. Njim, ki živijo tod okoli, ne bi mogli očitati, da svoje skupne probleme spremljajo prekrizanih rok. Vitjančani so si s prostovoljnim delom uredili že prenekatero komunalno zagonetko. Spomnimo se samo krajevnega vodovoda, ki so si ga zgradili z lastnim delom in prispevali zanj tudi lastna sredstva. Pa tudi glede ostalih problemov, ki bi jih po njihovem mnenju na tem območju bilo potrebno rešiti, so zelo enotnega mnenja. Za našo malo anketo so namreč na to vprašanje izjavili takole:

Jože Hribernik, »Fužinar«: »Mislim, da Vitjančane najbolj razburja to, da v kraju ni stalnega zdravnika. Pa tudi asfalt, vsaj čez trg, bi si želeli. Hkrati pa seveda človek razume kmete, ki pravijo — vi asfalt, mi pa naj si na hrbtih znosimo domov tisto, kar kupimo v trgovini. Vsaj cesto proti Dolici bi morali boljše vzdrževati! Za to pa bi potrebovali več denarja in boljšo pripravljenost za sodelovanje pri delovnih organizacijah.«

Milena Terglav, Vitanje: »Čeprav grem k zdravniku zelo redkokdaj, pa vem, da si ljudje zelo želijo, da bi imeli v Vitanju zdravnika vsak dan. To velja tudi za zobozdravnika. Da so potrebe velike, se kaže že v vedno polni čakalnici, zaradi česar ljudje izgubljajo veliko dragocenega časa. Zato hoče moja družina k zobozdravniku kar v Vojnik. Veliko prej opravimo. Drugi problem pa je šola, ki bi jo morali čimprej urediti. Tako ne gre več naprej!«

Konrad Rošar, LIP, Vitanje: »Že dve, tri leta nam Vitjančanom obljubljajo, da bodo cesto prekrili z asfaltom. Pa tudi potok Jesenico bi morali regulirati, saj večkrat narasla voda povzroča veliko škodo. Popravljati pa bi bilo treba tudi druge ceste. Na primer to proti Dolici, ki bo kmalu neuporabna, če ne bo nihče nič ukrenil. Verjetno bi ljudje tudi sami pomagali, če bi bilo treba.«

Ljudmila Volavc, Brezen: »Od mojih šestih otrok sicer še nihče ne hodi v šolo, zato me stanje vitanjske šole ne boli tako kot tiste matere, katerih otroci se sezujejo v mrzli veži in se učijo v prenatrpanih razredih. Pa vendar mislim, da bi vitanjska šola morala imeti prednost pri občinskih sredstvih. Tudi zdravnik bi v Vitanju nujno vsak dan potrebovali. O cestah pa rajši ne govorim. Ko bi jih vsaj sproti posipavali!«

Avgust Jakob, LIP, Vitanje: »Pri vzdrževanju cest na našem območju bi morda lahko kakšno odločnejšo besedo reklo gozdno gospodarstvo, ki te ceste tudi najbolj uporablja. Mislim tudi, da bi nujno morali urediti odcep za Zgornji Brezen, saj je tudi te ljudi treba boljše povezati s centrom. Če ni dovolj denarja, bi mogoče lahko kaj prispevala tudi podjetja, ki jih v Vitanju pravzaprav ni niti malo.«

Tudi če bi vprašali druge vitanjske občane, bi verjetno ne dobili drugačnih odgovorov. Zdravnik, šola in ceste, to so problemi, ki jih najbolj žulijo. Naj povemo, da sodi prva želja med zaenkrat neuresničljive, drugi dve pa sta nekoliko realnejši. Vitanjska šola naj bi po nekaterih izjavah letos prišla na vrsto, o cestah pa predstavniki krajevne skupnosti vodijo pogovore ana najvišji ravni. Upajmo, da bodo uspeli.

I. BURNIK

21. marec
20. april

Z zdravjem vam gre navzkriž. Težave imate tudi z denarjem. Ob koncu tedna si temeljito odpočijte.

21. april
20. maj

Nekoliko boste slabe volje zaradi nepričakovanega očitka. V nedeljo se vse uredi. Krajše potovanje.

21. maj
21. junij

Sklenete poznanstvo, ki vam bo naredilo hude preglavice. Sreča v družinskem krogu in razveseljiva vest.

22. junij
22. julij

Družinske zadeve v najlepšem redu, le z denarjem ste na tesno. Izkoristite prilžnost v službi.

23. julij
23. avgust

Morali se boste nekoliko žrtvovati, a se bo splačalo. Imeli boste glavobol z nakupom. Pričakujte obisk.

24. avgust
23. sept.

Sklenete pomembno odločitev. Izogibajte se prepira in ne bodite preveč velikopotezni v čustvenih zadevah.

24. sept.
23. okt.

Računajte z večjimi denarnimi izdatki. Dela imate čez glavo. V poklicnem življenju presenečenje.

24. okt.
22. nov.

Pazite na svoje zdravje. Opravi boste imeli z mnogimi ljudmi. Prijatelj bo odpovedal.

23. nov.
21. dec.

Pred vami je kup nalog, ki jih ne boste zmogli. Kljub temu imate dovolj optimizma. Obnovite staro prijateljstvo.

22. dec.
20. jan.

Ne bodite preveč zadržani, to vam utegne škodovati. V soboto s karto na dan. Potovali boste.

21. jan.
18. febr.

Problem, ki vas tare, z lahkoto rešite. Pri tem vam pomaga partner. V nedeljo boste v veseli družbi.

19. febr.
20. marec

Trenutno vam vse teče kot po maslu, sicer pa živite v neizpolnjenih pričakovanjih. Bodite bolj stvarni.

TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA

TV IN OTROCI

Današnja temo za starše je prispeval Milan Gombac, ravnatelj osnovne šole Franca Kranjca na Polulah v Celju.

V svojem sestavku nameram napisati le nekaj splošnih mnenj o tem, kako vpliva gledanje televizije na otroke v pozitivnem in negativnem smislu. Še posebej bom skušal nakazati problematiko, s katero se srečujejo starši in otroci. Splošno je že znano, da je postala televizija zelo uspešen posredovalec informacij, umetnosti in zabave. Dnevno učinkuje na milijone in milijone ljudi. Precej skrbi povzroča že danes televi-

zijska vzgoja mladih gledalcev. Pri tem jih moramo voditi in hkrati varovati. Starši neprestano tarnajo, da se njihovi otroci ne uče dovolj intenzivno, ker prebije precejšnji del prostega časa pred televizijskim ekranom. Ni malo primerov, ko si starši ne morejo pomagati drugače, kot da za čas šolanja svojega otroka prodajo ali pa pustijo zapечатiti televizor. Pri tem nastane vprašanje, komu so napravili s tem uslugo. Mnogi starši si marsikdaj ne znajo pomagati, pa tudi učitelji jim ne znajo ali pa ne utegnejo svetovati.

Problematika vpliva televizije na mladino bo še bolj pereča, ko bodo posamezni televizijski studiji razširili program tudi na dopoldanski in popoldanski čas. Ker je naša televizija v primerjavi z drugimi bolj razvitimi še razmeroma mlada, je zaradi tega še na primerni kulturni in estetski ravni. Tako je bilo tudi z našo mladinsko publicistiko. Koliko mladini neprimerne literature pa zasledimo danes v naših kioskih? Bela vrana je seveda založba

Mladinska knjiga in druge, ki izdajajo predvsem kvalitetno mladinsko literaturo. Rezultati kvarnega vpliva tako imenovane zgolj komercialne mladinske literature so nam že znani. Ne manjka dosti, pa bomo začeli po zgledu nekaterih zahodnih držav legalno prodajati tudi pornografsko literaturo vseh vrst. Bojim se, da bo tudi naša televizija prešla iz svojega kulturno-estetskega zasnovevanega programa na program, ki

MILAN GOMBAČ

bo podoben skomercializirani publicistiki za otroke. Televizija se je tako razvila, da postaja močan sestavni del javnega in privatnega življenja. Je bolj kot drugi mediji izraz današnjega kulturnega stanja, zato je že zdavnaj prehitela gledališče, tisk, film in radio. Njen nagel razvoj pa prinaša po eni strani občudovanje, po drugi strani pa zaskrbljenost. Število televizorjev iz dneva v dan narašča, zato postaja televizija že pravi pedagoški

problem. Med zaposlitvami v prostem času zavzema zelo pomembno mesto. Se bolj zaskrbljujoče pa je, da prebije mnogo solarjev pred televizorji še čas po 21. uri. Gledajo oddaje, ki zanje sploh niso primerne. Tega ni mogoče kontrolirati, če ne pomagajo starši.

Če primerjamo filmsko vzgojo s televizijsko, lahko mirno trdimo, da smo pri filmski vzgoji že vrgli puško v koruzo. Naša sedma umetnost, ki jo uvažajo mnoga distribucijska podjetja, je že v veliki meri na čisto komercialni podlagi. Mladina ima dovolj denarja, zato si lahko ogleda skoraj vsak film. Mnogi starši pustijo otroke v kino tudi zato, da imajo vsaj dve uri ljubi mir v hiši. Ne zanima jih, kateri filmi so za otroke primerni, kateri ne.

Kljub pomanjkljivi kontroli pa ima televizija tudi veliko vzgojno moč. Je sredstvo, s katerim se otrok neposredno seznana s kulturnimi dobrinami in pride v stik z obsežnimi informacijami o svetu.

Televizija pa ni nedolžna celota. Otroci ne gledajo vse oddaje, temveč jih izbirajo. So kot bralec, ki ne berejo vseh knjig, ne da bi jih zanimala. Učinek v dobrem in slabem pomenu ni odvisen samo od medija ali programa v celoti, temveč od posameznih oddaj. Do njih zavzemajo mladi različna stališča. Oddaje, ki so namenjene mladini, bi morale biti tako zasnovane, da bi jih oblikovale tudi v duševnem pogledu. V nobenem primeru ne bi smele vsebovati kar bi oviralo otrokov razvoj. Program za mladino bi moral biti javna in splošna skrb naše družbe.

Pred leti je imela RTV Ljubljana na programu po sebnosti televizijske šolske ure. Čeprav so bile nekatere med njimi tudi manj kvalitetne, se mi zdi nerazumljivo, zakaj jih je odpravila. RTV Zagreb ji je nekaj let redno posredoval mladim gledalcem. Če že RTV Ljubljana ne more predvajati rednih šolskih oddaj, bi lahko ponavljala za solarje naj bolj uspele večerne oddaje in različnih predmetnih pogledov.

SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO

RDEČI PETELIN IN KMEČKI DOMOVI

Za porast požarov niso krive le gradbene pomanjkljivosti v stanovanjskih zgradbah, gospodarskih poslopih ali gradbene pomanjkljivosti v stanovanjsko gospodarskih zgradbah, malomarnost in nepazljivost ljudi, temveč mnogokrat tudi naraščajoča mehanizacija in motorizacija, ki si je utrla pot tudi na naše podeželje.

SODOBNE NEVARNOSTI

Ker so danes tudi kmečka gospodinjstva opremljena z električnimi štedilniki, pralnimi stroji in drugimi gospodinjstvenimi napravami – torej so v tem prav takšna kot gospodinjstva v mestih – so enaki tudi vzroki za nastanek požarov v stanovanjskih zgradbah, pa naj gre za podeželje ali mesto.

Zato bomo v sestavku omenili samo take vzroke požarov, ki nastanejo zaradi malomarnosti, nevednosti in nepazljivosti v gospodarskih objektih.

SVEČE IN PETROLEJKE POGOST VZROK

Ob nevihtah, ali pa zaradi kakšnih napak, večkrat izpade električna razsvetljava. Zgodi pa se tudi, da so nekatera gospodarska poslopja sploh nerazsvetljena. V takem primeru se ljudje ponavadi spomnijo na petrolejke ali sveče, ki pa so lahko v gospodarskem poslopiju silno nevarne pripomočke. Za tako zasilno razsvetljava bi smeli uporabljati le žepno svetilko, ali pa vsaj petrolejko z zaščitnim steklom. Razsvetljevanje prostorov s svečo ali s slabo opremljeno petrolejko

je namreč povzročilo že zelo veliko nesreč. Predvsem je pri uporabljanju teh dveh pripomočkov treba paziti, da ne pademo. Pazimo tudi, da sveče ali petrolejke ne postavimo v bližino slame, sena ali pod pajčevino, ki je v gospodarskem poslopiju nikoli ne manjka. Pajčevina ali slama bi se namreč kaj hitro vnela in prenesla plamen naprej.

V gospodarskem poslopiju z električno razsvetlavo je treba posebno pozornost posvetiti svetilkam. Le-te morajo biti stalno opremljene z zaščitnimi stekli. Uporaba svetilk brez zaščitnih stekel je nevarna, kajti prah in pajčevina, ki bi sedla na žarnico, bi se zaradi visoke temperature lahko zelo hitro vžgala.

SEŽIGANJE SUHLJADI NA PROSTEM

Spomladi in jeseni, ko čistimo vrtove in sadovnjake, odvrzimo raje odpadlo suhljad, travo in vse drugo, kar zberemo na vrtu, na gnojišče. Navada, da znosijo ves tak material na kup in ga sežgo, je slaba in nevarna. Se posebej pa je nevarno sežiganje suhljadi v bližini kozolcev, skednjev in stogov slame, zlasti še, če piha veter.

Tudi kotel za kuhanje živinske krme bi morali imeti v negorljivem prostoru gospodarskega poslopja. Dimnik mora biti zidan in brez kakršnihkoli razpok. Postavljati kotle v drvarnico, kozolec ali pod napušč, pa tudi v nalašč za to izdelano leseno lopo, je nepravilno in nevarno. Iskre, ki lete iz železne cevi dimnika in žerjavica, ki pada iz kurišča, lahko povzročijo požar. V kotlu je treba kuhati samo doma in ne na polju, po kuhanju pa je treba ogenj v kurišču takoj pogasiti.

Sušilnice za meso, ki so običajno na podstrešjih, tja sploh ne sodijo. Tla se namreč zaradi kurjenja močno segrejejo in se lahko tudi vžgo. Zato naj bo sušilnica za meso v gospodarskem poslopiju in sicer v pritličju. Poleg tega pa mora biti ognjevarna.

GARAŽIRANJE IN SHRANJEVANJE MOTORNIH VOZIL

Avtomobili tudi na podeželju niso več redkost, še več pa je seveda različnih poljskih strojev, kot so traktorji, kosilnice in podobno. Na podeželju z garažiranjem ponavadi nimajo težav. V gospodarskem poslopiju, posebno

pa pod kozolcem, se bo zmeraj našlo nekaj prostora za takega ali drugačnega železnega konjička. Vendar je to kaj slaba navada. Kajti v gospodarskem poslopiju, še zlasti pa pod kozolcem, je vedno dovolj gorljivega materiala, ki ga iskra iz izpušne cevi z lahkoto vžgo. Zato je veliko boljše, če avtomobil ali traktor parkiramo na dvorišču, pa čeprav ga s tem izpostavimo kakšni vremenski spremembi.

Tudi spravljane slabe posušene krme, zlasti otave ali vlažnega listja, je nevarno. Pripeti se lahko samovžig. Le-ta je možen tudi pri premoju. Kvalitetno slabši premogil so nevarnejši, zato ga moramo skladiščiti v ne previsokih kupih.

KLETI IN PODSTREŠJA NAJ NE BODO SKLADIŠČA NAVLAKE

Ne samo lepo, temveč tudi varno je, da imamo kleti in podstrešja vedno urejena.

Zal je v praksi marsikdaj drugače, ko sta prav ta dva prostora polna hitro vnetljive ropotije. Predvsem bi morali paziti, da ne bi nalagali drv ob dimniška vratca, pa tudi drug vnetljiv material ne sodi sem. Od dimnika odstranimo vso navlako, pa čeprav je dimnik nov, zidan in brez razpok. V dimniku bi se namreč mogle vneti saje in če razžene vratca dimnika in je v bližini dovolj lahko gorljivega materiala, je požar neizbežen.

VŽIGALICE IN OTROCI

Koliko požarov je že povzročila igra otrok z vžigalicami! Zato bi bil res že čas, da se zavemo pogubonosnih posledic takega ravnanja. Vžigalice shranimo rajši tak, da otroci sploh ne bodo mogli do njih. Hkrati pa bi otroke morali o vžigalicah poučiti in jim dopovedati, da to ni igrača, temveč pravzaprav nevarnost, ki se lahko v vsakem trenutku sprevrže v pravo katastrofo.

KAKO SE ZAŠČITIMO V VOJNI

Pod tem naslovom je priredila izšla brošura, ki jo je založila Narodna armija v Beogradu z odobrenjem sekretariata za narodno obrambo – uprava za civilno zaščito. Brošura je žepnega formata na 120 straneh, njena vsebina pa je razdeljena na štiri poglavja: uvodne besede, nevarnosti, ki ti grozijo v sodobni vojni, kako obvaruje sebe, družino in soobčane v tvoje obveznosti v vojni. Kaj ga vsebuje nad sto slik, ki nazorno prikazujejo moč sodobne vojne in njenega oroja. Celotna tema knjige je uka ko pestra in zanimiva, da jo bo verjetno z zanimanjem prebral sleherni občan. To pa je tudi namen sekretariata za narodno obrambo. Oddelek za narodno obrambo občinske skupščine Celje se je za to odločil, da bo sleherni držani brezplačno poslal po izvod.

Koristno bi tudi bilo, če bi vsebino brošure mogli vključiti tudi v šolski urnik.

TO JE SAMO EDEN

IZMED MNOGIH

PLAŠČEV

NAŠE

POMLADANSKE

KOLEKCIJE

din 380

VELEBLAGOVNICA

TIKONINA

CELJE

DEZERTER...

Kovačev Jože tista leta (14) ni hotel obleči avstrijske uniforme. Ko mu je sel mesel poziv, ga je počasi v pravokotni trikotnik, pa ni dal za klobuk, kakor ni dal za podobo svetega Jurja, zaščitnika vojščakov. »Ne bom šel na vojsko,« rekel sestro Jerco, »zakaj ti bi pobijal Srbe in Ruše?« »Ni,« se je prestrašila Jerca, »pa vendar ne boš...« »Dezertler, Jerca, ne bom bil...« »Nagun boš in skrival se boš ko ranjena zver...« »Tudi na bojišču bi lahko bil ranjen...« si je zagodel Kovačev Jože in še tisto noč je v gorco... »Zakaj streljate?« je vprašal nekaj dni po prihodu brez nekaj dni so prišli orožniki. Premetali so bajto, hlev, prežokali seno na kozolcu in slamo na podu. Takrat, ko so žokali, je pri Zeleznikovi počil štuk (možnar). Zandar je priletel s poda kakor iz topa in gledal po dolini in spet v gorce, kakor bi lovil odmev.

HUMORESKA

Minilo je nekaj dni. Navsezgodaj so žandarji spet prežokavali z bajoneti seno. Medtem je urezal štuk prav za oglom hiše. Prižgala ga je Jerca. »Zakaj streljate?« je vprašal nekaj dni po prihodu brez nekaj dni so prišli orožniki. Premetali so bajto, hlev, prežokali seno na kozolcu in slamo na podu. Takrat, ko so žokali, je pri Zeleznikovi počil štuk (možnar). Zandar je priletel s poda kakor iz topa in gledal po dolini in spet v gorce, kakor bi lovil odmev.

»V čast svetemu Tomažu. Jutri bo žegnanje...« »In zakaj so streljali zadnji Zeleznikovi?« »Menda v čast presveti Devici Mariji...«

Brez besed so žandarji odšli — odmevi od gorce do gorce pa so opozarjali Kovačevega Jožeta, da stikajo za njim žandarji.

Dolga leta se je Kovačev Jože skrival. Poleti, pozimi... »Na Rusovskem menda ni nič hujše zime,« si je včasih mislil, ko ga je stresal v skritiških mrz. Pa minilo je...

Nihče ni bil bolj vesel, ko je propadla ogrska krona in avstrijsko cesarstvo kakor Kovačev Jože. Takrat je iz gorce drug za drugim počilo kar deset štukov... Vmes se je razlegalo vriskanje Kovačevega Jožeta.

Pa zdaj, po skoraj petinpetdesetih letih? Tele tedne

Kovačev Jože ne vriska več... Obšaluje, zakaj ni raje služil avstrijsko vojsko... Zakaj neki je bil dezertler? Republiška skupnost za socialno zavarovanje ga je udarila, ne po ne vem čem, po njegovi pokojnini... Nisi služil, Jože, avstrijske vojske, ne moreš dobiti povirane pokojnine... se duši Jože.

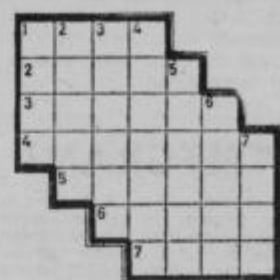
Jerca pa ga je doma potolažila: »Saj si bil med drugo vojno skoraj tri leta v nemškem koncentracijskem taborišču — menda se te bodo zato na socialnem kaj spomnili...«

Kovačev Jože pa ne verjame nobenemu več zaradi ureditve pokojnin. O, pač, tistemu, ki je te dni povedal, da je odličen upokojenec premajhen... ko bo večji — pa bo Kovačev Jože tudi med njimi.

Avstrijski vojak pa le ni bil...

Magični lik

Vodoravno in navpično:

1. odlični avstrijski smučar, specialist za slalom (Alfred), 2. negativno naelektrjen snovni delec, 3. delec v tiskarni, 4. žlahtna sorta vina, 5. pomembno odkritje, 6. pobočje, 7. italijanski pesnik, ki je prevedel Eneido (Annibale, 1507—1566; zadnja črka je O).

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: 4. trnalo, 5. Avala, 6. osoje, 7. etapa, 8. Nenad, 9. Sinaj.

Navpično: 1. strahopetnost, 2. zavarovalnica, 3. Nova Zelandija.

v 20 podrobnostih. Katerih? Sliki se med sabo razlikujeta

MISLI

Naši zanamci bodo vedeli morda več kako mi in menili bodo, da so umnejši; ali pa bodo zato srečnejši in pametnejši? In mi, ki mnogo vemo, smo mar boljši kot naši očetje, ki so tako malo vedeli?

Vauvenargues

Blaginja človeka bolj zmede kakor nesreča, kajti nesreča se pri človeku najavi, blaginja pa ga uspa.

Poštene ženske so izvečine skriti zakladi, ki so na varnem samo zato, ker jih nihče ne išče.

Najbrž je res potrebno, da nedolžnost ne najde toliko zaščite kakor hudodelstvo.

La Rochefoucauld

Imate prav, bo menda res okvara na brisalcih stekla! —

Povejte sosedom, da jim manjka en družinski član:

NOVI TEDNIK

T A P R A V I
INU TAZIELI
Colemone-Shegen.

PRISPEVKI NAŠIH BRALCEV:

NAŠA PRAZNOVERNA SOSEDA

Navadno smo otroci na kmetiji vstali pred svitom. Na pašniku smo zakurili in kuhali čaj. Iz drvarnice smo prinesli trila polena, ki so se v temi svetila.

Pristopila je mimaoida sosedica: »Otroci, s čim pa kuhate? Ne veste, da ima do takrat polen oblast vraga?« »Se samo ponoči, podnevi iz njih in lahko katekarske« Zakaj ga iz-

zivate?»

Mi se tega seveda nismo bali, saj je bila sestra stara že 14 let, jaz pa 13. Brat je bil pa že gimnazijec.

Iz same mladostne prešernosti sva se šle s sestro umivati s pšenčno roso v mlado pšenico. Na drugem koncu njive zagledava sosedo, vlekla je po njivi raztegnjeno rjuho. V slutnji, da je babnica res vraževerna, sva se umaknili

za skedenj in jo opazovali. Dolgo in počasi jo je vlačila po vsej njivi. Obe, rjuha in baba sta bili mokri. Ko je šla domov, smo ji vsi trije sledili. Postavili smo se na hišo na holmec, od koder se je skozi okno natančno v sobo. Izjemala je rjuho in krilo v skledo, ustnice je pregibala, kakor bi molila, beseda seveda nismo slišali. Na mizi je bil molek. Tekočo roso je nato zlijala v malo skodelico, jo ovila v molkom ter šla na svojo njivo in z našo roso škropila po svoji pšenici. Videla nas ni, ker smo se ji zopet umaknili in ji sle. diti samo z očmi.

Svoji dve kravi je pasla večino ponoči, zaradi urokov, včasih je utrgala šop detelje na naši njivi in zadenjsko zbežala z njo na stezo. Menda je mislila, da bo pridobila kaj naše prireje pri živini ali mleku. Imela je res vedno polne golide mleka, smetane in masla, ker je pač kravi dobro krmila.

Mlečne izdelke in mleko je prodajala učiteljsku na šoli. Ker sem šla jaz vsako jutro v šolo, sem to ropotijo dostavljala. Neko jutro, ko sem stopila v njeno kuhinjo, ona je bila pri molži v hlevu, je bilo na mizi več polnih golid mleka, a v eni je nekaj čo-

fotalo. Počasi sem odkrila, pogledala, v mlaki belega mleka je čofotal ostuden močerad. S strahom in studom sem šla iz kuhinje. Ko se je vrnila iz hleva, je nalila mleko in jaz sem ga odnesla.

Bila je poročena. Mož je poleti delal na Dunaju pri Rotschildu. Imela je štiri otroke, dva sta ji še mala umrla. Mož se je v neki jeseni ves prehlajen vrnil domov in zima ga je pobrala.

Posestvece je imela nezadolženo, morda še kaj denarja. S tem se je potegovala za mladega sosedo, kar ji je tudi uspelo. Rekla je moji materi, da otroka tako ne bosta nikoli vlekla dote od hiše, ker bosta umrla; vedno nabirata rože po travniku, delata iz krtin grobove in jih venčata.

Umrla pa je ona. Zbodila se je v nogo in se zdravila s svojimi vragolijami in se zastrupila.

Drugi mož se je ponovno oženil. Ko je njena naslednica čistila podstrešje, je našla v starem zaboju človeško lobanjo, prepereli križ iz popkapašča in mrtvaški prt. Vse skupaj je nesla v narašlec potok in tako je bilo konec vse njene sreče in vragolij.

ANTONIJA KROPUSEK, ZIBIKA

MLEČNA COPERNICA

Naj najprej opišem dogodek, ki se je pred približno 70 leti pripetil moji teti:

Veste, pri sosedovih so bili zelo, zelo praznovorni. Coprnice so znali tudi odvrčati. Tako so pred kakšnimi 70 leti sežigali, oziroma odzvali čarovniško moč mlečni coprnici. V ta namen so zakurili na sredi kuhinje na tleh ogenj, vanj pa vrgli »furžo« (to je veriga, na kateri je pripeto govedo k jaslim). Seveda verige so se morale razbeliti, nanje pa so počasi vili mleko. Oseba, po navadi gospodinja, ki je to delo opravljala, je morala pred tem zagovarjanjem popolnoma molčati, kajti takrat se prikaže coprnica v »civilnu«, da jo potem spoznaš in na ta način razkrinkaš ter ji odvzameš čarovniško moč.

No, ravno takrat je prišla v kuhinjo moja teta, takrat je bila še otrok. Na pozdrav ni dobila odgovora, začudeno je gledala čudno opravilo in spraševala čemu to, pa ji ni bilo nič odgovorili. Prosila je, naj ji posodijo kvasce, po

katero so jo poslali mama, pa ni bilo zopet nič besed. Vrnila se je in hitro povedala mami, kaj je doživela. Stara mama pa so rekli: »No, zdaj bodo pa sosedovi imeli tebe, ali pa mene za coprnico.« Verejetno pa niso tako mislili, saj so si bile matere še naprej dobre sosedo.

Pri tej hiši so še pred dobrimi desetimi leti skrivali mleko pod predpražnik, kadar so zvečer v mraku neshi mleko iz hleva. Takrat so že coprnice na delu in pod predpražnikom ga niso videle...

Tu so znali tudi »moror« zdraviti. Domača hčerka je hodila tlačiti. Osumili so neko daljno sosedo, od katere mati je vejjala za mlečno coprnico. Na vsak način so od nje hoteli dobiti na skrivaj kosček katerega koli njenega oblačila. Tako so tri večere ob prvem mraku palili v tisti sobi, kjer je »ta bolana« ležala in s tem podkadjali sobo. Mora si ni upala v sobo, ker je duhala vonj po svoji obleki.

(Iz okolice Jurkloštra)

Ni samo Sovjetska zveza tista dobrotnica, ki nesebično pošilja orožje na Srednji vzhod. Pošiljajo ga tudi Američani, Britanci, Francozi in še kdo. V ZDA se na primer šola sto izraelskih in 250 arabskih pilotov. Se bodo vsaj bolj enakovredno pobijali v zraku... »Gospod Mitchell Debré je nedavno izjavil, da je Kitajska daleč, a Berlin blizu.« Je nekoliko razdraženo dejal sovjetski diplomat v Parizu. »Gospod ministrski predsednik nima prav. Kitajska je dosti bližja, kakor si misli.« Za Ruse vse-kakor... Morilca črnkega voditelja dr. Luthra Martina Kinga so na vrat na nos obsodili na 99 let zapora. Morilec je priznal in porota ni niti zapustila sodne dvorane, ampak ga je kar takoj priznala za krivega. Tudi sodniku se je neznansko mudilo končati proces, da ne bi morda prišlo na dan, kdo je morilca Raya — plačal in mu porinil puško v roko... Anguilla je majhen otok v Odvetnem otočju v Karibih in ima 6000 prebivalcev. Pred dvema letoma so dobili pol neodvisnosti — zunanje zadeve je obdržala Britanija. Zdaj so otok spet zasedli britanski vojaki, ker so se otočani nekaj upirali. V britanskem parlamentu je neki poslanec dejal, da bi se vlada dosti bolj izkazala, če bi si upala poslati vojske v Rodézijo. Toda tam jih ne bi čakalo samo šest tisoč neoboroženih in neboljnih mladih... »V Evropi ni nič brez Pariza ali Parizu, toda Nemčija ne more voditi, in sicer Francija vso zahodno Evropo.« Izjavil je zahodnonemški minister za finance Josef Strauss, ki misli nekega dne postati kancler in še kaj. Zdaj trdi, da tega ni trdil nekemu novinarju. Toda ljudje, ki ga poznajo, verjamejo novinarju... Ameriški poročnik Sargent si je prislužil najvišje ameriško odlikovanje »medaljo časti«, ko se je vrget na dve ročni granati, da bi rešil tovariše. Vdova ni hotela sprejeti odlikovanja, češ da bi rajši imela moža kakor odlikovanje. Potem so jo le pregovarjali, da je vzela odlikovanje. Toda še vedno bi rajši imela moža...

Zdaj pa res na delo!

Kongresu ZKJ naj sledijo stvarni dogovori o pokongresnem delovanju

Komaj pet dni po končanem IX. kongresu ZKJ smo na republiški ravni že sklenili dogovor o tem, kakšno naj bo pokongresno delovanje komunistov v Sloveniji. Ta dogovor je bil sprejet prejšnji četrtek na seji centralnega komiteja ZK Slovenije, nagla pobuda pa kaže zavzetost za to, da bi kongresna stališča začeli res takoj uresničevati.

TELEGRAMI

WASHINGTON — Kanadski premier Trudeau je obiskal ameriškega predsednika Nixona. Pogovorila sta se o številnih problemih, toda Kanado najbolj zanima graditev antiraketnega sistema v ZDA, zaradi katerega je kanadska javnost precej vznemirjena.

KAIRO — Topniški dvoboji čez Sueski prekop se nadaljujejo. Ena in druga stran trdita, da je začela streljati nasprotna stran. Ker pa se obstrjujejo vsak dan, nihče ne ve, kdo je pravzaprav začel in — končal.

ORAN — V središču zahodne Alžirije se je začel proces proti Aizroem, ki so obtoženi sodelovanja v zaroti proti državi. Sedem obtožencem sodijo v odsotnosti. Med njimi je tudi bivši podpredsednik začasne vlade, podpisnik evlanskega sporazuma, Krim Belkadem.

BEJRUT — V sirskem glavnem mestu se nadaljuje kongres vladačo stranke Baas, ki je hudo razklana na svojske in sevljivo krilo. Odračje na kongresu je zelo napeto, ker je general Hafez ostro napadel nekaj vodilnih članov stranke, češ da so krivi poraza v vojni z Izraelom in da niso uresničili zamisli o vzhodni fronti proti Izraelu.

Moskva — V sovjetskem glavnem mestu se je začela mednarodna konferenca o kazenskem preganjanju nacističnih zločincev sprčo napovedi, da bodo letos v ZR Nemčiji »zastrelili ti zločinci«.

LONDON — Zaradi sovjetsko-kitajskih sporov je ZSSR spet pritisnila na japonske poslovne kroge, naj bi čim več investirali v Sibiriji. Govorijo, da bi japonske investicije v prihodnjem desetletju v Sibiriji znašale po vrednosti 2,5 milijarde dolarjev.

RAVALPINDI — Položaj v Pakistanu se iz dneva v dan slabša. Posebno vznemirljiv je v Vzhodnem Pakistanu, kjer so sile javnega reda popolnoma odpovedale. Mnogi obračunavajo s političnimi nasprotniki, vdirajo v trgovine in skladišča živil, pretepajo vojske in policiste. Če se bo to nadaljevalo, bo zavihral v deželi popoln kaos.

SOPLJA — Poveljnik sil varšavske zveze maršal Jakubovski in načelnik njegovega štaba general Stemenko sta prispela v Sofijo. O namenu njenega obiska niso nič sporočili.

Na IX. kongresu so se zrcalile sedanje družbeno-ekonomske in politične razmere v naši državi. Te razmere so zdaj že v marsičem drugačne kot pred leti; rekli bi, da so reformne. Vmes pa še kuka na dan marsikateri poganjek starega, preživelega. Takšne so bile tudi kongresne razprave, saj je vsak delegat in razpravljavec odseval okolje, v katerem živi in dela. Zato je ta ali ona beseda zvenela tudi drugače, kot je bila zapisana v osnutkih kongresnih dokumentov. Pri spremljanju vse te pestre razprave je človek včasih dobil vtis, da se različna mnenja skladajo toliko kot rogovje v vreči. Toda skozi vso to različnost pogledov in hotenj se je na kongresu prebilo v ospredje in do veljave vsem skupno stališče, zlit v Titove besede: na naslednji kongres moramo priti s popolno zmago reforme.

Komunisti v Sloveniji pozdravljajo to temeljno smer našega razvoja, ki jo je doletel IX. kongres. Zdaj pa gre za to, da ne bo treba znova poslušati (v marsičem upravičenih) očitkov, češ sklepi so dobri, to že, toda kaj, ko bo pa v praksi ostalo pri starem! Zato toliko bolj pozdravljamo naglo pobudo centralnega komiteja ZK Slovenije za takojšnjo pokongresno akcijo. Seveda pa bo ta pobuda postala meso šele, ko ji bodo sledili — čimprej — stvarni dogovori, programi in dejanski koraki tudi osnovnih in občinskih organizacij ZK! To naj bodo ne samo dogovori o ugotavljanju problemov, ki jih čuti delovni človek v krajevni skupnosti, občini, delovni organizaciji, kjer pač živi in dela, marveč naj dajo komunisti predvsem tudi pobude za spreminjanje stvari in stanja, tako kot velevala reforma in načela samoupravljanja.

Vojvodinska zbornica proti uvozu prašičev

Gospodarska zbornica Vojvodine nasprotuje uvozu 125 tisoč prašičev. Poudarjajo, da ima vojvodinsko gospodarstvo velike proizvodne možnosti glede živinoreje, zot zelo pomembne panoge za hitrejši razvoj kmetijstva. Treba pa je zagotoviti prodajo in stalnejše ekonomske cene pitani živini.

GIZE, EGIPET: Norveški raziskovalec Thor Heyerdahl (desni), ki je preplul ocean na lesenem splavu »Kon-Ti-Ki« gradil tukaj blizu slavnih piramid z domačimi iz Cade 15-metrski čoln iz stebel etiopskega papiroso. Narejen po starih egiptskih načrtih bo čoln dobil tudi ime egiptčanskega sončnega boga »Ra«. Heyerdahl in sedem moških narodnosti bo maja letos v njem poskusilo iz Maroka prepluti Atlantski ocean in pristati v Južni Ameriki. (Telefoto: UPI/DP)

ciji, kjer pač živi in dela, marveč naj dajo komunisti predvsem tudi pobude za spreminjanje stvari in stanja, tako kot velevala reforma in načela samoupravljanja.

Kongresni sklepi so dolgotrajnega pomena. Ne slepimo se torej s pričakovanji, da jih bomo uveljavili čez noč. Razen tega upoštevajmo, da bo prihodnost odpirala še nova in nova vprašanja, da nas bodo krotovičila nova protislovja in družbeni konflikti. Važno pa je to, da bodo komunisti v vsem tem dogajanju vedno ustvarjalni, da bodo vedeli poprijeti na pravem koncu, da poznajo smer, v kateri naj urejajo probleme.

Tudi v Sloveniji smo že nekaj časa čutili nekakšno razglašenost, ne dovolj enotno in ne povsem usklajeno delovanje zveznih organov. Spritno tega so komunisti v Sloveniji — tudi ob nekaterih dobronamernih pripombah in pomislekih — podprli Titov predlog o ustanovitvi izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Pomembno vlogo in nalogo tega delovnega, izvršnega telesa pa vidijo v tem, da bo simboliziralo razširjalo prostor slednjemu uveljavljanju reforme in učinkovitemu samoupravljanju.

MIRKO ZAKRAJSEK

tedenski zunanjepolitični pregled

V angleškem novinarskem besednjaku je izraz »unevent«, ki po naše dobesedno pomeni »ne-dogodek«. Ta izraz uporabijo takrat, kadar se zgodi nekaj, kar so vsi ne- strpno pričakovali, v resnici pa je dogodek prav nezna- ten. Mi pravimo, da se je iz slona rodila miš. In na prvi pogled je bil tak »ne-dogo- dek« tudi sestanek politične- ga posvetovalnega odbora var- šavske zveze. To je najvišji organ te zveze, saj so v njem voditelji partij in vlad ter zunanji in obrambni minist- ri članic varšavske zveze.

Zadnjič se je ta svet sestal lani marca v Sofiji, to je pred okupacijo CSSR. Medtem pa se je zgodilo marsi- kaj. Med drugim so Rusi razglasili tako imenovano dok- trino Brežnjeva o omejeni suverenosti socialističnih dr- žav, prav v zadnjih dneh pa je prišlo do buh in p nadv na kit-jsko-sovjetski meji na Daljnem vzhodu in o hude zaostritve odnosov med Pe- kingom in Moskvo. Zato je bilo razumljivo, da so vsi napeto pričakovali, kaj se bo zgodilo na sestanku sveta.

Predvse so ljudje pričako- vali, da bodo Rusi posku- šali pridobiti vse članice sve- ta za izjavo, v kateri bi ob- sodile kitajsko početje in ob- tožili Maočetungovo vlado kot napadalko. Rusi so baje to res poskušali doseči, toda nobena izmed drugih čla- nic ni bila posebno navdu- šena, a najmanj romunska delegacija na čelu s Ceause- scum, ki ni hotela o tem nič slišati. Sestanek je bil po- poldne, namesto dopoldne in tudi to je kazalo, da se za kulisami nekaj preriva. Potem je prišlo preseneče- nje. Javni sestanek je trajal samo kakih 80 minut — de- legati so prišli samo na uro pogledat v Budimpešto — so govorili nekateri novinarji — in potem so objavili uradno sporočilo.

V tem sporočilu niso bili niti z besedico omenjeni Ki- tajci. Niti besedice ni bilo o Vietnamu ali Srednjem vzhodu. Uradno sporočilo je vsebovalo samo splošne fra- ze o bratskem sodelovanju članic zveze in o zboljšavah strukture zveze, ki jih bo iz- vedel vrhovni poveljnik Ja- kubovski. Poleg sporočila je bil — in to je bilo presene- čenje — še poziv evropskim narodom, da bi se skupaj s članicami zveze sestali na ev- ropški konferenci, ki bi ob- ravnavala varnost in mir v Evropi. Poziv je zelo vju- den in miroljuben, s njem ni zaslediti nobenega rožnja- nja z orožjem ali »rožnje«. V popolnem nasprotju je še

Prijazno lice

pred dvema letoma na stanku sveta v Bukarešti medtem ko so prvi od na drugi strani ugodni, vmes slišati svarilne ve- de, da bi morala So- vska zveza zdaj tudi z nji podpreti svojo dobro- ljo in dokazati, da smer ni samo muha dnevnica, ampak nova, strukturnejska politika. I dokler ne bo rešena škotslovaška kriza, bo ostal.

Govorijo, da je položaj Srednjem vzhodu slabši se iz dneva v dan slabši prav tako, kakor gov- da sovraštvo lahko pri- do vojne. Položaj na S- njem vzhodu je že tako- go slab, da so se ljudje to navadili. Toda to ne- minja dejstva, da bo- bo šlo tako naprej — lu svet počilo.

V resnici pa-ka skoraj- dan. Ali topovi čez S- prekop ali izraelska bombardirajo Jordanijo raznese vojske in civi- skrita mina. Toda pres- med temi nasilnimi de- postajajo čedalje krajši vse skupaj se spremin- eno samo verigo nasilne- povračilnih udarcev, tako se utegnejo ljudje spet- ti v vojni ne da bi pr- prav vedeli, da so v Egiptu je zdaj spet na- sovjetskim orožjem in- skoraj pozabil na pora- 1967. Izraelu tudi ne m- orožja in neizobno- spet počiti. Velesile se- menijo, kako bi to pre- le. Toda dokler se gasi- gvačajo, ali bodo spla- sili ali ne, jih utegne- prebiti.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **STANDARD NISO LE AVTO- MOBILI** — Prejšnji torek je bila skupščina Zveze prijateljev mladine Slovenije. Dosedanji predsednik Zveze Stane Repar je v uvodnem referatu poudaril, da zdaj nismo več tako revni, da ne bi mogli več dajati za varstvo in vzgojo otrok. To je tembolj nujno, ker se postavljamo z visokim odstotkom zaposlenih žensk. Zelimo biti sodobni, toda tega ne moremo več predstaviti samo z velikim številom avtomobilov in novih tovarn, marveč predvsem tudi s tem, kakšne razmere ustvarjamo družini, šolam, varstvu in vzgoji otrok. Od vsega tega je namreč zelo močno odvisna delovna sposobnost ljudi.

V razpravi so med drugim ome- nili, da nastane v Sloveniji letno kakih 6000 novih družin in se rodi blizu 30.000 otrok. Toda kakih 1900 družin se razdre, v mnogih družin- nah pa so odnosi vse prej kot pri- merni za otrokovo dobro počutje in zdrav telesni in duševni razvoj.

■ **TITO V PLANICI** — Tretji dan smučarskih poletov na novi velikanki v Planici je skakalec iz Nemške demokratične republike Wolf dosegel nov svetovni rekord — 165 m. Zmagovalec celotnega tek- monvanja je bil Čeh Raška. Jugo- slovan Peter Stefančič je dosegel nov jugoslovanski rekord s sko- kom 150 m. Med 45.000 gledalci je bil tudi predsednik republike Tito z ženo Jovanko, ki je v pogovoru

z novinarji pohvalil novo skakal- nico ter dal priznanje organizator- jem prireditve ter skakalcem.

■ **PREUSMERJANJE RUDNI- KOV** — Strokovnjaki sodijo, da imajo v Sloveniji prihodnost le za- savski rudniki, Velenje in Kani- žarica. Vsi drugi premogovniki po-

Za varstvo in vzgojo otrok dajemo premalo

stajajo nerentabilni in naj bi se postopoma preusmerili na drugo proizvodnjo ter rudarje ustrezno prequalificirali. Tako naj bi se ne- kateri povezali z bližnjimi dobro- dočimi podjetji in se vključili v njihove načrte za razrešitev proiz- vodnje. Pri tem naj bi jim pom- gale občine in republika s tem, da bi jim olajšali nekatere dajatve

■ **POGLAVITNI NALOGE NO- VEGA ZIS** — Na seji izvršnega odbora zvezne konference SZDL so govorili o tem, kako naj bi bil se- stavljen novi zvezni izvršni svet in kakšne naloge bi bile njegove pogla- vitne naloge. Pri tem so kot naj- važnejše naloge omenili pripravo

novega srednjeročnega plana raz- voja za obdobje 1970/75 ter izved- bo predvidene reforme celotne zvezne zakonodaje.

■ **ZELEZNICE RAZPISUJEJO POSOJILLO** — Skupnost jugoslo- vanskih železnic in jugoslovanska investicijska banka razpisujeta po- sojilo 200 milijonov din, ki ga bodo začeli vpisovati 15. aprila. Ta sredstva bo železnica uporabila za elektrifikacijo glavnih prog, za nakup električnih lokomotiv, za gradnjo razžirnih postaj ter za gradnjo signalno-varnostnih in te- legrafske-telefonskih naprav. Poso- jilo bodo lahko vpisali občani in delovne organizacije. Posojilo bo železnica vračala šest let, od 1. ju- lija 1972 dalje, s 6-odstotnimi obrestmi. Delovne organizacije, ki bodo vpisale posojilo, bodo imele pri prevozu blaga 3% popust, ob- čani pa brezplačne karte za poto- vanje po železnici, pri čemer bo število potovanj odvisno od višine vpisanega posojila. Poleg tega bo železnica pripravila loterijsko žre- banje obveznic

■ **TUDI V ZR NEMCIJO BREZ VIZUMOV** — Dne 20. marca je začel veljati sporazum, po katerem jugoslovanski državljani oziroma državljani ZR Nemčije lahko potu- jejo v ZR Nemčijo oziroma Jugo- slavijo samo s potnim listom, brez vizuma in živijo v drugi državi do treh mesecev. Ta ugodnost ne velja za tiste, ki se želijo v drugi državi zaposliti

Pisani svet Ksenije Prunk

Razstava pesnice, slikarke in znane ilustratorke mladinskih listov Ksenije Prunk v spopadnikovi galeriji v Soštanju je bil velik dogodek za

to območje. To se je pokazalo že ob otvoritvi, na kateri se je zbralo zelo veliko domačinov in gostov, v programu pa so sodelovali tudi učenci

osnovne šole Biba Röck, ki so recitali pesnične pesmi.

Ksenija Prunk, ki je otroška leta preživela v Trstu, študirala pa v Ljubljani fran-

coski jezik, književnost in umetnostno zgodovino — pri našem znanem zadnjem impresionistu Mateju Sternenu pa je na oddelku za arhitekturo štiri leta risala in slikala — se je kasneje poleg pedagoškega dela veliko ukvarjala z mladinsko ilustracijo. Sodelovala je v mladinskih listih — na primer Zvončku, Vrhu, Našem rodu, Cicibanu in zadnjem času tudi v mladinskem listu Galeb ilustrirala je tudi več kot 20 otroških knjig. Najraje slika pokrajino in ovetje. Ljubi impresionistično rahlo zamegljeno Ljubljano, trpko lepoto Krasa, sončno morsko obalo ter gorenjske gozdove, skale in vode.

Na razstavi v Soštanju je prikazala več kot 30 olj in akvarelov. Razstava, ki je bila lepo obiskana, je le skromno priznanje naši umetnici. Kseniji Prunk čestitamo in želimo še mnogo uspehov!

V. K.

Smeli podvig ob koncu vojne:

Angleži v Ljubljani!

Le brez strahu, možje! Ne bo mobilizacije, vsaj za zdaj ne. To je bila samo propaganda — še to lažna.

Takih propagand poznamo mnogo. Vsak dan so nam jih vesela polna: po radiu, časopisu in celo opraviljivke nas namno »propagando o soseski« prav zabavajo ali pa nam spravljajo ob živce. Pojmo samo primer: »Službenja mi je povedala, dragi moj, da je sosedova Spela rekla, da si se zaljubljeno prehajal z neko...« In ker je »dragi njena« bil zvest, kar običajno smo moški (?), je ta izjava pomenila vojno napoved (vsaj običajno je tako).

Lažna in psihološka vojna nam pustošili njuni duši. Ali pa reklama o pralnih praških: »vsa« pralni praški so najboljši in gospodinja jih preizkuša tako dolgo, da zamanj ne ve več, kakšno »belilo« je imelo njeno prvo perilo — in je spet zadovoljna. Prosim, ne razumite me napačno! Nočem zanikati potrebnosti komercialne propagande. Od nje vsekakor zavira tudi uspeh.

Tudi vojni strateg posvečajo propagandi, pa čeprav lažni, važno mesto že od vsega začetka vojne umetnosti. Vsi vemo, kolikšno važnost je npr. Hitler posvečal vojni propagandi in se zavedal nje učinkovitosti, saj je kot faktor psihološke vojne primarna. In to je Goebbels med II. svetovno vojno odlično sprovaljal in sejal zmedo in paraliziranost med sovražnike, predvsem pa v zaledje. Tudi v novejšem času se propaganda kot faktor učinkovite psihološke vojne ne izključuje — nasprotno: posveča se ji velika pozornost. Najbolj zgovorni dokaz za to so lokalne vojne po svetu.

Kaj zmore in kakšne uspehe dosega npr. lažna propaganda, zgovorno pojasnjujejo tudi spomini generala Maisterja, borca za Koroške meje v I. svetovni vojni. Lahko rečemo, da je ravno propaganda (in to lažna!) pripomogla, da je vsaj del Koroške, če že ne more biti vsa, danes naš. Poglejmo kako!

O dogodkih na dan prevrata 1. novembra 1918 pravi ge-

neral Maister v svojih spominih takole:

»Proti večeru se je po Mariboru širila novica, da so Angleži v Ljubljani. O tem so že 30. oktobra pisali nekateri dunajski listi, drugi dan pa je bilo te vesti polno vse avstrijsko, posebno graško časopisje. Te napačne novice je razposlala uredništvo dunajske časopisne agencije »Herzog«, zakrivil pa jo je slovenski novinar Gaberc Vinko, ki se je že pred vojno spomnil s Herzogom. Gaberc je v noči na 30. oktober po telefonu podrobno poročal iz Ljubljane Herzogovemu uradu o prihodu Angležev v slovensko prestolnico in njihovem navdušenem sprejemu.

Herzog je menda le dvomil o verjetnosti te novice, zato je pozneje še sam vprašal Gaberca, če je res vse tako, kakor pravo poročilo. Gaberc mu je odgovoril, da, če ne verjame, naj se o tem telefonično prepriča pri angleškem konzulatu v hotelu Union v Ljubljani. To je Dunajčanu

seveda zadostovalo in naslednje številke avstrijskih in nemških listov so že obširno naznanjale, kako drevijo v avtomobilih prvi Angleži v Maribor in na severno Koroško in Stajersko slovensko mejo.

Vest o prihodu Nemcem neprijateljskih Angležev, se je zdela vsem popolnoma verjetna, zato se je hitro raznesla po Spodnjem Stajerskem in je silno razburila nemško prebivalstvo, najbolj v Mariboru. Nas je namišljeni angleški prihod povzdignil v veljavi, našim Nemcem in nemškemu vojaštvu pa za nekaj dni odvzela vso moč in voljo za kako sovražno podjetje proti nam, kar je bilo tudi edini namen Gaberčevega napačnega poročila Herzogovi agenciji.

Gotovo je Gaberc s tem v precejšnji meri pripomogel, da je dne 3. novembra 47. pešpolk brez odpora odšel iz Maribora.

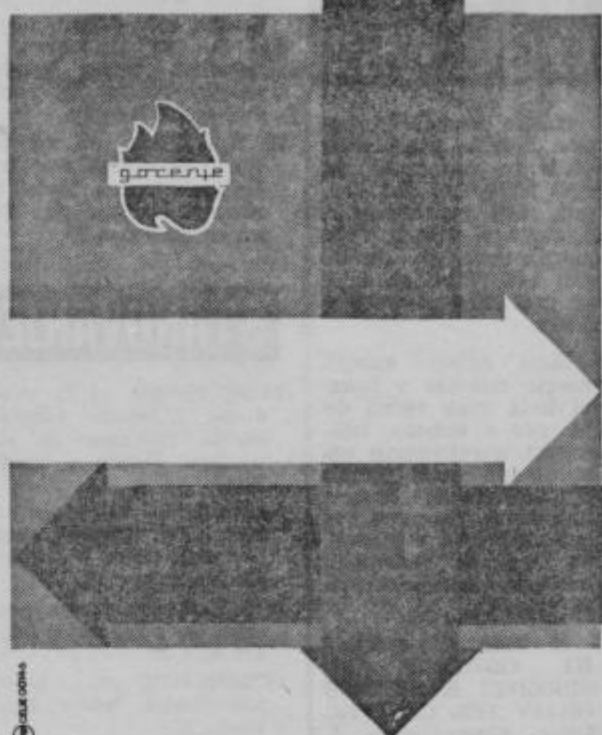
(Citat pod narekovanjem je iz Zgodovinskega arhiva v Celju).

dobivali nagrade vedno posamezniki. Pri nas je osebni standard že tako zelo visok, družbeni pa prenizek. Pomagajmo torej dvigniti še družbeni standard.

Prejšnji mesec bi moralo biti žrebanje. Pa ga ni bilo. Moji prodajalci so namreč prodali le 10 srečk. Vse sem kupil jaz, kajti z nakupom sem hotel dati dober vzgled ostalim ljudem, ki so si ogledovali srečke. Vsakdo pa si je le prečital nagrade, se nasmehnil in šel dalje. Očitno našim ljudem ni za takšne vrste loterij. Ni jim za dvig družbenega standarda.

P. S.

Vsakogar, ki ima kakršnokoli honorarno delo, prosim, da mi ga nudi v opravljanje. Škoda, ki sem jo imel z organizacijo loterije, je velika. Zdaj pa ne gre, da bi se zanašal samo na zadetke na loteriji, katere organizirajo drugi in katerih dobitki so namenjeni dvigu osebnega standarda.

PO SLEDI GORENJA

Vaša priložnost

Brez odlašanja sledite izdelkom Gorenja. Sodelujte v tej nagradni igri.

Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja.

Na razglednico napišite poleg svojega naslova številko garancijskega lista izdelka Gorenja, ki ga imate.

Če izdelka nimate, pa četudi ga ne name-
ravate kupiti, pošljite samo razglednico
s svojim naslovom na

»GORENJE«

Tovarna gospodinjske opreme
VELENJE
(PO SLEDI GORENJA)

OBVESTILO ŽIVINOREJCEM!

Veterinarska postaja Celje obvešča vse živinorejce na področju krajevne skupnosti Vojnik, Frankolovo, Strmec in Dobrna, da bo dne 28. 3. 1969 spremenila delovni čas.

Ambulanta bo poslovala v bodoče od 7.30–9. ure v Strmci.

Veterinarsko pomoč na domu lahko živinorejci iščejo pri veterinarju v Strmci do 11. ure.

Dežurna služba bo v ambulanti, Celje, telefon 31-64 za ostali čas od 12. do 6. ure zjutraj.

LOTERIJA

Dandanes že vsako podjetje prireja nagradne prodaje, žrebanje, skoraj vsaka organizacija loterijo ali vsaj tombo. Pohitite, čaka vas avto, čaka vas kosilnica, vikend hiša na italijanski rivieri, nagradni polet na Azurno obalo, Haiti ali kam drugam. Socialistični človek, ki dela, mora tudi uživati. Rekreacija vodi do boljših delovnih uspehov!

No, in v tem vsesplošnem ozračju loterij in ostalih nagradnih iger sem se tudi jaz odločil, da organiziram loterijo. Zakaj ne, saj pri nas nimamo nič proti privatni iniciativi. Če lahko imajo privatniki delavnice, ki niso delavnice, ampak že male tovarne, če imajo gostilne, ki niso gostilne, ampak hoteli, če imajo prevozniško obrt, ki ni več obrt, ampak celo avtoprevozniško podjetje, če imajo... zakaj ne bi privatnik

po vsem tem smel organizirati loterijo. Ta loterija bo prava. Bodo nagrade, lepe nagrade, prave nagrade. V tej loteriji bo nekaj več! Res ne bo takšna, kot so ostale, ki jih organizira ustanova z najboljimi osebnimi dohodki v Jugoslaviji, ali katere druga družbeno-politična ali športna ali kakršnakoli že organizacija. Jaz sem socialističen človek. Ne boste verjeli, toda v šoli so mi izdelali to zavest. Malo se sliši morda čudno, toda še so pri nas take šole, ki ti izdelajo socialističnega duha.

Jaz sem si loterijo zamislil takole:

Natisniti sem dal srečke in istočasno razobesil po mestu

HUMORESKA

lepake, ki so vabili k nakupu srečk. Na njih je lepo pisalo:

Tovariš Franček Kraček privatni srečelovec organizira veliko loterijo z bogatimi nagradami.

NAGRADE:

- 10.000 din za gradnjo bolnišnice;
- dve nagradi po 5000 din za Rdeči križ;
- dve nagradi po 1000 din za zvezo gluhih;
- pet nagrad po 800 din za gradnjo osnovnih šol.

In še nad 100 bogatih nagrad. Dobitniki nagrad jih lahko na svojo posebno željo dodelijo tudi drugim, humanitarnim organizacijam.

Vidite, v tem je bilo tisto več moje loterije. Zakaj bi

STANOVANJSKO PODJETJE ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje delovna mesta:

TEHNIČNEGA VODJE
visoka ali višja izobrazba gradbene stroke z enoletno prakso ali
srednja izobrazba gradbene stroke s petletno prakso

KV VODOVODNEGA INSTALATERJA-KLEPARJA
KV ZIDARJA

Prednost imajo kandidati stanujoči v neposredni bližini podjetja.

Pismene prijave sprejemamo do 10 dni po objavi.

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

N. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK IN SPREJEM RADIJSKIH OBJAV TER ČESTITK, Celje, Gregorčičeva 5, pritličje desno; telefon 31-05.

ZAPOSLOITEV

MLAJSEGA priučenega ali kvalificiranega kleparja za delo v delavnici zaposlim. Ponudbe pošljite Jožetu Španu, Planina pri Sevnici.

DODATNO delo v popoldanskem času išče oseba z višjo tehniško izobrazbo — kemik. Naslov v upravi lista.

RAZNO

DRUŠTVO stenografov in strojepiscev Celje vabi vse članstvo in prijatelje stenografije, strojepisja in birotehnike na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 3. aprila 1969, ob 18.30 na Ekonomski srednji šoli v Vodniški ulici v Celju. Če ob napovedani uri ne bo navzočih tretjina članov, bo občni zbor pol ure pozneje na istem mestu ob vsaki udeležbi. Odbor.

ZENSKO za varstvo 3-letne deklice, za 8 ur dnevno na domu iščem. Zibret, Ljubljanska c. 5, Celje.

RJAVO psičko, uteklo v Dramljah vrnite prosim lastniku Francu Rozmanu, Razbor 27, Dramlje.

UPOKOJENKO do 60 let iščem za pomoč v gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. Trantura, Cesta na Ostrožno 49.

STANOVANJE

UPOKOJENKO, ki bi lahko 6 dni v mesecu varovala otroka, sprejemem na stanovanje. Naslov v upravi lista.

ENOSOBNO stanovanje ali vsaj sobo iščem. Janko Habjanič, Celje, Ulica Bratov Kresnikov 14.

MIRNEGA sstanovalca sprejemem na stanovanje. Celje, Trnovlje 20.

OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom odam. Popovičeva 37.

OPREMLJENO sobo oddam. Naslov v upravi lista.

MLAJŠA upokojenka išče prazno sobo v Celju ali okolici. Za uslugo plača, pomaga v vrtu, pri otrokih, ali gospodinjji upokojenca. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Poštena«.

NEOPREMLJENO sobo s posebnim vhodom v Zalcu, Sempetru ali Celju iščem. Naslov v upravi lista.

KUPIM

STANOVANJSKO hišo v Celju, Zalcu, Šoštanj ali Mozirju kupim. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Gotovina«.

INVALIDSKI voziček kupim. Naslov v upravi lista.

GARAZO v okolici bolnice kupim. Naslov v upravi lista.

PRODAM

POSESTVO s 3 ha obdelovalne zemlje in 2,88 ha gozda v lepem kraju ob prometni cesti v okolici Celja prodam. Štante — Mastnak Kristina, Zepina 3, Škofja vas.

NEDOGRAJENO stanovanjsko hišo (selitev mogoča) in enostavno parcelo prodam. Naslov v upravi lista.

FIAT 750 prodam. Naslov v upravi lista.

FIAT 750 prodam. Milan Lončarič, Pod gradom 8.

STRUŽNICO MAXIMAT prodam ali menjam za Fiat. Ostalo po dogovoru. Pušnik, Zidanškova 25.

OTROSKI globok voziček prodam za polovično ceno. Kundih, Celje, Vodnikova št. 11.

ZELO POCENI prodam kompletno spalnico. Celje, Trubarjeva 20, pritličje desno.

PARCELO 40 arov in dve manjši prodam. Naslov v upravi lista.

SADNI vrt oca 4 ha, 1,5 ha doračenega smrekovega gozda in gospodarsko poslopje ugodno prodam. Ana Dragar, Dol pri Hrastniku.

KARAMBOLIRAN Fiat 600 ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

VEČJO količino jabolk, 4 okenski kozolec, 200 snopov poravnane slame za streho, hmeljsko sušilnico 2,5 m prodam. Ivan Rovšnik, Podvrh 34, Braslovče.

SEMENSKI oves in krompir prodam. Neža Spolnšek, Zlateče 11, Sentjur.

STRESNO opeko bobrovec prodam. Celje, Resljeva 15.

RENAULT 4, letnik 1965 ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjen dvosedežni moped »COLIBRI — T12« TOMOS in tovarniško novo kolo Pony Rog, poceni prodam, tudi na ček. Celje, Šaranovičeva 1.

SENO prodam. Vprašati pri R. Bizjak, Celje, Mariborska 5, ali Arja vas 45, Petrovče.

LESENO garažo prodam po zelo ugodni ceni. Gusti, Kovčič, Celje, Linhartova 8.

MLADICE čistokrvne nemške ovčarje prodam. Mazej, Celje, Pečovnik 61.

POSESTVO z gospodarskim poslopjem, novo hišo, 4 ha zemlje, 20 minut od postaje Grobelno, prodam po ugodni ceni. Franc Jecl, Grobelno, Platinovec 16.

SOBNO kredenco, kavč in 2 fotelja prodam. Martin Dobrotinšek, Celje, Trubarjeva 46.

SENO in otavo — sladko prodam. Celje, Ulica Bratov Vošnjakov 27 (Nova vas).

OPEL Karavan, letnik 1960, odlično ohranjen prodam po ugodni ceni. Franc Salobir, Bobje pri Celju.

RABLJEN štedilnik TOBI — GORENJE prodam. Kusterle, Celje, Čopova 15 a.

TAKOJ vseljivo hišo na sončni legi — ravnini — zemlja vseh kultur, v Slogovski štev. 3, pošta Kapela (bližina Dobove in Bizalejskega) prodam ugodno zaradi bolezni. Naslov v upravi lista.

MANJSE posestvo — vodovod, elektrika prodam. Vine 5, Strmec.

UNIVERZAL PROMET Maribor, Prisojna 70, tel. 22-875 prodaja malo rabljeni traktor Ferguson Fe 35 hmeljarsko vinogradniški (19.000,00 din), TAM 4500, letnik 1966 (29.000,00 din), Opel Rekord 1967 (30.000,00 din), malo rabljene šivalne stroje Singer in Pfaff, mizarstvo frezo ter razne druge mizarstvo stroje.

MARIBORSKA CESTA 1

opravlja vsa tapetniška, pohišvena in avtomobilska dela. Na zalogi ima preobleke za avtomobilske sedeže.

● Izvaja vsa dekorativna dela, ter polaga vse vrste tal iz plastičnih mas.

Izdeluje vse vrste športnih torb, nahrbtnikov — serijsko in po naročilu — ter popravlja vse izdelke usnjene galanterije.

Za naročilo se priporoča kolektiv »TAPETNIŠTVA« — CELJE

Hotel EVROPA v Celju

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. kurjač centralne kurjave — hišnik
2. sezonska sobarica
3. prodajalka slaščic in sladoleda
4. natakarica

Pogoji: pod 1. PK ključavničar z izpitom za kurjenje centralnih kurjav, pod 2. zaključena osemletka, starost nad 20 let; pod 3. zaključena osemletka, starost nad 18 let; pod 4. KV natakarica, z nekaj prakse.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Vloge dostaviti Komisiji za razpis delovnih mest.

STAJERSKI
KOROŠKI
REVOLUCIJSKI
osrednji
proslava
štajerskih
in
koroških
partizanskih
enot
pohoda
xiv. divizije
in
ustanovitve
OF
slovenije
27. aprila 1969
VELENJE

VOŠČILA

Stanku REZECU iz Ljona, Franciji želijo ob vstopu v novo življenjsko pot vse na lepše in da bi bil srečen v svojem novem domu — ma in sestra Mira.

KMETOVALCI!

Kmetijski stroji s popustom in na kredit od 15.—31. III. 1969 v Kranju, nasproti kinu »CENTER«.

PASQUALI z najnovejšimi priključki, FERGUSON, ZETTOR, kosilnice in razne kmetijske mehanizacije.

Vabi
KZK Kranj

ZA VAŠ DOM...

IZDELUJEMO RAZNE
FUNKCIONALNE OMARICE,
KUHINJSKE MIZE IN STOLE

Naše izdelke lahko kupite v vseh prodajalnah pohištva.

LIK — SAVINJA — CELJE

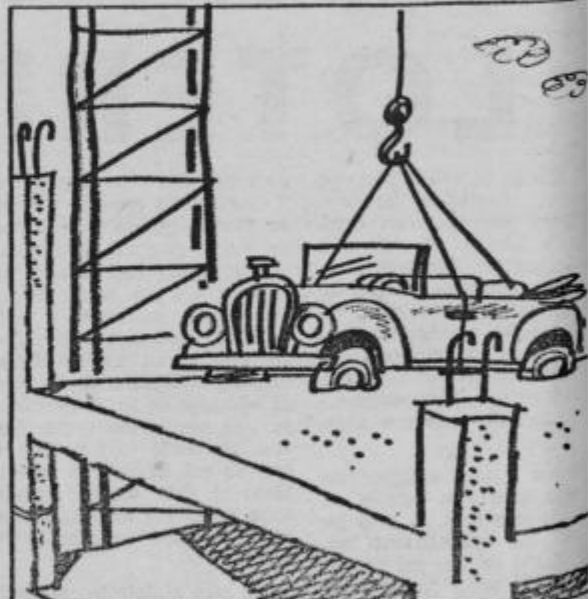
PARADIŽNIK ZA VOLANOM

19. — Avto je ostal v štirinajstem nadstropju do ponedeljka jutraj. — Preskočimo nadvse klavno soboto in nedeljo v glavnem mestu republike. Pozabimo na to! Sicer pa, koliko je meščanov, ki v nedeljo prav tako ne morejo dlje kot do

živalskega vrta gledat medveda Jako! — Paradižnik je bil v ponedeljek že zarana na gradišču »Betonopekapnograda«, da bi dvignil svoj visoko dvignjeni avto. Pobožno sta strmela v nebo naša izletnika. Silni žerjav je zaropotal, žica se je

napela in — o sveta nebesa! — celo štirinajsto nadstropje je zanihalo na jekleni vrvi! — Kaj je zgodilo? Pritekli so inženirji, polirji, urbanisti in arhitekti in strokovno ugotovili, da je avto v soboto v naglici postavljen na svež beton in da je zdaj beton trd kot skala...

RADIO LJUBLJANA

Vsaki dan, poročila ob 5.15, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00 in 22.00. Pisan glasbeni svet od 4. do 8.00.

PETEK, 28. MARCA: Glasbeni svet, 8.55 Pionirski tednik, 10.00 Pri vas doma, 11.00 Poročila, 12.30 Turistični napotki za tuje goste, 13.30 Kmetijski nasveti — Jakob Perjan: Krmiljenje pra-pstencev v kmetijski reji, 14.00 Čas polja in potok, 15.30 Poročajo vam..., 16.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.20 Napotki za turiste, 18.25 Intermezzo, 19.45 Turistični oddaja, 20.00 Vsak dan za vas, 21.15 Koncert po željah poslušalcev, 22.45 Na mednarodnih glasbenih tekmah, 23.00 Minute s pevci, 23.15 Minute s pevci, 23.30 Minute s pevci, 23.45 Minute s pevci, 23.55 Minute s pevci, 24.00 Minute s pevci.

SOBOTA, 29. MARCA: 8.00 Glasbeni svet, 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev), 9.35 Sijaj sonce, 9.35 Sijaj sonce, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila, 12.30 Turistični napotki za tuje goste, 13.30 Kmetijski nasveti — Inš. Vidko Štern: Poslušalci v kmetijski proizvodni in gospodarske odločitve, 14.40 Glasbene pesmi iz hrvaškega Zagreba, 15.30 Priporočajo vam..., 16.00 Glasbeni svet, 16.15 Glasbeni svet, 16.30 Glasbeni svet, 16.45 Glasbeni svet, 16.55 Glasbeni svet, 17.00 Glasbeni svet, 17.15 Glasbeni svet, 17.30 Glasbeni svet, 17.45 Glasbeni svet, 17.55 Glasbeni svet, 18.00 Glasbeni svet, 18.15 Glasbeni svet, 18.30 Glasbeni svet, 18.45 Glasbeni svet, 18.55 Glasbeni svet, 19.00 Glasbeni svet, 19.15 Glasbeni svet, 19.30 Glasbeni svet, 19.45 Glasbeni svet, 19.55 Glasbeni svet, 20.00 Glasbeni svet, 20.15 Glasbeni svet, 20.30 Glasbeni svet, 20.45 Glasbeni svet, 20.55 Glasbeni svet, 21.00 Glasbeni svet, 21.15 Glasbeni svet, 21.30 Glasbeni svet, 21.45 Glasbeni svet, 21.55 Glasbeni svet, 22.00 Glasbeni svet, 22.15 Glasbeni svet, 22.30 Glasbeni svet, 22.45 Glasbeni svet, 22.55 Glasbeni svet, 23.00 Glasbeni svet, 23.15 Glasbeni svet, 23.30 Glasbeni svet, 23.45 Glasbeni svet, 23.55 Glasbeni svet, 24.00 Glasbeni svet.

vino, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 30. MARCA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogani, 9.05 Srečanje v studiu, 10.05 Se pomnite, tovariši..., 11.00 Ivan Bratun — Perko: Vroče februarke noči, 12.30 Pesmi borbe in dela, 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.30 Nedeljska reportaža, 14.05 Glasba ne pozna meja, 15.05 Domače melodije in domači ansambli, 16.00 Nedeljsko športno popoldne, 18.30 Bach in Haydn, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo zvečer«, 22.15 Srečanje večer, 23.05 Literarni noćturno.

PONEDELJEK, 31. MARCA: 8.00 Glasbeni svet, 8.55 Za mlade radovedneže, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Jože Maček: Spomladanski program varstva poljščin, 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signaliz«, 18.35 Mladinska oddaja: »Interni«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevci, 20.00 Skupni program JRT — studiu Zagreb, 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 1. APRILA: 8.00 Glasbeni svet, 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — Mala navetnost, 9.25 »Morda vam bo všeč«, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijske nasvete — Jože Kregar: Vrt v aprilu, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam..., 16.00

Vsaki dan za vas, 18.15 V torku na svidenje! 18.45 Družba in čas — prof. Fran Pedčiček: O mladosti, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevci, 20.00 Radijska igra — C. E. Sova: »Mali očka želvas«, 21.15 Deset pevcev — deset melodij, 23.05 Literarni noćturno — G. Schwab: Orfel in Evridika.

ŠREDA, 2. APRILA: 8.00 Glasbeni svet, 8.55 Pisan svet pravilic in zgod, 9.30 Z majnimi ansambli zabavne glasbe, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inš. Dušan Terčelj: Spomladanska opravila v viniki kleti, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 »Mladina poje«, 14.45 Lirika za otroke: »Mehurčiki«, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.40 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti in opera«, 22.15 »5 festivala jazza«.

ČETRTEK, 3. APRILA: 8.00 Glasbeni svet, 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — Pariška komuna, 9.25 Iz zakladnice resne glasbe, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inš. Dušan Terčelj: Spomladanska opravila v viniki kleti, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 »Mladina poje«, 14.45 Lirika za otroke: »Mehurčiki«, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.40 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevci, 20.00 Literarni večer — Sodobna indijska lirika, 21.45 Glasbeni noćturno, 22.15 Komorno-glasbeni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 30. MARCA

10.00 Kmetijska oddaja v madžarsini (Beograd)
11.00 Po domače s slov. instr. kvintetom (Ljubljana)
12.00 Kmetijska oddaja (Beograd)
13.00 Propagandna oddaja (Ljubljana)
14.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
15.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
16.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
17.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
18.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
19.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
20.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
21.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
22.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
23.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
24.00 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)

PONEDELJEK, 31. MARCA

10.00 TV v šoli (Zagreb)
11.00 Rusščina (Zagreb)
12.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
13.00 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
14.00 Rusščina — ponovitev (Zagreb)
15.00 Angličščina (Beograd)
16.00 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.00 TV — tisk: Veliki in mali klasi — švedska oddaja za otroke (Ljubljana)
18.00 Po sloveniji (Ljubljana)
19.00 Propagandna medigra (Ljubljana)

18.30 Najosnovnejše ob silonevrozah (Ljubljana)
18.50 Jazm glasba (Beograd)
19.20 Kaleidoskop (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Ivo Andrić: Želja — drama zagrebške TV (Ljubljana)
Glasbena oddaja Rahmani-nov: Pesmi za kl. trio in sopran (Ljubljana)
En Francias — ponovitev — (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

TOREK, 1. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Angličščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Angličščina (ponovitev) — (Zagreb)
17.45 Risanka (Ljubljana)
18.00 Mokedajev pravljice (Ljubljana)
18.20 Po sledih napredka (Ljubljana)
18.40 Ansambel Montenegro (Ljubljana)
19.05 Na sedm: stezi — športna oddaja (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Nibče ni pomahal v slovo — kanadski film (Ljubljana)
21.55 Veliki mojstri — Moris Maurice Ravel (Ljubljana)
22.55 Poročila (Ljubljana)

ŠREDA, 2. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.15 Madžarski TV pregled (do 17.30) (Beograd)

17.45 Oddaja za otroke (Beograd)
18.30 En Francias (Ljubljana)
18.45 Poljudno znanstveni film »Skrivnost narave« (Ljubljana)
19.15 Po labri Sonje Kastl — glasbena oddaja (Zagreb)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Niti našega življenja — mladinsko tekmovanje (Ljubljana)
21.35 Opera (za JRT) Honnegger: Devica Orleanska — posnetek koncerta slovenske filharmonije (Ljubljana)
22.45 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 3. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Nemščina (Zagreb)
11.00 Angličščina (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Nemščina — ponovitev (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe (do 16.40) (Beograd)
17.45 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana)
18.15 Po sloveniji (Ljubljana)
18.45 Turobna jesen — serijski film (Ljubljana)
19.35 Glasbena medigra (Zagreb)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Dramska nadaljevanka »Ko je pomlad«, Kadar kupuješ, se ne odloči prehitro (Ljubljana)
21.05 Slovensko gledališče sredi sezone — kult. diag. (Ljubljana)
21.50 Wojeck — serijski film — (Ljubljana)
22.40 Poročila (Ljubljana)

PETEK, 4. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
11.00 Francoščina (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.55 Naica — mladinski serijski film (Ljubljana)
18.15 Mladinski koncert (Beograd)
19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Matejeve življenje — poljski film (Ljubljana)
22.00 »Veš—vemo — quiz« (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

SOBOTA, 5. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.50 Po domače s ansambliom Pav. in Kosca (Ljubljana)
18.15 Carobna pisalica — mladinska igra (Ljubljana)
19.15 Sprehod skozi čas — (Ljubljana)
19.40 Pet minut za boljši jezik — (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Zabavno glasbena oddaja — (Ljubljana)
21.35 Rezervirano za smeh (Ljubljana)
22.00 Maševalci — serijski film (Ljubljana)
22.50 TV kašipot (Ljubljana)
23.10 Poročila (Ljubljana)

PRODAJNI SEJEM KMETIJSKIH STROJEV AGROTEHNIKE LJUBLJANA

Od 15. marca do 8. aprila 1969

na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Velika izbira kmetijskih strojev in naprav za potrebe kmetovalcev!

NOVOST!

Vse kmetijske stroje bo Agrotehnika prodajala

NA KREDIT

POGOJI:

20–30 % vrednosti plača kupec v gotovini, odplačilni rok do največ 30 mesecev, obrestna mera 8 %, polletni obroki

Kredit odobrimo na sejmu, brez porokov.

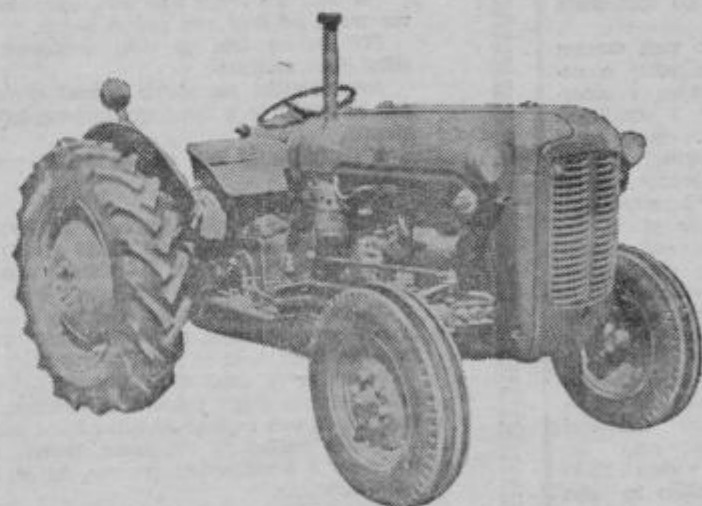
Posojiljemalec predloži samo potrdilo Občinske skupščine o letnem katastrskem dohodku.

Na sejmu lahko kupite nekatere stroje po zelo znižanih cenah!

KMETOVALCI!

Izkoristite ugodno priložnost, obiščite prodajni sejem

AGROTEHNIKE!

NOVI TEDIK

Besedo ima:

TONI HERCFELER

Tokrat vam imam povedati tri stvari, s tem pa, seveda, ni rečeno, da nimam še kaj v rezervi.

Najprej: v Sošanju me je prejšnji teden ustavil upokojenec in mi ves razhuden razložil, da bo že šel na tržno inšpekcijo in prijavil, kako v prodajalni mesa št. 2 nasproti Orpalka goljufajo. »Kako ne-ki?« sem ga pobaral. »Nimajo točne tehtnice. Za vsakič pokaže 2 dkg manj. Pomislite, koliko strank je vsak dan v mesnici. Meso vendar ni krompir, da bi lahko človek kar tako prezrl 2 dkg.« Povedal mi je še, da se zastran tega več gospodinje jezi in da lahko pošlje cel seznam njihovih imen.

Druga zadeva se nanaša na otoplitev. Pomlad — tudi uradna — je tu in z njo nekatere težave za kmete. Namesto, da bi ti bili v tem letnem času veseli in se voljno spravili na delo pa... Če ne bi bil tako ali drugače (po sorodniški in železniški liniji), vezan na kmetijstvo, bi dejal: prav vam je, Zakaž, ko so bila izven sezone umetna gnojila za 3 pare pri kilogramu cenejša in tovarne niso vedele kam z njimi oz. so prekinili proizvodnjo, si kmetijstvo ni oskrbevalo gnojil. Tudi denar v tem primeru ni bil zadržek, saj na primer celjska cinkarna kreditira nakup izven sezone na tri mesece. Sedaj so seveda težave, ker umetnih gnojil ni dovolj in z rastjo temperature naraščajo tudi skrbi okrog tega.

Na kratko vam moram povedati še nekaj o nedavnem štrajku v emajlirnici EMO. V emajlirnici so sklenili, da ne bodo delali vse dotlej, dokler jim ne pojasnijo, zakaj so ob večji storilnosti dobili manjše plače. Tu so sicer tehnološko neke stvari okrog nanašanja emajla racionalizirali in je zato potrebno manj delovnih faz, zato pa se je povečala produktivnost. Pri izračunu plač pa tega niso upoštevali. In delavci so odločno zahtevali svoje! Čisto prav! Ja, ljudje božji, v upravi EMO vas je ja toliko in kako ste le mogli tako računati. In še IBM center imate. Kaj vam tisti računalniki narobe štejejo?

Osnovna šola v Ljubnem ob Savinji je v letošnjem letu ponovno pripravila smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo 28 dijakov. Kljub temu, da se je zima že poslovila, je v Zgornje Savinjski dolini še dovolj snega, ki ga otroci izbralajo za smuko. Posnetek so napravili člani foto-krožka na Lazah pri žičnici.

Slovensko ljudsko gledališče v Celju je kot sedmo premiero v letošnji sezoni z velikim uspehom uprizorilo komedijo v treh dejanjih Zares čuden par ameriškega avtorja Neila Simona. Delo je režiral Franci Križaj, v prizoru na sliki pa so Mina Mencejeva, Minu Kjurova in Branko Gruber. (Foto: V. Berk)

SVEČENICA PRAVICE

Njen delovni dan se začne zgodaj. Kajti kot pravi sama, dela že takrat, ko ji ob svitu son prežene misli. Mnogo misli.

Moti jo na primer polknica na sosedovem oknu.

Na dvorišču tretje hiše levo, gospodarjev pes ves teden ne dobi niti grama banan.

Ob starem letu je neki smrkavec pljunil skozi okno avtobusa.

Avtomobilisti po ulicah preveč divjajo. Morali bi voziti le s hitrostjo trideset kilometrov na uro.

Najbolj pa jo boli to, da v hiši pravice ni pravice!

Ni je in konec!

Našel sem le del njenih skrbi, kajti v resnici je teh in podobnih skrbi toliko, da je obupana. Za nekaj let. Od tistega dne, ko je ugotovila, da vsi razen nje mirno trpe krivico.

Za vrat je zgrabila sprevodnika v avtobusu, ker se je pogovarjal s potniko, namesto da bi pazil na šoferja, ki je prehitro vozil.

Prišla je v uredništvo nekega časopisa in dobro oprala glavo nekemu vpisunkcu, ker je napisal, da ona ne sme sosedu razbiti polknice.

V hiši pravice je primazala klofuto odvetniku, ker ni hotel videti pravice, ki je bila na njeni strani.

Tudi z delom tistih, ki bi morali skrbeti za

red in pravico — poleg odvetnikov, ni zadovoljna. Nikakor pa s milščniki, ki so prišli v hišo, ko je razbijala sosedovo pohištvo.

In tako iz dneva v dan bojuje boj za pravico. Ne, ni se utrudila! Ves čas, vse življenje, tudi sebe vso podreja temu boju za pravico! Prepričana je, da je to smisel življenja, da je to njeno poslanstvo!

Kaj zato, če otroci ostajajo sami. Pač ne razumejo tega poslanstva, ker so pač še premajhni.

Komu mar, če otrokom ni več tista mati, ki bi imela čas prisluhniti njihovim drobnim željam, problemu ali sreči.

Boj za pravico je sveta stvar!

V tem svojem boju je že tako daleč, da več ne občuti krivice, ki jo sama povzroča. Ne zaveda se gorja, ki ga vnaša v življenje svojih otrok ne trpljenja, ki ga vala na sosedo.

Pred nekaj leti je marsikdo prisluhnil in podrpl njen boj za pravico. Prenekateri ji je v hvaležnosti in priznanju stisnil roko. Danes teh ni več.

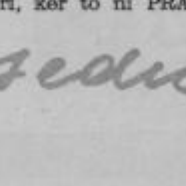
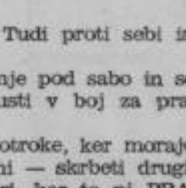
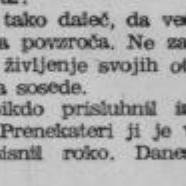
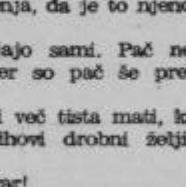
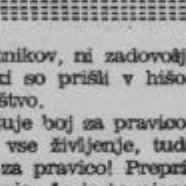
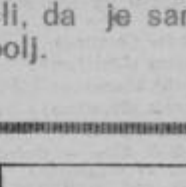
Niti enega.

Zdaj se bori proti vsem. Tudi proti sebi in proti svojim otrokom.

Kot sočasni motri na življenje pod sabo in se ob najmanjši priložnosti spusti v boj za pravico. Čigavo?

Keč več ne skrbi niti za otroke, ker morajo zanje, da ne bi bili vsaj lačni — skrbeti drugi. Toda tudi proti temu se bori, ker to ni PRAVICA!

POZDRAVI S HAVAJEV

Pa.
Novi Tedič,
CELEJE

For Milan Božić
SLOVENIJA
JUGOSLAVIJA

VSEM BRALCEM NOVEGA
TEDIKA LEP POZDRAV
IZ HAVAJEV.

KOMPAS CELEJE

Atty

Kdor misli, da bo lahko vsakogar nadomestil ali pogrešal, se moti; kdor pa misli, da je sam nepogrešljiv, se moti še bolj.

La Rochefoucauld

Smejati se moram preden smo srečali sicer utegnemo mreti, ne da bi bili kdaj smejali.

La Bruyère

NOVI TEDIK — Uredništvo in uprava Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161. Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik: BERNARD STRMCNIK, odgovorni urednik: JURE KRASOVEC. NOVI TEDIK izhaja od decembra 1968 kot naslednik CELJSKEGA TEDIKA, ki je izhajal od 1955 leta. NOVI

12

TEDIK izhaja vsak teden, izdaja ga CP »DELO« — enota informacije propagandna Celje. Fish in kliseji CP »DELO« Repkopisov ne vračamo. Če na posamezne številke (par (60 SD), letna naročnina 30 novih din (3.000 SD), polletna 15 novih din (1.500 SD). Za celjsko enašna naročnina 60 novih din (6.000 SD) Tekoči račun 507-1-1280 TELEFON: uredništvo 23-69, mali oglasi in naročnine ekonomska propaganda 31-05

posed posedu

FRANK HELLER

BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE

IV. DEL

MOČ, OBLAST IN SIJAJ

ROMAN POKLANJA BRALCEM NOVEGA
TEDNIKA IN SVOJIM STRANKAM
KREDITNA BANKA CELJE

V nekaj minutah je bil Collin na krovu. Sijalo je sonce, vel je prijeten veter in nad Menorco se je v čudovitem loku modrilo lepo jutranje nebo. Filip je imel zelo čudne občutke. Zdelo se mu je, da mu je deževalo na možgane, in to dež šampanjca ali kako podobno hladilo.

Vesel in dobro razpoložen mornariški častnik, tovariš s sinočnje gostije, je stopil pred Collina, ga pozdravil in rekel:

»Prav k vam sem bil namenjen, gospod profesor. Veliki knez bi rad popil v vaši družbi svoje običajno jutranjo pivo.«

Filip se je glasno zasmel. Spomnil se je tiste čaše piva v mali gostilni v Hamburgu. Torej svojih starih in dobrih navad veliki knez ni spremenil! Spomnil se je resnih in treznih švedskih pomorščakov in pomislil, da ta knez ne bi spadal v njihovo družbo.

Našel je velikega kneza pri jutranjem pivu, in to na mestu, ki po vojaških pravilih ni prav primerno za pивske namene, gori na poveljniškem mostu. Veliki knez je sprejel Filipa z zadovoljnim nasmehom in pokazal z roko na razna okrepcilna jedila in pijače, ki so bile zapeljivo razstavljene po mizi.

»Preklete, hladno jutro!« je rekel. »Žejen sem, grozovito žejen! Kako ste spali? Poslužite se, dragi gospod!«

»Hvala!« je rekel Filip in se priklonil. »To so pa imenitne stvari! Kakor nalašč za moje današnje notranje občutke! Kaviar, imenitno!«

»Da, kaviar! In stavim svojo glavo, da je najboljši, kar ste jih kdaj jedli, razen če ne poznate tudi vladarja vseh Rusov in niste tudi njemu kdaj mimogrede rešili življenja.«

»Te časti še nisem imel,« je odgovoril Filip. »Toda zdaj, ko poznam tvoj kaviar, se bom potrudil, da pridem tudi do take priložnosti.«

»To je pa vodka,« je rekel veliki knez. »Poskusite, če vam ugaja!«

Filip na to vprašanje ni nič odgovoril, temveč je pobožno priprl oči, usta pa odprl in počasi in z užitkom srkal carsko vodko. Knezova pojasnila, da kaj takega še ni pil in da bržkone tudi več ne bo, so bila nepotrebna. Nato je zvrnil kozarec piva, popil še čašico vodke in z veliko slastjo pojedel tri kruhke, obložene s kaviarjem, kar je velikemu knezu bilo zelo všeč.

Potem se je udobno namestil v stolu, se oddahnil in si prižgal cigareto.

Veliki knez se je nečesa spomnil in rekel:

»Da, da, iz novodošle ladje so z znaki spraševali za vas.«

»Zame? Z novodošle ladje?«

»Da, pred kako uro je prišla v pristanišče angleška jahta The Petrel. Na krovu se vozi neki Žid. Poglejte, tam v pristanišču je!«

Filip je pogledal proti pristanišču. Zdaj je šele videl, kako daleč zunaj je zasidran Car Aleksander, in zapazil je belo jahto z angleško zastavo. Potem je pogledal velikega kneza, ki ga ni razumel.

»Žid?«

»Da, Isaacs, ali tako nekako!«

»Isaacs! Je torej tudi Isaacs tu? Vraga, kaj roma ves svet na Menorco? Kaj vendar hoče?«

»Vprašal je, ali smo vas morda videli. Bil je zelo razburjen. Na vaši jahti so mislili, da so vas uporniki ujeli in ubili. Prosil je pomoč, da vas rešimo.«

»Lahko si mislim, kako je moral biti razburjen in preplašen kapitan Dupont,« je rekel Filip. »Vsi potniki s krova so se mu zgubili.«

»Odgovoril sem, da ste na mojem krovu. Žid je prosil, naj vas takoj pošljemo na njegovo jahto. Rekel sem, da morava poprej popiti pivo. Zdelo pa se mi je, da možakar ni razumel mojega odgovora.«

Filip se je zasmel:

»Ali je rekel še kaj drugega?«

»Da, govoril je še nekaj. Zdelo se mi je, da se je hotel precej ne ljubeznivo izraziti o vaši osebi, pa si je to premislil. Gotovo je imel preveč spoštovanja do mojih topov.«

»Zelo verjetno!« je odgovoril Filip. »Če se ne motim, jih dobro pozna, saj so njegovo delo.«

»Njegovo delo? Moji topovi?«

»Da. Je lastnik večine delnic družbe Vickers in Maxim.«

Veliki knez je presenečeno zažvižgal.

»Tako je torej ta možakar zelo bogat?«

»Da, tako približno!« je suho odgovoril Filip. »Pred tednom dni je na moj predlog pokupil vse državne papirje gospoda don Ramona. Kakor veste, je takoj nato izbruhnila revolucija, uporniki pa so preklicali vse državne dolgove. Gospod Isaacs je tako izgubil približno en milijon in četrť funtov. Mislim, da ga to preveč ne boli, vendar bo po svojem starem načelu trdil prav nasprotno. Če vaše visočanstvo dovoli, bi ga rad obiskal, da bi se pogovoril z njim o tej zadevi.«

Veliki knez ga je začudeno poslušal.

»Vi hočete k njemu? Povabimo rajši gospoda na čašo piva! Čez eno uro bo zajtrk. Vse državne papirje je pokupil na vaš predlog? Vi ste vražji človek!«

Filip se je smeje se priklonil.

»Zelo ste svobodnjaški, visočanstvo! Samo izvolite ukazovati!«

Veliki knez je naročil nekaj besed svojemu pomočniku, ki je ves čas molče slonel v kotu na poveljniškem mostu. Čez nekaj trenutkov so začeli mahati po jamborih Carja Aleksandra s signalnimi zastavicami. Takoj zatem je odplul od bele angleške jahte čoln. Ko se je ustavil pred ruskim velikanom, je stopil iz njega izbrano oblečen gospod z mefistovsko brado. Bil je skrajno resen. Skoraj stekel je po stopnicah navzgor.

Filip je slišal, kako je Isaacs vprašal:

»Dali ste mi znak, naj pridem sem! Kje je gospod profesor? Ali je tu zaprt?«

»Zaprto?« se je zasmeljal oficir, ki ga je vodil. »Poglejte, tam gori na poveljniškem mostu je! Po teh stopnicah, gospod!«

Filip je slišal hitre korake po stopnicah in kmalu nato je stal gospod Isaacs na poveljniškem mostu.

Filip mu je nasmejan šel nasproti.

»Dobro jutro, gospod Isaacs! Kako se vam godi? Kaj vraga se je vendar zgodilo, da vas je zaneslo semkaj?«

Gospod Isaacs ga je gledal s pogledom, ki je bil vse prej ko prijazen.

»Prišel sem semkaj, da bi poizkusil rešiti milijon in četrt funtov,« je odgovoril hladno. »Ali se mar čudite? Ko bi zaradi parlamenta mogel že pre' odpotovati, bi bil že davno tukaj. Nekaj sleparjev je tukaj enostavo preklicalo milijon in tristo tisoč funtov. Krasna stvar, res, imenitna stvar! Vi pa tu pijete pivo!«

»Toda dragi gospod Isaacs, ko bi vedeli, kako vroče podnebje je tukaj! Prosim, naj vas predstavim njegovemu carskemu visočanstvu!«

Gospod Isaacs je skočil dva koraka nazaj in gledal Filipa. Mislil je, da se mu je zmešalo.

»Da, njegovemu carskemu visočanstvu velikemu knezu Mihajlu Nikolajeviču, ki je bil tako prijazen, da je povabil na pivo mene in zdaj tudi vas.«

Gospod Isaacs je hitro snel klobuk in se globoko priklonil, veliki knez pa mu je zadovoljno pomahal.

»Vi delate naše topove? Izvolite, samo poslužite se! Kaviar, pivo, vodka, samo izvolite!«

Gospod Isaacs, ki je v tem trenutku pozabil na delnice družbe Vickers in Maxim, prav tako pa pozabil na ves svet razen na otok Menorco, je gledal zdaj velikega kneza zdaj Filipa. Bil je skoraj prepričan, da so ga povabili na krov plavajoče umobolnice. Nenadoma se

je spomnil na tisto, kar je nekoč bral o Rusiji, o knuti, o življenju v Rusiji, o nenavadnih domislicah ruskih knezov. Sklenil je poslušati vsako voljo velikega kneza. Hitro je vzel kaviarja, si nalil šilce žganja, skri-vaj pa pa neprenehoma pogledoval proti svoji beli jahti. Mislil si je:

»Zdaj vidim, zdaj mi je jasno, da sem med samimi norci! Vsi so prismojeni. Gledati moram samo, da se nekako poberem od tod.«

Veliki knez ga je resno opazoval in rekel:

»Bodite tako dobri, dragi gospod Isaacs, zajtrkujte z nami na krovu! Do zajtrka vaju pustim sama, da uredita svoje stvari. Čez eno uro bo zajtrk. Prosim, brez ugovora!«

Nasršil je svoje košate obrvi, gospod Isaacs pa je še enkrat hrepe-neče pogledal svojo jahto, potem pa se je z globokim priklonom začel zahvaljevati za vabilo.

Komaj je veliki knez odšel, tedaj je planilo na dan vse, kar je tiš-čal v svoji notranjosti.

»Cujte, dragi profesor, povejte mi, kaj za vraga pomeni vse to! Kaj vendar mislite? Zvabili ste me v kupčijo, v katero sem vložil milijon in četrť funtov. Drugi dan brzojavite, da je izbruhnila na Menorci revo-lucija in da potujete na Menorco, da bi videli, ali ni vse izgubljeno. Ko pa pridem semkaj, vas najdem na krovu ladje pijančevati z nekim...« Za hip je prenehal. »S človekom, za katerega trdite, da je ruski veliki knez. Kaj je hotel reči s tem, da delam zanj topove?«

»Vickers in Maxim!« je rekel Filip. »Saj imate skoraj vse delnice v svojih rokah. Jaz vsaj sem mu tako povedal.«

Gospod Isaacs je nekaj časa molčal. Nekoliko se je umiril, potem pa je spet jezo nadaljeval:

»Vraga, povejte mi vendar, zakaj ste pobegnili z jahte! Ubogi ka-pitan je napol znorel v skrbih za vas, vi pa tu lepo pijete pivo. Zakaj niste nagovorili velikega kneza, naj bombardira otok in prisili upornike, naj plačajo dolg! Da bi vsaj to dosegli! A ne, vi skrbite za zajtrk!«

Zdaj se Filip ni mogel več premagovati. V silno jezo gospoda Isa-acs-a se je začel krohotati in se v bučnem smehu zvijati na stolu. Kon-čno pa je rekel:

»Ne morem pomagati! Toda ko bi bili vi, dragi gospod Isaacs, na mojem mestu, bi prav tako tukaj pili pivo. Najprej vam moram poja-s-niti, da je veliki knez moj stari prijatelj.«

»Vaš stari prijatelj? Vrag naj me vzame, če nista oba prismojena!«

»Da, moj stari prijatelj.« je ponovil Filip. »Spoznala sva se v neki pivnici v Hamburgu. Kako naj bi se torej branil popiti z njim na krovu njegove ladje nekaj čašic? Drugič...« Filip je nalašč napravil kratek

premor, da bi lahko opazoval Isaacs. »Drugič pa sem moral proslavljati veseli dogodek pretekle noči.«

»Veseli dogodek pretekle noči? Da ste ušli z ladje? Da ste pustili kapitana, da vas je sedem ur iskal po Mahonu!«

»Ne toliko tega!« je rekel Filip. »Glavna stvar je to, da sva veliki vojvoda in jaz natančno v petih urah končala revolucijo!«

»Veliki vojvoda ... vi ... končali?«

Naprej Isaacs ni mogel govoriti.

»Da, da, prav tako je! Dalje je naredil veliki vojvoda zelo dober posel z nekaj milijoni rubljev. On je moj najboljši prijatelj, ki mi dolguje večno hvaležnost. Oženil se je namreč z mojo ženo!«

To pa je bilo gospodu Isaacsu že preveč. Pozabil je svoj strah pred velikim knezom, pozabil svojo milijonsko izgubo. Pričakoval je le, da zdaj zdaj nori Filip pobesni in ga napade. Izmikal se mu je proti stopnicam, ki so vodile na krov.

V zadnjem trenutku ga je Filip, ki se je zvijal od smeha, prehitel in mu zastavil pot.

Gospod Isaacs je preplašeno gledal okoli, da bi našel kako orožje za obrambo, ko se je Filip krohotal:

»Toda dragi gospod Isaacs, vi me vendar poznate in veste, da je tudi moja norost le eden od načinov dela. Vsaka beseda, ki sem jo pravkar izgovoril, je tako resnična kakor evangelij, čeprav je morda vsa stvar podobna indijanski pravljici. Pustite me, da vam v miru vse lepo razložim, potem pa recite, da vam je žal, ker ste mi zavidali nekaj časa plizenca!«

Gospod Isaacs ga je pogledal, kakor da ga je še vedno strah, nato pa je porinil mizo s kompasi med Filipa in medse ter rekel:

»Pripovedujte!«

Gospod Collin se je moral še kar naprej smejati preplašenemu obrazu sogovornika, ki je z odprtimi očmi, ušesi in usti poslušal 40 minut trajajočo zgodbo. Finančnik ga je v začetku gledal z nezaupanjem, potem pa se ni upal dihati. Ko pa je Filip končal, je vzkliknil: »Zaboga, kako nesramno lažete!«

Toda nazadnje se je vendarle moral prepričati o resničnosti Filipovih besed. Zapustil je svojo trdnjavo za mizo, stopil k Filipu, mu stisnil roko in dejal:

»Odpustite mi, dragi profesor! Pozabite vse, kar sem rekel! Vsako jutro svojega življenja zaslužite sod plizenca. Vi ste mož, res ste velik mož in jaz se vam klanjam. Zadušili ste revolucijo, rešili velikega vojvodo, rešili ste njegovo ženo, oženili ste ga z nekaj milijoni dote.

Vrag vas pocitraj! Skoraj bi bila nastala bitka pri Waterlooju, a vi ste večji kakor Napoleon, vi ste omogočili Slavkovo!»

»No, dragi gospod Isaacs, le nič ne pretiravajte! Za vse se imamo zahvaliti le naključju! Sicer pa vam ne bi škodovalo, ko bi imeli kak milijonček manj v žepu.«

Gospodu Isaacsu se je za trenutek pomračil obraz, nato pa se je spet zasmejal.

»No, to ste prav dobro povedali! Vedno ste radi lahkomi selno razpolagali z mojim denarjem. Toda odpuščam vam. Res je prav čudno, kako vam vedno v pravem trenutku pomaga naključje.«

Tedaj je prihitel na poveljniški most mlad oficir, se priklonil, po vojaško pozdravil in rekel:

»Njegovo visočanstvo prosi k zajtrku, gospoda!«
Gospod Isaacs je hitro pogledal na kaviar in vodko.

»Ali mislite, da bova dobila tudi spodaj takšne stvari?« je poželjivo rekel. »Se nikoli nisem pokusil kaj tako imenitnega. Čeprav sem se silno bal, sem vendar jedel z velikim tekom.«

»Sveda, tudi spodaj bodo take stvari,« je rekel Filip. »Dobro poznam njegovo visočanstvo velikega kneza. Prav nič se ne čudim, če tako hvalite njegovo blago. Sicer pa se ne pripeti vsak dan, da bi lahko jedla kaviar ruskega carja in pila njegovo vodko.«

Ko je bil zajtrk pri kraju, trajal je precej dolgo ob najboljšem razpoloženju, se je usedel Filip z gospodom Isaacsom v kot salona, kjer sta se posvetovala, kaj naj zdaj ukreneta. Ko sta živahno razpravljala, je Filip čutil, da je nekdo položil roko na njegovo ramo. Bil je don Ramon, ki je prišel zraven s svojo mlado ženo.

»Gospod profesor,« je rekel, »rada bi nekaj govorila z vami.«

Filip se je nasmešnil:

»Uganil sem, kaj želite. Gre za državne papirje velike vojvodine Menorce, kajne?«

»Pogodili ste. Sinoči, oziroma davi, sta nama ušli. Prosim vas, da mi zdaj razložite vse, kar je v zvezi s stvarjo! Oprostite, gospod Isaacs!«

Filip se je spet nasmejal:

»Nič ne de, vaše visočanstvo, tudi gospod Isaacs sme poslušati naš pogovor. Naj se bolje izrazim, ona ima pravico, da nas posluša, ker je on dal denar za mojo borzno špekulacijo.«

Zdaj pa se je zasmel veliki vojvoda:

»Vi ste bili pač previdnejši, da niste založili svojega denarja v tako nezanesljivo špekulacijo!«

»Prav nasprotno, visočanstvo. Moj načrt je bil imeniten, tvegat pa sem toliko, kolikor sem imel. Glavni kapital pa je dal na razpolago gospod Isaacs.«

»Prosim vas, gospod profesor, kako je pravzaprav potekala stvar?«

Gospod Collin je začel pripovedovati, čeprav težko. Nikoli še ne bil njegov jezik tako zaposlen kakor v zadnjih dvanajstih urah, pa bodisi pri pijači, jedachi in pripovedovanju. Na dolgo in široko je pojasnjeval. Zdaj mu gospod Isaacs ni segal v besedo, temveč se je zadovoljno in ponosno smehljal. Nekajkrat sta ga prekinila veliki vojvoda in njegova mlada žena.

Ko je Filip končal, mu je počasi rekel veliki vojvoda:

»Ali vas smem prositi za majhno uslugo, gospod profesor?«

»Vse bom storil za vas, visočanstvo, samo recite!«

»Bodite tako dobri in pišite v svojo domovino...!«

Zdaj se je Isaacs prvič vpletel v pogovor:

»Domovino? Kje pa sploh je njegova domovina?«

»Švedska,« je odgovoril don Ramon, »ali niste tega vedeli?«

Gospod Isaacs je nekaj časa opazoval Filipa.

»Da, Švedska,« je ponovil veliki vojvoda. »Tako pišite na Švedsko, dragi profesor, in prosite nekaj rojakov, da pridejo na Menorco! Potrebujem jih, moja država jih potrebuje. Če so vsi Švedi takšni kakor vi, potem bo v nekaj letih Menorca bogatejša od današnje Amerike. Modrost in pogum, ti vrlini ni lahko najti vsak dan.«

»Visočanstvo,« je odvrnil Filip, »bojim se, da moji rojaki tako in tako že mislijo na Ameriko. Jaz pa, jaz nimam več pravice, da se izdajam za Šveda. Dolgo let je že tega, kar sem zapustil Švedsko.«

»Ko bi kdaj potrebovali novo domovino,« je rekel don Ramon, »tedaj veste, kje jo boste našli. Namesto da mi pošljete rojake, kar sami pridite na Menorco!«

Filip se je molče in smeje se priklonil. Ni vedel, kaj naj odgovori. Teda je v pogovor segla tudi velika vojvodinja Olga:

»Rekli ste mi v Marseillu, preden ste me spoznali, da je ta, ki se je lotil borzne špekulacije z menorčanskimi državnimi obveznicami, računal na dobiček. Stvar pa ste izpeljali vi. Povejte mi, na kakšen dobiček ste računali!«

To vprašanje je bilo Filipu skrajno neprijetno. Ni bil zaman sin naroda, ki ga je pravkar povelečeval veliki vojvoda. Ko je pogledal

majsko žrebanje vezanih vlog

NAGRADE:

Avto Zastava 750,
20 potovanj v Holandijo
in še 130 praktičnih dobitkov

VLOGE SPREJEMAJO:

Kreditna banka Celje —
Osrednja enota

PODRUŽNICE:

Celjska mestna hranilnica
Celje, Slovenj Gradec,
Velenje in Slovenska
Bistrica

EKSPOZITURE:

Zalec
Mozirje
Šoštanj
Dravograd
Prevalje
Radlje ob Dravi
Šentjur pri Celju
Brežice

Laško
Ravne na Koroškem
Slovenske Konjice
Rogaška Slatina
Šmarje pri Jelšah
Mežica
Sevnica

in vse pošte na območju
Kreditne banke Celje

KREDITNA BANKA CELJE

mladi lepi vojvodinji v oči, se mu je nenadoma zazdela vse njegova špekulacija umazana, dobiček se mu je zdel grd in neupravičen. Šele čez nekaj hipov je odgovoril:

»Tega ne morem povedati. Sicer pa jaz sploh nisem... vprašajte gospoda Isaacs!«

Vojvodinja Olga se je nato obrnila k znamenitemu angleškemu finančniku. Bila je mirna kakor vedno. Filip se je nehote spomnil na njen obračun pred odhodom iz Marseilla.

»Gospod Isaacs, govorite torej vi!«

Gospod Isaacs si je pogladil mefistovsko brado in začel razlagati:

»Moj prijatelj profesor je izdelal vse preračune in izračunal, koliko so zaslužili prejšnji lastniki državnih papirjev. Menda so se številke sukale med 9 in 35 odstotki. Vzemimo srednjo mero, 15 ali 16 odstotkov!«

Ko je Filip čul te besede, se je šele zavedel, za kaj gre. Doslej mu je bil ves razgovor nerazumljiv, tako je bil zmeden.

»Visočanstvo,« je rekel, »jaz sem vložil 50.000 funtov. Želel bi dobiti nazaj to vsoto, a niti beliča več. Ko sem se lotil borzne špekulacije, sem imel opraviti z neznanimi ljudmi. Če želite, da ostanemo še naprej prijatelji, prosim, pustite ta obračun!«

Olga je hitro rekla:

»In skupna vsota? Koliko ste vložili kapitala za nakup, kolikšne so obresti in stroški?«

Gospod Isaacs je začudeno pogledal: Kapital, obresti, stroški! Kakšen poslovni talent ima ta ženska!

»Milijon in tristo tisoč funtov, toliko sem dal jaz, profersor je dodal petdeset tisoč funtov. To so stroški. Obresti, če jih sploh lahko zaračunamo, znašajo tisoč petsto funtov.«

Vojvodinja je pazljivo poslušala, potem pa je mirno vprašala, tako da je presenetila navzoče:

»Koliko zahtevate, ko bi hotela, da mi takoj izročite vse papirje?« Stari in izkušeni borzijanec Isaacs je ostrmel in zajecjal:

»Kaj, zdaj, takoj?«

»Da,« je nestrpno odgovorila. »Takoj zdaj! Samo povejte ceno!«

Skoraj pol minute je preteklo, preden je Isaacs verjel, da je stvar popolnoma resna. Pogledal je Filipa in rekel:

»No, recimo, dva milijona funtov.«

»Dva milijona?« je vzkliknila vojvodinja. »Prav! Vi ste priča najini kupčiji, profesor Pelotard!«

majsko žrebanje vezanih vlog

KREDITNA BANKA CELJE

Preden je mogel Filip sploh kaj reči, je sedla za mizo, potegnila iz torbice čekovno knjižico in hitro izpolnila vse potrebno na čeku.

Vstala je in mirno rekla:

»Prosim, to je vaš ček, gospod Isaacs! Dajte mi potrdilo, da ste ga sprejeli, in izjavo, da je s tem državni dolg vojvodine Menorce poravnani! Ostane le še petdeset tisoč funtov.«

Gospod Isaacs je začudeno gledal najprej njo, potem pa ček. Bil je naslovljen na Lyonsko kreditno banko v Parizu. V sredini, kamor je težko napisati več besed, je bral: Izplačati gospodu Isaacsu 50.000.000 frankov (petdeset milijonov frankov). To je bil najdržaji ček, ki ga je kdaj imel v rokah, ček, vreden tistega, ki ga je bil napisal. Torej je konec stoletnih državnih dolgov velike vojvodine Menorce! Pogledal je vojvodinjo in rekel:

»In 50.000?«

»Te je prispeval gospod profesor. Z njim bom obračunala posebej oziroma obračunala bova z možem.«

Pogledala ga je in vzela iz torbice drug ček.

»Ali se boste branili, da bi vzeli ta spomin?«

Filip je nehotе vzel papir in ga prebral. Bil je prav tako naslovljen na Lyonsko kreditno banko v Parizu kakor Isaacsov. V desnem kotu se je bleščala številka: Pet milijonov frankov.

Filip je mirno zmečkal ček, stopil k mizi, kjer je gorela sveča za kadilce cigaret, se dotaknil s papirjem plamena sveče in pustil, da je zgorel. Veliki vojvoda in vojvodinja sta ga molče gledala. Gospod Isaacs pa je debelo pogledal in odprl usta.

Vojvodinja je rekla:

»Vi torej zahtevate, da napišem nov ček? To ni lepo!«

»Mislim, da sem s tem, kar sem storil, dovolj dokazal, kako visoko spoštujem naše prijateljstvo. Milijon dvesto petdeset tisoč frankov se glasi vsota, če sem prav izračunal,« je odgovoril Filip.

Vojvodinja je napisala nov ček. Filip ga je vtaknil v žep, don Ramon pa je rekel:

»Res je sreča, če ima človek odločno in močno ženo. Enostavno mi je prepovedala, da bi se vmešaval v te stvari. Pravi, da se mora gospodinjstvo začeti brez dolgov. Vidim, da sem že pod copato, dragi profesor!«

»Visočanstvo,« je odgovoril Filip, »vem, kakšni občutki so to.«

Vojvodinja je zardela, Filip pa je nadaljeval:

majsko žrebanje vezanih vlog

KREDITNA BANKA CELJE

»Ali smem vaše vojvodsko visočanstvo nekaj vprašati?«

»Samo vprašajte! Kaj želite?«

»Zakaj svojega sedanjega moža niste nikoli imenovali tako, kakor mu je v resnici ime? Raoul, Roland, Ronald, vse je bil, samo Ramon ne!«

»Zdajle pa niste tako duhoviti, kakor ste bili vselej doslej! Zakaj? Zato, da ste izgovorili vi njegovo ime, ki sem ga želela slišati.«

Gospod Filip Collin in gospod Isaacs sta se pripravljala, da odideta v oficirsko obednico, toda na povabilo velikega vojvode so odšli vsi na kopno: Isaacs, Collin, vojvoda z ženo in stari senjor Paqueno.

Po mestu so bile na obhodu straže ruskih mornarjev, prebivalstvo se je preplašeno skrivalo za mlaji in svetilniki, ki jih je don Ramon dal okrasiti, da proslavi svojo vrnitev in prihod velike vojvode na Menorco. Konjeniki so dirjali okrog in razglašali vrnitev in poroko velikega vojvode. O revoluciji ni bilo besede, zato pa je razglas vseboval tole novico: Vsi državni davki vojvodine Menorce se zmanjšajo na eno desetino prejšnjih dajatev, pozneje pa bodo še bolj znižani.

Filip Collin se je smejal in rekel:

»Tako, visočanstvo, zdaj se vam ni treba bati revolucije! Menorci se obeta velika in sijajna prihodnost.«

»Hvala, dragi profesor!« je s hvaležnim pogledom odgovoril don Ramon. »Nečesa, kar se mi zdi najbolj čudno in nerazumljivo, mi pa še niste pojasnili. Gre namreč za tisto pismo!«

»Visočanstvo,« je odgovoril Filip, »pustimo te stvari! Kaj nam to mar? Naj gre ta zadeva v grob skupaj s Semjonom Markovičem in sedmimi uporniki, v grob, ki ne bo imel spomenika!«

»Prav imate,« je rekel veliki vojvoda in se nehote stresel.

V starem dvoru, kjer so zarjavele vodovodne cevi le težko spuščale curke bistre vode, ker že dolgo niso bile odprte, kjer je gorelo sto in sto plinskih svetilk, sta se sprehajala gospod Isaacs in finančni minister Paqueno. Pregledala sta vse poslovne knjige velike vojvodine Menorce in znameniti angleški fincačnik je bil zamišljen nad tem, kar je videl. Rekel je:

»Čudno, zelo čudno in nerazumljivo je! Štirideset let, pravite? Neverjetno! S takimi upniki in s takimi dohodki? In s takim slovesom! Recite mi samo...« prenehal je za trenutek, potem pa je nadaljeval: »Povejte mi, kakšna je bila vaša nagrada!«

»Moja nagrada, senjor?«

Stari Paqueno se je ves srečen, a ne užaljen zasmejal:

»Moje plačilo je bilo ves čas zaupanje mojega vladarja in pravica, da sem ga vedno lahko imel za prijatelja!«

majsko žrebanje vezanih vlog

NAGRADE:

Avto Zastava 750,
20 potovanj v Holandijo
in še 130 praktičnih dobitkov

VLOGE SPREJEMAJO:

Kreditna banka Celje —
Osrednja enota

PODRUŽNICE:

Celjska mestna hranilnica
Celje, Slovenj Gradec,
Velenje in Slovenska
Bistrica

EKSPOZITURE:

Žalec
Mozirje
Šoštanj
Dravograd
Prevalje
Radlje ob Dravi
Šentjur pri Celju
Brežice

Laško
Ravne na Koroškem
Slovenske Konjice
Rogaška Slatina
Šmarje pri Jelšah
Mežica
Sevnica

in vse pošte na območju
Kreditne banke Celje

KREDITNA BANKA CELJE

»Sicer nič?«

Gospod Isaacs ga je z začudenimi očmi gledal.

»Da, sicer nič! To je bilo vsekakor preveč zame!«

Gospod Isaacs ga je kar naprej opazoval:

»Recimo torej pet tisoč! Mislim in predlagam, da bi sprejeli pri meni službo. Ni sicer kneževska plača, toda recimo za začetek, pet tisoč funtov letno! Imam nekaj nezanesljivih podjetij in...«

Stari senjor Paqueno se je smejal:

»Senjor, prepozno je! Niti pet niti deset tisoč funtov bi me ne moglo zapeljati!«

Gospod Isaacs se je skoraj razjezil:

»Razumem! Tu je konkurenca! Gotovo je že kdo govoril z vami pred menoj?«

Stari senjor Paqueno je položil uvelo roko na njegovo ramo:

»Da, konkurenca, senjor! Toda ta konkurenca je take vrste, da si je ne morete predstavljati! Neznaten samostan, senjor, neznaten samostan v Barceloni! Tja bom šel, kakor hitro se bo moj vladar znašel v novih in lepših razmerah. V majhno celico bratovščine Svetega srca bom šel, senjor.«

Gospod Isaacs ga je začudeno gledal. Ni ga razumel. Strmel je vanj najmanj pet minut. Potem se je spomnil, kaj je naredil Filip Collin s čekom, skomizgnil je z rameni in rekel:

»So pač na svetu stvari, ki jih ne razumem!«

Zvečer tistega dne je bila na krovu oklopnice Car Aleksander sijajna večerja. Navzoči so bili Filip, Isaacs, vojvodski par, veliki knez Mihajlo, Paqueno. Na mizi je bilo mnogo kaviarja in vodke, kar je s posebnim zadovoljstvom ugotovil Isaacs.

Angleška jahta The Petrel se je približala ruskemu velikanu. Na ukaz velikega kneza so prepeljali Filipa in angleškega finančnika v ruskem čolnu do angleške jahte. Kapitan Dupont, s katerim se je Filip že podnevi poslovil, je odpotoval s Štorkljo. Začelo se je mračiti, palme na zahodu so se v škrlatnih obrisih odražale na večernem nebu, ki se je kot ovenel rožni list bočilo nad otokom Menorco. S krova Carja Aleksandra so pozdravljali Isaacs in Collina na angleški jahti veliki knez in veliki vojvoda z ženo.

Jahta The Petrel je zaplula v mirno Sredozemsko morje.

Filip Collin je nastavljal roke na usta in zaklical: »Drugo leto se bom vrnil z jahto kapitana Duponta na Menorco! Upam, da bo do takrat Štorklja že obiskala Menorco in prinesla naslednika velikemu vojvodi, Ramona XXI.«

KONEC

NAGRADNO POTOVANJE V HOLANDIJO ZA VLAGATELJE VEZANIH